

PERHON KUNTA

Kuva: Kauko Kirvesmäki

TILINPÄÄTÖS 2021

Kunnanhallitus 28.3.2022, § 82
Tarkastuslautakunta 31.5.2022, § 15
Kunnanvaltuusto xx.xx.2022, §

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1.2. PERUSTIETOA KUNNASTA	5
1.2.1 VÄESTÖ	6
1.2.2. ELINKEINOELÄMÄ.....	7
1.2.3. RAKENTAMINEN JA ASUMINEN	9
1.3. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	10
1.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	11
1.3.2. KUNNAN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	13
1.3.3. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	14
1.3.4. KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	17
1.4. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	20
2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	25
2.1. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	25
2.2. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	26
2.3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET - TASE.....	27
2.4. TASEEN TUNNUSLUVUT	28
2.5 KOKONAISTULOT JA MENOT 2021 (ulkoinen)	29
2.6. KONSERNIN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	33
2.7. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	34
2.8. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	35
2.9. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	37
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	38
3.1. KONSERNIYHTIÖT	38
3.2. YLEISHALLINTO	45
3.3. SIVISTYS- JA VAPAA-AJANLAUTAKUNTA/HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	61
3.4. TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	74
3.5. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	80
3.6. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. – 31.12.2021	83
3.7. RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. – 31.12.2021	84
3.8. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2021.....	84
3.9. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA.....	88
4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	89
4.1. TULOSLASKELMA, euroa.....	89
4.2. RAHOITUSLASKELMA, euroa	90
4.3. PERHON KUNNAN TASE 31.12.2021	91
4.4. PERHON KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	92
4.4.1. PERHON KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA, euroa	92
4.4.2. PERHON KUNTAKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA, euroa	92
4.4.3. PERHON KUNTAKONSERNIN TASE 31.12.2021	93
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	94
5.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
5.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	96
5.3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	97
5.4. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
5.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
5.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	103
5.5. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT (38).....	105
5.6. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	106
6. VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEYKSIKÖN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	108

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

PERHON KUNTA
KUNNANJOHTAJA

Tilinpäätös 2021

Päättynyt vuosi ja tilikausi oli jo toinen, jossa oltiin koronapandemian keskellä. Perhon kunnassa pidettiin etäisyyksiä ja toivottiin, että koronapandemia alkaisi osoittaa hiipumisen merkkejä, jotta yhteiskunta avautuisi ja elämä normalisoituisi, mitä normalisoitumisella sitten tarkoitetaan. Vuosi 2021 oli Perhon kunnan henkilöstölle erittäin haastava. Korona ja täyttämättä olleet virat ja toimet kuormittivat henkilöstöä kaikilla tasoilla.

Kunnan investoinneista Mäntymetsän päiväkotitoimitus valmistui ja otettiin käyttöön syyskuussa, kun lapset ja henkilökunta pääsivät aloittamaan uusissa tiloissa, joista jokainen kuntalainen voi olla ylpeä. Toinen vuoden pääinvestoinneista, puukoulun saneeraus, ei edennyt toivotulla aikataululla. Tämä johtui osin haastavasta kohteesta, osin suunnitelmien viivästyttämisestä johtuen. Koronapandemian aiheuttama materiaalien hintojen voimakas nousu johti siihen, että kunnanvaltuusto ei myöntänyt toteutukselle lisärahoitusta ja hanke keskeytettiin.

Kesäkuussa pidettyjen kuntavaalien tuloksena kuntaan valittiin uudet luottamushenkilötoimielimet ja keväällä päivitetyn hallintosäännön mukaan lautakuntien määrää lisättiin yhdellä, ja lautakuntien kokoa pienennettiin kahdella luottamushenkilöllä. Nyt kunnassa toimii peruslautakuntina tekninen-, ympäristö-, sivistys- ja hyvinvointilautakunnat. Uuden hyvinvointilautakunnan perustamisajatuksena on kiinnittää entistä enemmän huomiota palveluihin ja toimintaympäristöön, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä sekä kunnan vetovoimaa ja viihtyisyyttä voidaan vahvistaa.

Uusi valtuusto ja muut luottamustoimielimet käynnistivät työskentelyn kesän lopulla ja työ Perhon kunnan menestymiseksi myös tulevaisuudessa sujuu hyvin. Toimielimissä käydään keskustelut muita kunnioittaen ja ratkaisukeskeisesti. Nuorisovaltuuston haluan toimielimistä nostaa erityisesti esille. Perhossa nuorisovaltuusto osallistuu aktiivisesti nuoria ja koko kuntaa koskevien asioiden valmisteluun ja tuo nuorten näkemykset ja toiveet perustellusti esille. Kiitos teille nuorisovaltuusto!

Kuntataloutta ja laaditun talousarvion toteutumista seurataan kunnanhallituksessa sekä johto- ja esimiestyöryhmissä säännöllisesti. Tässä tilinpäätösasiakirjassa esiteltävän tilinpäätöksen arvioitua parempi tulos johtuu enemmän seikoista, joihin kunta omalla toiminnallaan ei ole pystynyt vaikuttamaan. Tämä on tiedostettava, koska hyvä tulos voi luoda mielikuvan, että kireään talouspolitiikkaan ei ole tarvetta. Mielikuva ei pidä paikkaansa. Meillä on käytötalouden menot korkeita valmistautuessamme tuleviin investointitarpeisiin ja hyvinvointialueuudistuksen tuomaan verotulojen ja valtionosuuksien leikkautumiseen pois kunnilta. Teemme kaikilla tasoilla paljon töitä miettiessämme toimintoja, jolla kustannustehokkuutta ja palvelutuotannon sujuvuutta voidaan parantaa.

Motivoitunut ja osaava henkilöstö on kunnan tärkein voimavara, jolla kunnan lakisääteiset ja kunnassa päätetyt palvelut kuntalaisille mahdollistetaan. Korona-aika ja täyttämättä olleet virat ja toimet venyttivät henkilöstön jaksamista kaikilla päävastuualueilla ja työyksiköissä. Henkilöstö on

joustanut ja ottanut vastuuta palvelujen tuottamisesta kuntalaisille pandemia-ajan haastavassa tilanteessa niin varhaiskasvatuksessa, opetustoimessa, kiinteistönhoidossa, kuin yleishallinnossa. Lämpimät kiitokseni koko henkilökunnalle.

Ratkaisuhakuinen ja avoin keskusteluilmapiiri luottamushenkilötoimielimissä, kuntalaisten sekä kunnassa toimivien yritysten välillä tuo esille Perhon kunnalle parhaat ratkaisut, joilla rakennamme tulevaisuuden kuntaa. Niillä voimme yhdessä luoda hyvinvointia ja elinvoimaa, sekä kääntää meille tärkeän asukasmäärän kehityksen kasvukäyrälle ja mahdollistamme myös alueen yrityksille osaavaa henkilöstöä.

Perhossa 18.3.2022

Lauri Laajala
kunnanjohtaja
Perhon kunta

1.2. PERUSTIETOA KUNNASTA

Perhon kunta sijaitsee Keski-Pohjanmaan itärajalalla, valtatie 13 varrella. Kunnan alueelta saavat alkunsa Pohjanlahteen laskeva Perhonjoki ja Suomenlahteen laskeva Kymijoen vesistö.

Aluehallinnossa kunta kuuluu Keskipohjanmaan liittoon ja Kaustisen seutukuntaan. Perhossa on eteläisen Suomen laajimmat erämaa-alueet, mainiot metsästys- ja marjamaat. Pieniä järviä ja lampia kunnan alueella on satoja. Asutus on suurelta osin keskittynyt Perhonjoen ja valtatie varsille. Suurimmat kylätaajamat ovat Kirkonkylä, Möttönen ja Oksakoski. Naapurikuntia ovat Veteli, Halsua, Lestijärvi, Kyyjärvi, Kivijärvi, Kinnula, Alajärvi ja Vimpeli.

Tärkeimmät etäisyydet kuntakeskuksesta laskettuna:

Helsinki	420 km
Rautatieasema Kokkola	100 km
Lähin merisatama Ykspihlaja	105 km
Lähin lentokenttä Kruunupyy	90 km
Jyväskylä	140 km
Seinäjoki	117 km

Perustamisvuosi 1868

Asukasluku (31.12.2021) 2.677 asukasta

Pinta-ala 776,3 km² (vesistöä 24,9 km²)

Veroprosentti v. 2021 21,50 % (v 2014 -16 21,00, v. 2017- 21,50)

Kunnallisverot 6.638.502 (lisäystä ed. vuoteen 3,5 %)

Kunnallisverot/asukas 2.480 euroa

Kokonaismenot 28.571.366 euroa

Kokonaistulot 29.182.805 euroa

Lainat (31.12.2021) 18.488.310 euroa

Lainat/asukas 6.906 euroa

Menot/asukas 10.673 euroa

Valtionosuudet/asukas 4.821 euroa

Hallinnollisesti Perho kuuluu seuraaviin toimipiireihin:

Vaasan hovioikeus

Vaasan hallinto-oikeus

Vaasan vaalipiiri

Puolustusvoimat, Pohjanmaan aluetoimisto

Pohjanmaan käräjäoikeus

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI)

Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)

Keski-Pohjanmaan liitto

Oulun hiippakunta

Länsi-Suomen verotoimisto, Kokkolan toimipiste

Metsäkeskus, Läntinen palvelualue

EU asioissa Pohjois-Suomen suuralue

ProAgria Keski-Pohjanmaa

Maanmittauslaitos, Kokkola

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysterveystyöntekijä Soite

Pohjanmaan TE-toimisto

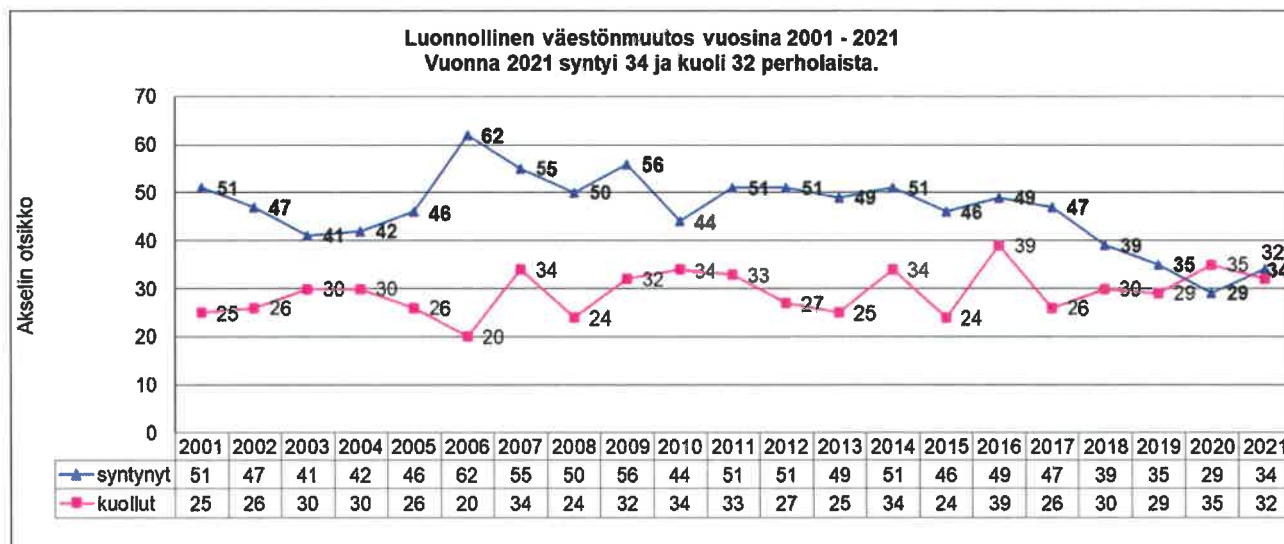
1.2.1 VÄESTÖ

Kunnan väestömäärä väheni 29 hengellä. Kunnassa oli vuoden 2021 lopussa asukkaita 2.677.

Kunnasta vuonna 2021 muutti pois 126 henkilöä ja kuntaan muutti 94 henkilöä, nettomuutto - 32 henkilöä. Maahanmuutto Perhoon vuonna 2020 oli + 2 henkilöä.

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2021 syntyneitä oli 34 ja kuolleita 32. Syntyvyys alitti kymmenen vuoden keskiarvon (43) 9 lapsella. Kuolleisuus ylittää kymmenen vuoden keskiarvon (30,1).

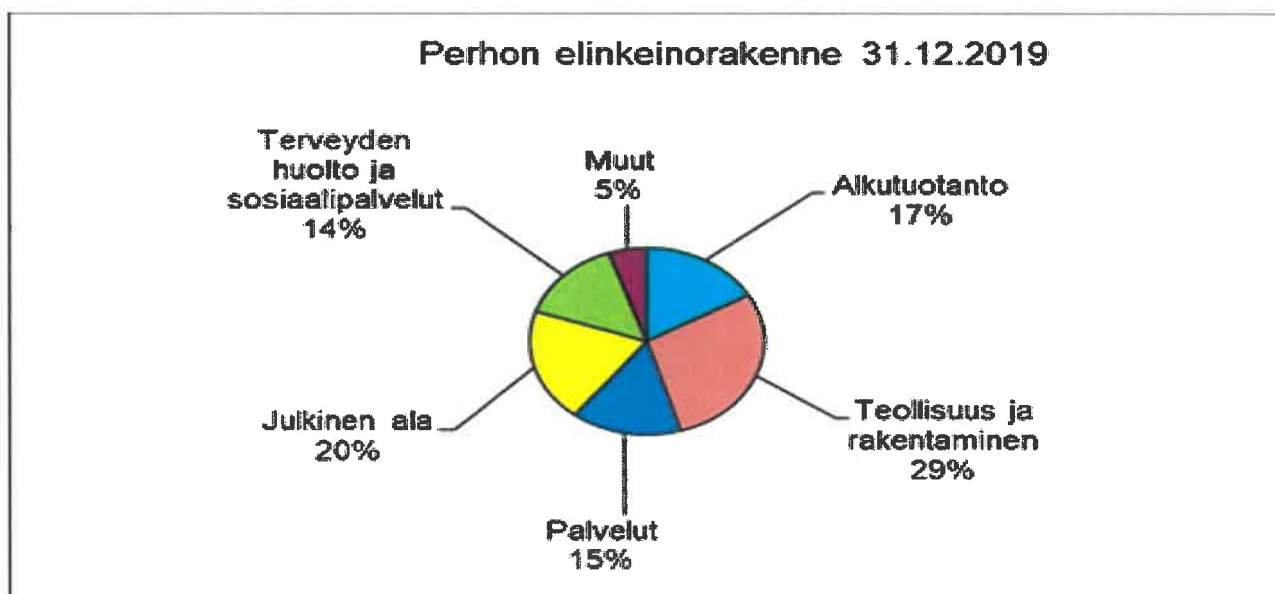

1.2.2. ELINKEINOELÄMÄ

Kunnassa asuvien työssäkäyvien lukumäärä 31.12.2019 oli 884.
Perhon elinkeinorakenne 31.12., työpaikat päätoimialoittain:

Toimialat	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Alkutuotanto	185	18,9	178	19,0	166	17,5	160	16,8	158	16,3	148	16,7
Teollisuus ja rakentaminen	246	25,2	227	24,2	252	26,6	267	28,1	265	27,3	253	28,6
Palvelut	152	15,6	152	16,2	155	16,4	152	16,0	143	14,7	135	15,3
Julkinen ala	178	18,2	174	18,5	178	18,8	158	16,6	167	17,2	173	19,6
Terveystenhoito ja sosiaalipalvelut	155	15,9	150	16,0	153	16,1	159	16,7	175	18,0	128	14,5
Muut	41	4,2	40	4,3	32	3,4	37	3,9	47	4,8	32	3,6
Tuntematon	20	2,0	18	1,9	12	1,3	17	1,8	15	1,5	15	1,7
Kaikki toimialat yhteensä	977	100,0	939	100,0	948	100,0	950	100,0	970	100,0	884	100,0

Lähde: Tilastokeskus – Työssäkäyntitilasto

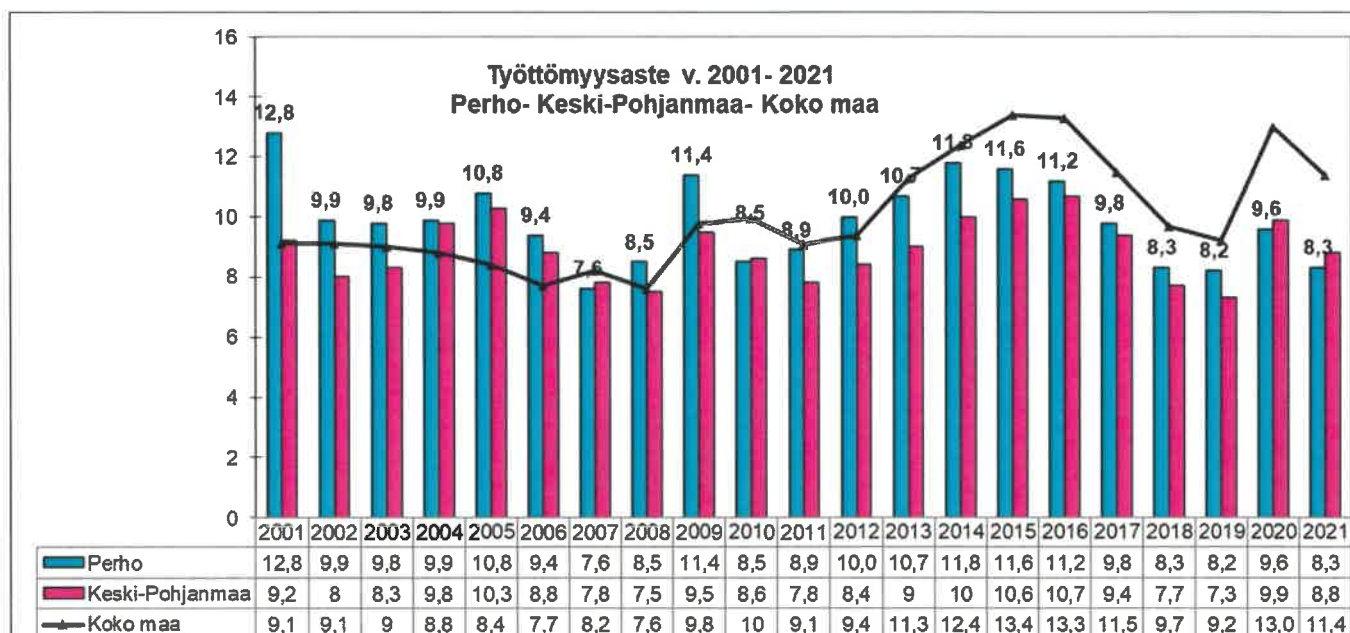
Pendelöinti Keski-Pohjanmaalla 31.12.2019

Lähde: Tilastokeskus - Työssäkäyntitilasto

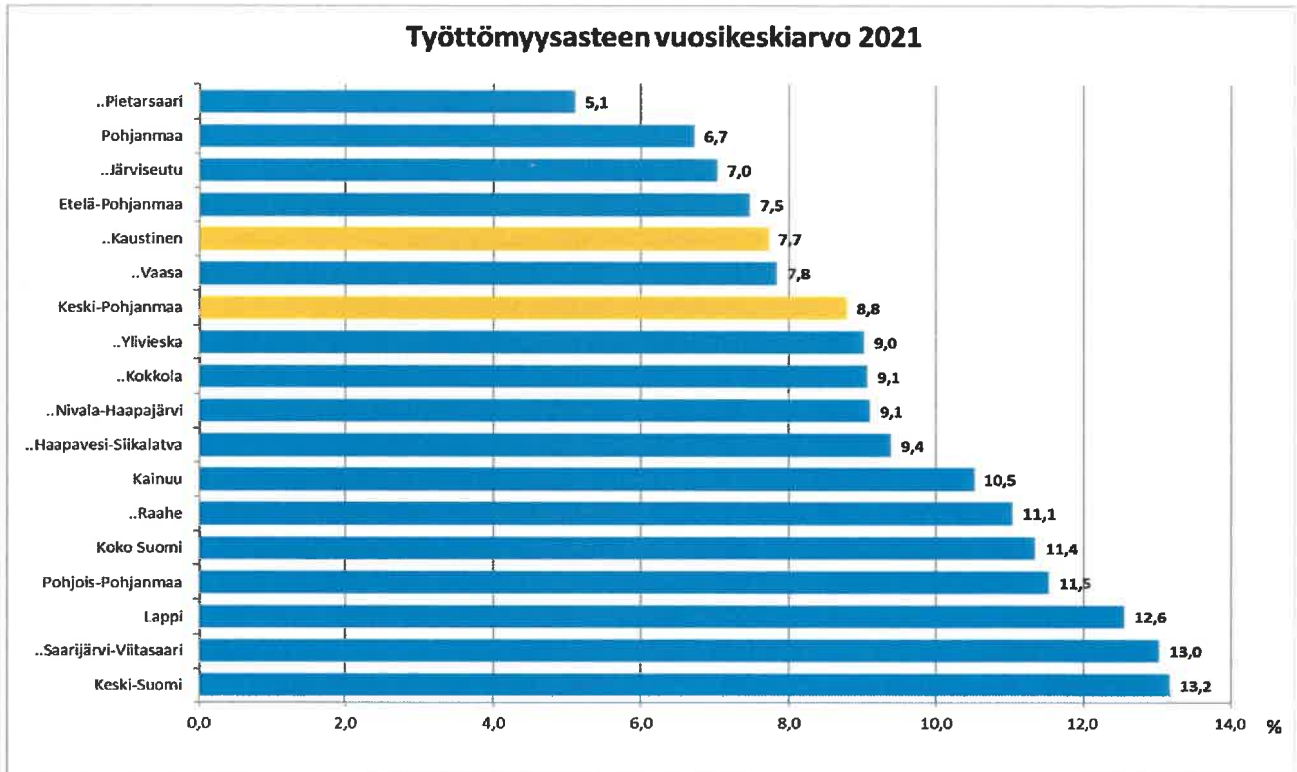
Työssäkäyntikunta	Työpaikat yhteensä	Asuinkunta											Netto-pendelöinti	Työpaikka-omavaraisuus %	
		Keski-Pohjanmaa	Kaustisen seutukunta	..Halsua	..Kaustinen	..Lestijärvi	..Perho	..Toholampi	..Veteli	Kokkolan seutukunta	..Kannus	..Kokkola			K-P:n ulkop. asuvat, alueella työssä k.
Työlliset yhteensä		27875	5797	424	1864	256	910	1111	1232	22078	2180	19898			
Keski-Pohjanmaa	28177	24708	5018	395	1592	220	786	974	1051	19690	1869	17821	3469	302	101,1
Kaustisen seutukunta	5191	4616	4274	359	1262	204	749	794	906	342	100	242	575	-606	89,5
..Halsua	396	375	362	297	27	4	7	5	22	13	1	12	21	-28	93,4
..Kaustinen - Kaustby	1601	1424	1284	25	1083	2	19	16	139	140	13	127	177	-263	85,9
..Lestijärvi	260	226	210	3	1	172	0	33	1	16	13	3	34	4	101,6
..Perho	884	743	726	9	8	4	693	0	12	17	1	16	141	-26	97,1
..Toholampi	1015	908	798	5	28	22	1	737	5	110	65	45	107	-96	91,4
..Veteli - Vetil	1035	940	894	20	115	0	29	3	727	46	7	39	95	-197	84,0
Kokkolan seutukunta	22986	20092	744	36	330	16	37	180	145	19348	1769	17579	2894	908	104,1
..Kannus	2088	1699	110	0	11	5	0	94	0	1589	1396	193	389	-92	95,8
..Kokkola - Karleby	20898	18393	634	36	319	11	37	86	145	17759	373	17386	2505	1000	105,0
K-P:n alueen ulkop. työssä käyvät		3167	779	29	272	36	124	137	181	2388	311	2077			

Vuoden 2021 keskimääräiseksi työttömyysasteeksi Perhossa muodostui 8,3 prosenttia. Kaustisen työttömyysaste vuonna 2021 oli 7,5 prosenttia, Halsuan 8,1 prosenttia, Vetelin 7,0 prosenttia, Toholammin 7,9 prosenttia, Lestijärven 9,3 prosenttia ja Kaustisen seutukunnan 7,7 prosenttia.

Perhon työttömyysprosentti parani vuoteen 2020 verrattuna 1,3 prosenttiyksikköä, vastaava muutos oli Kaustisen seutukunnassa 1,3, Keski-Pohjanmaalla 1,1 ja koko maassa 1,6 prosenttiyksikköä.

Lähde: Tilastokeskus - Työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystietoja

1.2.3. RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Vuonna 2021 rakennuslupia myönnettiin 44, joista uusia asuinrakennuksia 1.

1.3. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Hallinto-organisaatio 31.7.2021 saakka tai uuden toimielimen valintaan saakka

Kunnanvaltuusto

Kv:n pj. Kirvesmäki Sarita
 Kv:n I vpj. Louhula Matti
 Kv:n II vpj. Jylhä Pauli
 Jäsen Anttiroiko-Rauma Kerttu
 Jäsen Hertteli Anni
 Jäsen Isomöttönen Antti
 Jäsen Hietaniemi Antti
 Jäsen Itäniemi Sirpa
 Jäsen Jaatinen Tanja
 Jäsen Jänkä Jussi
 Jäsen Kalliokoski Esa
 Jäsen Kellokoski Matti
 Jäsen Kytölä Matti
 Jäsen Peltokangas Tapio
 Jäsen Linna Matias
 Jäsen Riihimäki Pekka
 Jäsen Salmela Sanna
 Jäsen Sivula Jarkko
 Jäsen Tyynelä Sampo

Tarkastuslautakunta

Pj. Kellokoski Matti
 Vpj. Isomöttönen Antti
 Jäsen Huopana Valio
 Jäsen Tiala Helena
 Jäsen Joutsen Sirkka

Sivistys- ja vapaa-ajanltk.

Pj. Sivula Jarkko
 Vpj. Jänkä Jussi
 Jäsen Humalajoki Tapani
 Jäsen Kellokoski Mari
 Jäsen Tyynelä Sampo
 Jäsen Elgland Niina
 Jäsen Korte Tuija
 Jäsen Kivelä Piia
 Jäsen Jääskeläinen Jari

Kunnanhallitus

Pj. Hietaniemi Antti
 I vpj. Kalliokoski Esa
 Jäsen Itäniemi Sirpa II
 Jäsen Hertteli Anni
 Jäsen Jaatinen Tanja
 Jäsen Kytölä Matti
 Jäsen Riihimäki Pekka
 Jäsen Anttiroiko-Rauma Kerttu
 Jäsen Peltokangas Tapio

Keskusvaalilautakunta

Pj. Koivukoski Olli
 Vpj. Kotilainen Heikki
 Jäsen Huopana Valio
 Jäsen Kivijärvi Marjo Hannele
 Jäsen Patovisti Marja-Leena

Tekninen lautakunta

Pj. Linna Matias
 Vpj. Rannila Maria
 Jäsen Alatalo Ilona
 Jäsen Kytölä Mika
 Jäsen Lassila Henry
 Jäsen Syrjälä Toni
 Jäsen Riihimäki Marika
 Jäsen Ukskoski Sanna
 Jäsen Polvilampi Kirsi

Ympäristölautakunta

Pj. Lassila Olavi
 Vpj. Isomöttönen Antti
 Jäsen Kellokoski Mika A
 Jäsen Peltokangas Timo
 Jäsen Lindqvist Nanna
 Jäsen Poranen Helena
 Jäsen Rauhala Jussi
 Jäsen Kivelä Seija
 Jäsen Ukskoski Elli

Hallinto-organisaatio 1.8.2021 alkaen

Kunnanvaltuusto

Kv:n pj. Riihimäki Pekka

Kunnanhallitus

Pj. Louhula Matti

Kv:n I vpj. Kellokoski Mika
 Kv:n II vpj. Erkkilä Rami
 Jäsen Alatalo Ilona
 Jäsen Hertteli Anni
 Jäsen Humalajoki Asko
 Jäsen Isomöttönen Antti
 Jäsen Itäniemi Sirpa
 Jäsen Jaatinen Tanja
 Jäsen Kellokoski Matti
 Jäsen Kytölä Matti
 Jäsen Kytölä Mika
 Jäsen Louhula Matti
 Jäsen Peltokangas Tapio
 Jäsen Siironen Mirja
 Jäsen Syrjälä Toni
 Jäsen Taivassalo Ahti
 Jäsen Tamminen Mikko
 Jäsen Vikman Joanna

Sivistyslautakunta

Pj. Isomöttönen Antti
 Vpj. Hertteli Anni
 Jäsen Alatalo Ilona
 Jäsen Elgland Niina
 Jäsen Humalajoki Tapani
 Jäsen Jänkä Jussi
 Jäsen Tamminen Mikko

Tekninen lautakunta

Pj. Kytölä Mika
 Vpj. Humalajoki Asko
 Jäsen Honkonen Alina
 Jäsen Kalliokoski Jukka
 (Jäsen Kinnunen Laura 13.12.2021 saakka)
 Jäsen Kykyri Kerttu 13.12.2021 alkaen
 Jäsen Kivelä Markus
 Jäsen Rannila Mari

I vpj. Peltokangas Tapio
 II vpj. Itäniemi Sirpa
 Jäsen Jaatinen Tanja
 Jäsen Kytölä Matti
 Jäsen Siironen Mirja
 Jäsen Taivassalo Ahti

Keskusvaalilautakunta

Pj. Koivukoski Olli
 Vpj. Rannila Maria
 Jäsen Jylhä Pauli
 Jäsen Järvelä Ritva
 Jäsen Saralampi Antti

Tarkastuslautakunta

Pj. Kellokoski Matti
 Vpj. Syrjälä Toni
 (Jäsen Huopana Jani 25.10.2021 saakka)
 Jäsen Kivelä Markus 25.10.2021 alkaen
 Jäsen Joutsen Sirkka
 Jäsen Koskela-Nevalainen Kaisa

Hyvinvointilautakunta

Pj. Vikman Joanna
 Vpj. Rannila Maria
 Jäsen Humalajoki Jussi
 Jäsen Kinnunen Matias
 Jäsen Kirvesmäki Sarita
 Jäsen Kykyri Kerttu
 Jäsen Viitala Hannu

Ympäristölautakunta

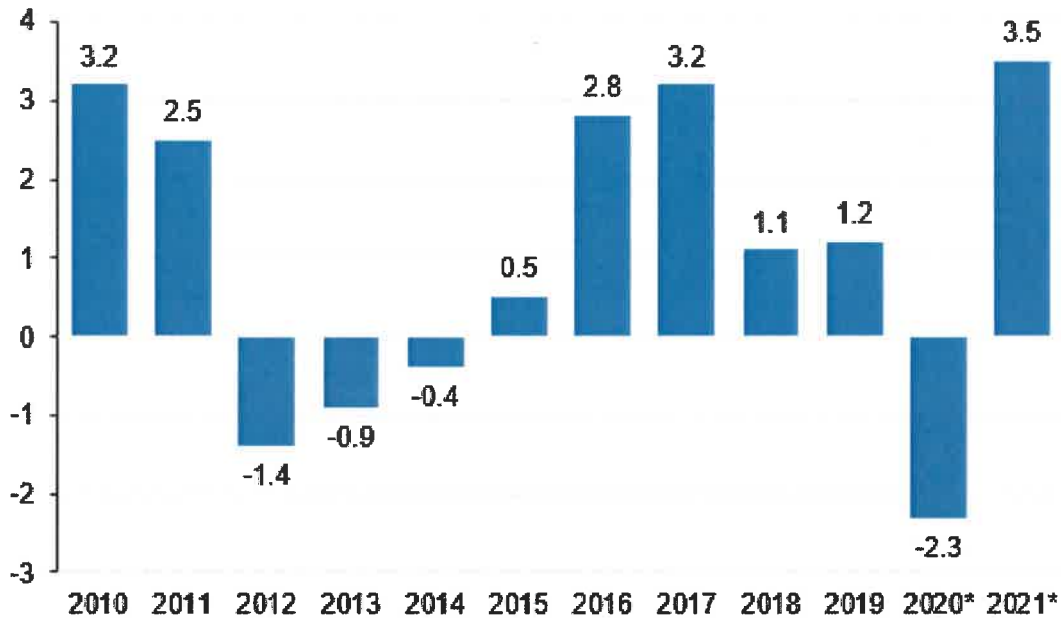
Pj. Riihimäki Jouko
 Vpj. Lassila Olavi
 Jäsen Huopana Tarja
 Jäsen Kortelainen Sami
 Jäsen Poranen Helena
 Jäsen Rauhala Jussi
 Jäsen Urpilainen Miina

1.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Bruttokansantuote nousi 3,5 prosenttia vuonna 2021

Bruttokansantuotteen volyymi nousi 3,5 prosenttia vuonna 2021 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Kasvu tarkentui hieman helmikuun neljännesvuositilinpäivityksestä julkisen talouden aineistojen päivityttyä (oli 3,3 prosenttia). Bruttokansantuote asukasta kohti ohitti finanssikriisiä edeltäneen tason.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Yksityinen kulutus palasi kasvu-uralle vuonna 2021 — kulutuksen koronakuoppa jäi lyhytaikaiseksi

Vuonna 2021 yksityinen kulutus oli taas selvässä kasvussa vuoden 2020 väliaikaisen kuopan jälkeen. Yksityisen kulutuksen taso nousi nyt selvästi korkeammalle tasolle kuin ennen koronakriisiä. Koronan vaikutus yksityisen kulutuksen kasvuun jäi siis lyhytaikaiseksi.

Kotitalouksien säästämisaste palasi tavanomaiselle tasolle 1,2 prosenttiin vuonna 2021. Yksityinen kulutus kasvoi, mutta toisaalta myös kotitalouksien käytettävissä oleva tulo kasvoi työllisyyden noustessa selvästi.

Vielä vuonna 2020 kotitalouksien säästämisaste oli poikkeuksellisen korkea, kun yksityinen kulutus laski kotitalouksien käytettävissä olevaa tuloa enemmän. Työllisten määrä on palautunut nopeasti koronakuopasta ja työllisten määrä oli vuonna 2021 aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla. Tämä on osaltaan tukenut kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja.

Julkisyhteisöjen alijäämä puolittui vuodesta 2020 — valtion alijäämä pieneni

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 6,5 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2021. Edellisenä vuonna alijäämä oli 13,1 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämän supistumiseen vaikuttivat koronapandemiaan liittyvien menojen pienentyminen sekä verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän kasvu. Vuonna 2021 alijäämä oli 2,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tilastokeskus julkistaa EU:n komissiolle toimitettavat alijäämä- ja velkatiedot 21.4. Valtionhallinnon alijäämä oli 8,1 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 13,1 miljardia euroa.

Paikallishallinnon (kunnat ja kuntayhtymät ym.) alijäämä kasvoi edellisvuodesta, ollen 844 miljoonaa euroa.

Työeläkelaitosten ylijäämä kasvoi jälleen huomattavasti osinkotulojen ja saatujen sosiaaliturvamaksujen kasvun myötä noin 2,2 miljardiin euroon. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvonmuutoksia. Myös muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema parani, ollen 216 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2021, ennakko. Tilastokeskus, Julkaistu 15.3.2022

1.3.2. KUNNAN TALOUDELLINEN KEHITYS

Perhon kunnan tilikauden ylijäämä on 1.295.111,99 € ja on 0,453 milj. € edellisvuotta parempi. Käyttötalouden nettomenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,614 milj. euroa eli 3,3 %. Verotuloja saatiin 630.109,53 euroa (+8,0 %) edellisvuotta enemmän. Verotuloja kertyi yhteensä 8,517 milj. euroa. Valtionosuuksia vuonna 2021 kirjattiin 12,906 milj. euroa eli 0,214 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Vuosikate tilinpäätöksessä 2021 on 2,845 milj. euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen (1,446 milj. euroa) ja lisäpoistojen (0,232 milj. euroa) jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 1.167.165,75 euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 1.295.111,99 €.

Investoinnit vuonna 2021 (ennen yhtiöittämiskirjauksia) olivat 1,762 milj. € ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja kirjattiin 0,033 milj. €. Investointeihin kirjattiin Perhon kunnan Kiinteistö Oy Perhon Kartanolle apporttiomaisuutena siirtämät vuokra-asunnot (9 kohdetta) arvoltaan 2.765.286 euroa ja Perhon Kehitysyhtiölle siirtämät teollisuusrakennukset (3 kohdetta) arvoltaan 755.605,31 euroa. Luovutettujen kiinteistöjen tasearvot olivat 0,453 milj. euroa luovutushintaa pienemmät. Luovutuksessa Jaakonkujan rakennuksiin kohdistuva Valtiokonttorin laina 211.398,33 euroa siirtyy Kiinteistö Oy Perhon Kartanon vastattaviksi ja vähentää saman verran kunnan osakkeiden arvoa.

Lyhytaikaista kuntatodistuslainaa oli vuoden vaihteessa 1,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 0,039 milj. euroa.

Kuntalain 118 §:ssä säädetään raja-arvoista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointimenettelystä. Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (kuntalain 110 §:n 3 mom.). Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettuna alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2003) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta negatiivinen;
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Tunnusluku	Perho Tp 2015	Perho Tp 2016	Perho Tp 2017	Perho Tp 2018	Perho Tp 2019	Perho Tp 2020	Perho Tp 2021
Kunnan vuosikate/asukas	+1.022	+570	+527	-20	+401	+1.019	+1.063
Kuntakonsernin vuosikate/asukas	1.177	+737	+696	+144	+447	+1.238	+ 1.094

<i>Tuloveroprosentti</i>	21,00	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
<i>Kunnan lainamäärä/asukas</i>	2.261	3.003	4.596	5.882	6.733	6.922	6.906
<i>Kuntakonsernin lainamäärä/asukas</i>	2.925	3.669	5.321	6.570	7.625	7.876	8.020
<i>Ylijäämä /asukas, €</i>	1.332	1.471	1.564	1.087	1.144	1.476	1.977
<i>Kertynyttä ylijäämää, milj. €</i>	3,904	4,275	4,472	3,069	3,156	3,997	5,292
<i>Kunnan omavaraisuusaste</i>	64,8	58,6	53,3	44,8	42,5	44,0	45,9
<i>Konsernin omavaraisuusaste</i>	59,0	54,2	49,0	42,0	39,1	40,8	41,5
<i>Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus, %</i>	38,9	53,0	65,8	85,7	88,0	84,0	79,6
<i>Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %</i>	39,9	50,5	55,7	67,2	70,2	67,3	66,1

Vuoden 2021 tavoitteita olivat:

Ennakoiva ja vahva kuntatalous

- vuosikate kattaa vähintään poistot
  - o vuosikate 2,845 milj. €, poistot ja lisäpoistot -1,678 milj. €
- kertynyttä ylijäämää
  - o 3,997 milj. €
- lainamäärä korkeintaan maan keskitasoa
  - o lainamäärä 6.906 €/asukas, Tp 2020:maassa keskim. 3.448 €/asukas, Keski-Pohjanmaa 5.220 €/asukas
- veroprosentit Keski-Pohjanmaan keskitasoa
  - o Tuloveroprosentti 21,50, Keski-Pohjanmaa keskim. 21,60

1.3.3. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta.

Talouden kehittymisen suuntaa kuvataan mm. vertaamalla toimintakulujen kasvua verotulojen kasvuun. Toimintakulujen kasvu ei saisi ylittää verotulojen kasvua. Tilinpäätöksen mukaan käyttötalouden toimintakate (käyttötalousmenot – käyttötaloustulot) kasvoivat edellisvuodesta 0,615 milj. €. Kokonaisverotulot ja valtionosuudet kasvoivat 0,416 milj. Vuoden 2022 tuloveroprosentti on 21,50, sama kuin vuonna 2021.

Toimintavuoden taloudellinen asema parani edellisvuoteen verrattuna huomattavasti, ja täyttää tasapainossa olevan talouden tunnusmerkit (vuosikate kattaa poistot ja korvausinvestoinnit). On huomioita, että vuosien 2020 ja 2021 taloudessa näkyy valtiohallan toimenpiteen kunnille kohdistetuista valtionosuuksista ja yhteisöverotuotoista.

Koronapandemian ja Ukrainan sodan vaikutukset

Vuoden 2020 alkupuolelta saakka päällä ollut koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi taloustilanteeseen niin globaalisti kuin paikallisestikin, ja pandemia vaikuttaa edelleen sekä talouteen, että yhteiskunnan toimintoihin. Lisäksi vaikutuksia on ollut yhteiskunnan toimintoihin ja onkin kyetty ottamaan uusia toimintatapoja ja malleja käyttöön. Koronapandemia ja sen vaikutus yhteiskuntaan on muuttumassa, eikä asiantuntijoillakaan ole selkeää vastusta, mihin suuntaan. Vuoden 2022 alussa vaikutti jo, että pandemia hiipuu, mutta kevään edetessä ilmaantuvuus ja sairaalahoitojen tarve on kääntynyt uuteen nousuun. Laaja rokotuskattavuus

vaikuttaisi kuitenkin taittavan taudin vakavien tapausten määrää, eikä sitä koeta niin vaaralliseksi, kuin pandemian alkuvaiheessa.

Työttömyysaste on kääntynyt maltilliseen laskuun. Yritysten toiminta on edelleen vaikeaa aloilla, joihin kohdistuu koronapandemiasta johtuvia rajoituksia. Toisaalta joillekin aloille pandemia on tarjonnut lisää työtä, ja monilla yrityksillä on mennyt hyvin. Osalla yrityksillä on työvoimapula, joka saattaa olla jopa yrityksen kasvun esteenä. Onkin nähtävissä, että korona-aika näyttäytyy eri tavoin ja vaikutuksin yrityksissä. Korona on vaikuttanut yhteiskuntaamme myös monilla muilla tavoin. Erityisen huolestuttavaa on kodeissa lisääntynyt pahoinvointi ja rajoitusten vaikutus lasten- ja nuorten harrastustoimintaan.

24.2.2022 maailma muuttui. Venäjän hyökkäys Ukrainaan tulee vaikuttamaan merkittävästi tulevien vuosien, jopa vuosikymmenien ajan lähes kaikkeen usealla eri tavalla. Perhon kuntaan vaikutukset näkyvät tulevaisuudessa maailmankaupan uudelleen järjestymisen vuoksi tavaroiden ja raaka-aineiden saatavuudesta johtuvina viivästymisinä ja muutoksina. Jo tätä kirjoittaessa polttoaineiden ja energian hinnanmuutokset näkyvät jokaiselle. Sotaa pakenevat suuret ihmismäärät hakevat turvallisia asuinseutuja ainakin väliaikaisesti ja pieniosa maahan saapuvista tulee näkymään myös perholaisessa elämänmenossa. Ukrainan sodasta alkanutta maailmanjärjestyksen muutosta ei todennäköisesti kukaan voi vielä arvioida ja koko läntisen maailman muutoskyvykyys tulee olemaan koetuksella.

Perhon kunnan elinkeinorakenteen yksi keskeinen sektori, alkutuotanto on erittäin suurissa vaikeuksissa. Tuotteesta saatava hinta ja EU:n tuotantotuet eivät kata tuotannosta aiheutuvia kustannuksia. Tilannetta vaikeuttaa Ukrainan sodasta johtuvat pakkotteet ja raaka-ainepula, joka on johtamassa tilanteeseen, että tulevalle kasvukaudelle ei ole käytettävissä riittäviä tuotantopanoksia ja elintarvikkeiden hinta tulee nousemaan maailmanlaajuisesti, myös Suomessa.

Hyvinvointialueiden vaikutus kunnan toimintoihin

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023 ja sosiaali- ja terveystyöpalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät kuntien järjestämävastuulta hyvinvointialueille. Toisaalta järjestämävastuun siirtyminen siirtää myös rahoitusvastuun pois kunnilta, mutta tuleva veroprosentin leikkaus tulee vaikuttamaan kunnille jäävän rahoituspohjaan. Hyvinvointialueiden perustaminen ja niiden rahoitusjärjestelmän luominen muuttaa kuntien nykyistä perustalvelujen valtionosuusjärjestelmää. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaa, kaikki kunnat veloitetaan alentamaan kunnallisveroa ja myös yhteisöverojärjestelmään tehdään muutoksia.

Aluevaltuusto sekä -hallitus ovat järjestäytyneet. Keski-Pohjanmaan alueella ei kuntalaisten palveluissa radikaaleja muutoksia tultane lähivuosina näkemään, koska maakunnassa palvelut on tuotettu jo vuodesta 2017 keskitetysti Soiten tuottamina. Pelastuslaitoksen toiminnan siirtymisessä hyvinvointialueeseen on huolehdyttävä toiminnan riittävästä resurssoinnista ja koko toiminta-alueen tasapuolisuudesta. Kunnat, jotka ovat ylläpitäneet paloasemillaan ajanmukaisen kaluston tulee voida luottaa siihen, että kuntien investoinneilla hankittu kalusto pysyy investoinnin tehneen kunnan asukkaiden turvana.

Kunnan päätöksenteko

Uuden valtuuston ensimmäinen kokonainen toimintavuosi sisältää kuntastrategian päivittämisen ja siihen liittyvien hyvinvointiohjelman ja muiden strategiatyyppeiden ohjelmien- ja asiakirjojen tarkastelun uutta strategiaa tukeviksi. Kuntastrategia ohjaa keskeisesti Perhon kunnan toimintaa koko valtuustokauden ajan. Valtuusto käsittelee ja hyväksyy kuntastrategian kevään aikana.

Kunnan tekemän yhtiöittämisen vaikutukset

Kunnan suoraan omistamien vuokra-asuntojen ja teollisuus- ja toimitilojen yhtiöittäminen toteutettiin vuoden 2021 lopussa. Vuoden 2022 aikana näiden yhtiöiden hallitukset, omistajan tuella, tekevät päätökset ja linjaukset, joilla yhtiöiden liiketoiminta saatetaan kestäväälle pohjalle. Tähän sisältyy kustannusrakenteen tarkastelu sekä kiinteistöjen saneerausta ja uudisrakentamista. Kunnan veto- ja pitovoiman kannalta on tärkeää, että kunnassa on tarjolla laadukkaita asuntoja ja yritystoimitiloja.

Kunnan viestintää tehostetaan kolmen vuoden määräaikaisen viestintäsihteerin rekrytoinnilla. Viestintäsihteerin tehtäväkuva on laaja, sisältäen paitsi kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämisen ja toteutuksen myös alueen kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten viestinnän tukemisen.

Kunnan talouden tasapainottaminen

Kunnassa laaditussa (kvalt 26.8.2019) talousohjelma vuosille 2019 - 2022 konkretisoi käytännön toimenpiteiksi kunnan toimintoja yhtiöittämisratkaisujen, henkilöstösuunnitelman toimeenpanon, sekä Soiten osalta tehtävien kustannustehokkuuspäätösten kautta. Talousohjelman tavoitteena on tasapainottaa kuntatalouden kehitys kestäväällä tavalla vuoden 2022 loppuun mennessä siten, että kuntaorganisaatio toimii kustannustehokkaasti ja kykenee tuottamaan kuntalaisten palvelut laadukkaasti, ja samalla vahvistamaan kunnan vetovoimaisuutta ja yritysmuotoisuutta, jotta asukasluku ja kunnassa olevien työpaikkojen määrä saadaan kasvu-uralle.

Perhossa, kuten kuntataloudessa yleensä, väestön ikääntymisen, muuttoliikkeen, työvoiman saatavuuden ja kuntien tulopohjaa vaivaavien rakenteellisten heikkouksien vuoksi ollaan monien haasteiden edessä. Palvelu- ja investointitarpeet, varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilatarpeet kasvavat lisäten paineita niin käyttötalousmenojen kuin velkaantumisenkin kasvuun.

Vuonna 2021 kunnan taloudessa näkyi positiivisena ilmiönä verotulojen kasvu. Kasvu johtuu osittain yhteisöverotuottojen kasvusta, johon on vaikuttanut vielä vuonna 2021 valtion yhteisöveron jako-osuuden tilapäinen muutos. Lisäksi Perhon kunnassa kunnallisveron kehitys on ollut positiivista. Tulevien vuosien suurin haaste Perhon kunnan osalta on käyttötalouden tasapainottaminen. Tuleekin huomioida jo taloussuunnitelma vuosina asukasmäärän ennustettu lasku ja asukasrakenteen muutos, koska nämä tulevat vaikuttamaan palvelurakenteeseen ja palvelutarpeiden painopistemutoksiin.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on jatkettu vuonna 2021, mutta käyttötalouden kasvua ei ole saatu hillittyä tavoitteiden mukaisesti. Selittäviä tekijöitä on lakisääteisten palveluiden muutokset ja toisaalta myös kasvanut palvelutarve. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä tullaan jatkamaan erityisesti sisäistä toimintaa sujuvoittamalla ja tavoitteena on, ettei ei lakisääteisiä- palveluita lisätä.

Koulujen tilat

Perhon kouluverkosto muuttui niin, että 1.8.2021 alkaen kunnassa yksi alakoulupiiri ja alakoulujen oppilaat opiskelevat Kirkonkylän ja Möttösen kouluissa. Tavoitteena on ollut selkeyttää opetuksen järjestämisen suunnittelua, toisaalta muutos on tuonut lisäinvestointitarpeita toisen asteen Kampusalueelle, liikuntahallin sekä Oksakosken lähiliikunta-alueiden osalta. Suunnittelu lukion siirtymisestä Kampusalueelle on alkanut loppuvuodesta 2021 ja tavoitteena on, että lukio aloittaa vuoden 2022 syyslukukauden alusta kampusalueella. Lisäksi kotitalousluokan sisäilmaan liittyvät

ongelmat tarkoittavat sitä, että kotitalousluokalle ja Kirkonkylän koulun ruokalalle on löydettävä ratkaisu vuoden 2022 aikana.

Investoinnit

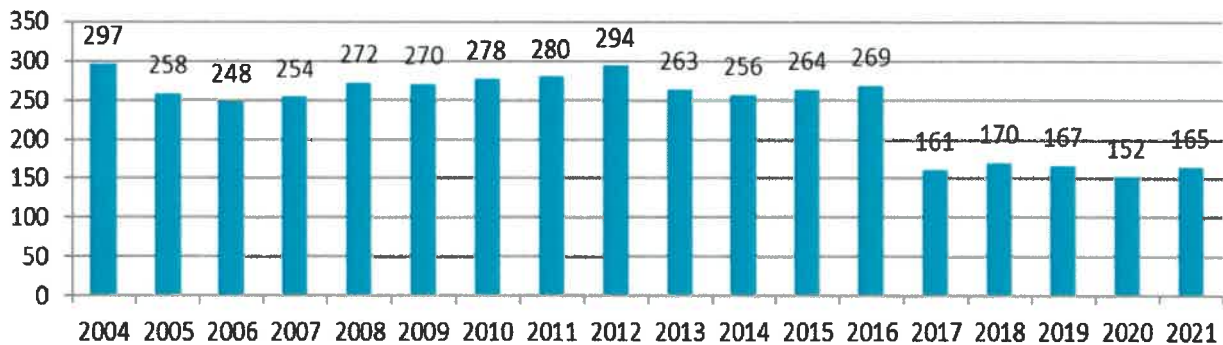
Vuoden 2022 talousarviossa on varattu suunnitelmääräraha liikuntahallille, koulun ruokalalle ja kotitalousluokalle, jotka tulevat olemaan lähivuosien merkittävimmät investoinnit. Muutoin investoinnit liittyvät korjausvelan hallintaan liittyviä kohteita. Konserniyhtiöillä on tarve teollisuus- ja asuinkiinteistöjen korjaus- ja uudisrakentamiseen. Kunnan rooli konserniyhtiöiden investoinneissa liittyy lähinnä rahoitukseen sekä vakuuksiin.

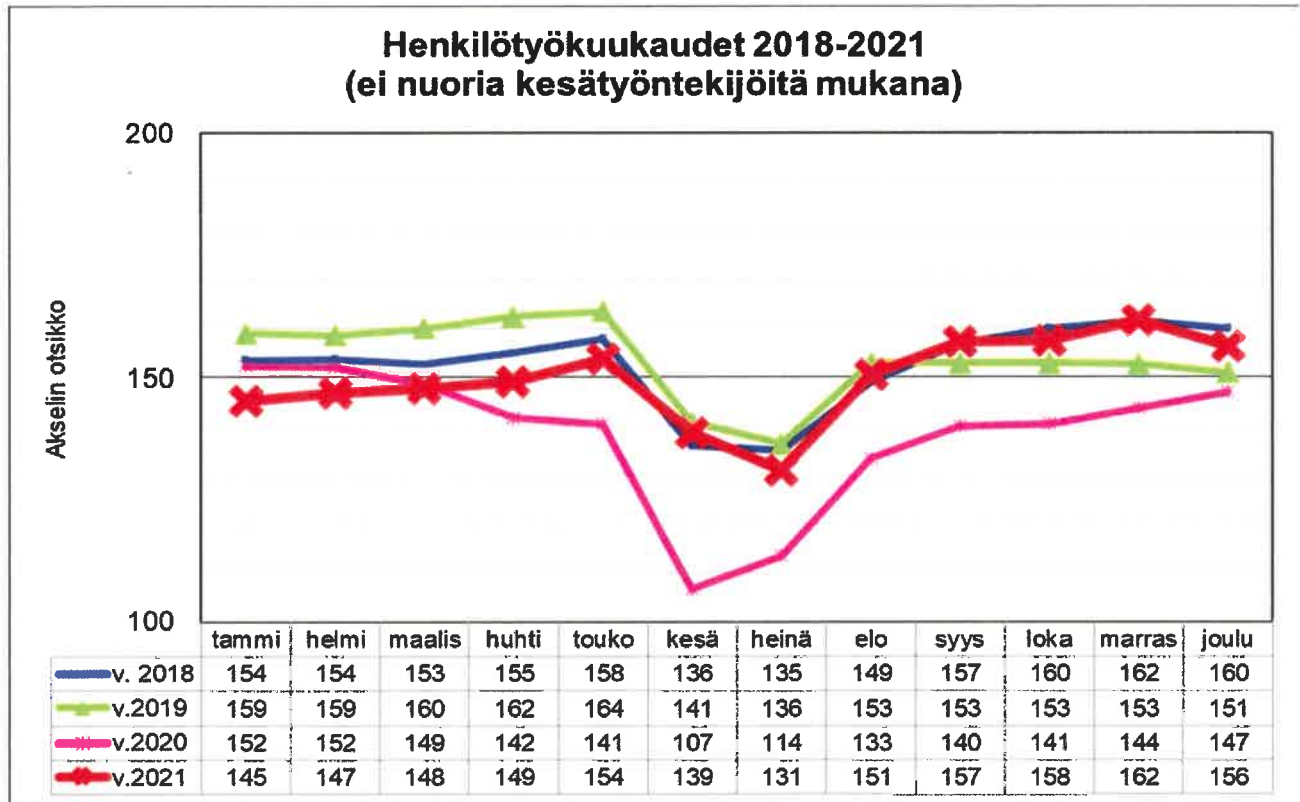
1.3.4. KUNNAN HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä ei kuvaa käytettyä työpanosta, vaan sitä, monellako henkilöllä oli palvelussuhde kuntaan 31.12. kunkin vuonna. Tilastoissa voi siten olla mukana sekä virka/työsuhdevapaalla oleva henkilö että hänen sijaisensa. Vuoden 2021 lopussa Perhon kunnan palveluksessa oli 165 työntekijää, jossa on lisäystä edelliseen vuoteen 13. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö siirtyi 1.1.2017 Soiten palvelukseen.

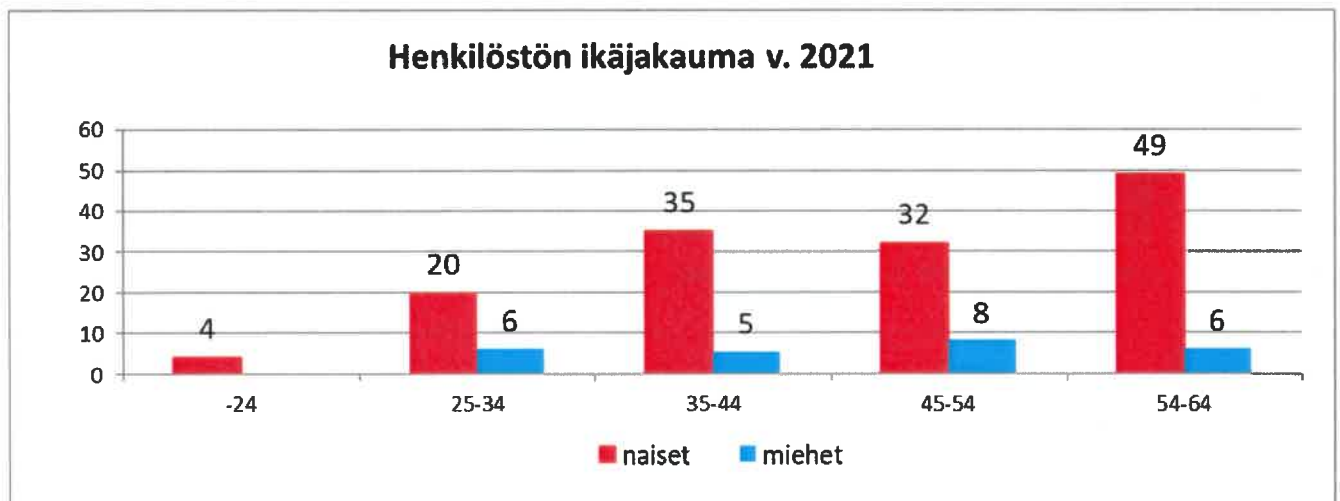
Palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä 31.12.

Henkilöstörakenne

Henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2021 lopussa 46,4 vuotta. Naisten keski-ikä oli 47 ja miesten 43,2 vuotta. Henkilöstöstä vuoden 2021 lopussa oli naisia 140 ja miehiä 25.

Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain 31.12.2021

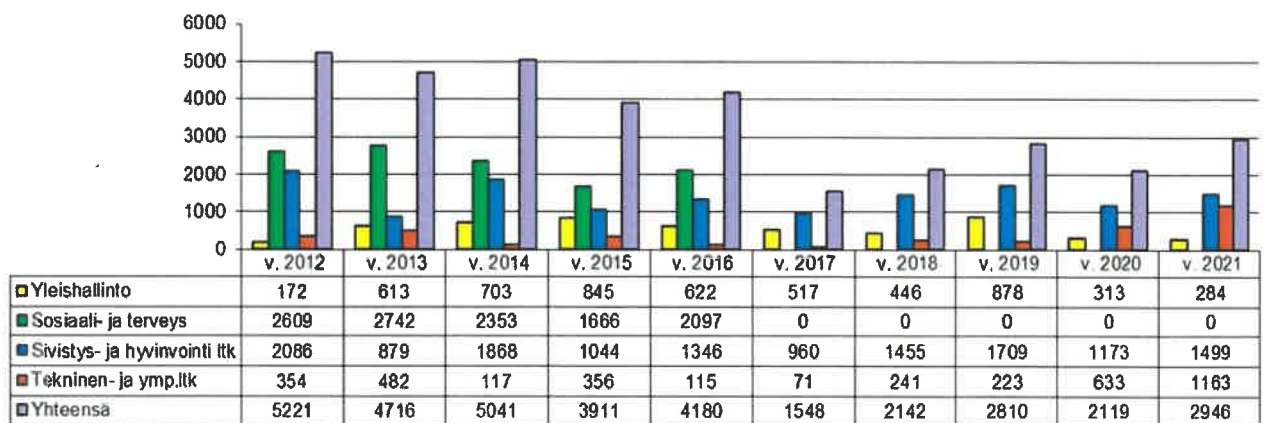
Toimintayksikkö	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Keskushallinto	2	2	2	2	2
Talous- ja toimistotiimi	9	9	10	10	10
Siivous- ja ravitsemispalvelut	35	27	25	29	30
Sivistys- ja hyvinvointi	107	103	118	116	106
• josta varhaiskasvatus	31				
Tekninen ja ympäristötoimi	12	11	12	13	13
Yhteensä	165	152	167	170	161

Sairauspoissaolot

Sairauspäivien määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 827 päivällä. Tapaturmapäivät vähentyivät ed. vuodesta 82 päivällä. Sairauspäiviä kertyi yhteensä 2.946 tapaturmapäiviä 279 ja äitiyslomapäiviä 330.

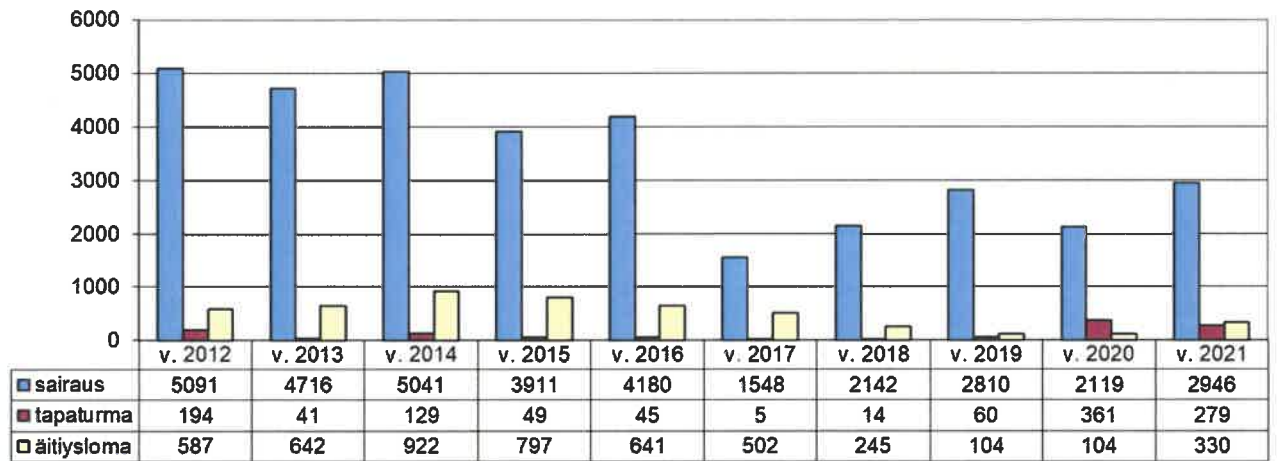
Jokaista kuntaan palvelussuhteessa olevaa, keskimäärin 163 henkilöä, kohden sairauspäiviä oli 18,3 päivää. Vuonna 2020 vastaava luku oli 13,9 päivää, lisäystä 4,4 päivää.

Sairauspoissaolot osastoittain v. 2012 - 2021

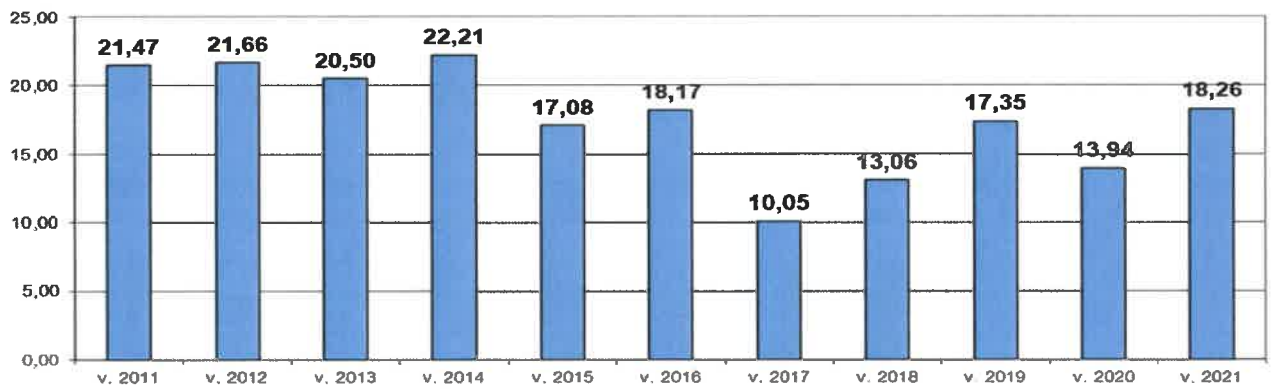

(v. 2020 alkaen siivous- ja ravitsemispalvelut teknisessä osastossa, ennen yleishallinnossa)

Sairaus- ja tapaturmapäivät 2012-2021, äitiyslomapäivät (palkalliset)

Sairauspäivät (kalenteripäivät)/työntekijä/vuosi

1.4. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernihallinto, sisäisen valvonnan toteutuminen 2021

- Yleinen hallinto
- Tukipalvelut (henkilöstöhallinto, toimistopalvelut, ateria-, siivous- ja pesulapalvelut)
- Maaseututoimi
- Elinkeinotoimi
- Sosiaali- ja terveystoimi

Riskit ja epävarmuustekijät 2021

Konserniyhtiöt

- yhtiön elinvoimaisuus ja toimintakyky
- toimitusjohtajan tehtävien järjestely (Perhon Kehitysyhtiö Oy)

Kunnanhallitus, yleishallinto

- henkilöstövaihdokset ja muutokset
- huomautus oppilastilaston hoidosta tilintarkastajilta (3.12.2020 – 28.1.2021)
- henkilöstövaihdokset ja asiantuntemus oppilastilastoissa valtionosuuksien rahoituslaskennassa, asiakirjojen oikea-aikainen toimittaminen määräajassa rahoituksen näkökulmasta, huomautus koski myös asiakirjojen allekirjoitusta ja arkistointia
- talouden tasapainon hallinta, henkilöstömäärän kasvu talouden näkökulmasta ja tähän liittyen seuraavan talousarvion suunnittelu oli haasteellista.

Sivistys

- henkilöstövaihdokset ja muutokset
- oppilastilastointiin liittyvät toimenpiteet, niiden oikeellisuus ja oikeanaikaisuus
- henkilövaihdokset ja asiantuntemus oppilastilastoissa valtionosuuksien rahoituslaskennassa, asiakirjojen oikea-aikainen toimittaminen määräajassa rahoituksen näkökulmasta
- Talouden tasapainon hallinta, henkilöstömäärän kasvu talouden näkökulmasta ja tähän liittyen vuoden 2022 talousarvion suunnittelu oli haasteellista

Tekninen ja ympäristö

- kiinteistöriskit
- säätötilojen aiheuttamat riski
- tiedotus
- resurssien riittävyys
- henkilöstön hyvinvointi/jaksaminen
- lupahakemusten vaihtelu vaikuttaa ennakointiin
- ympäristölupiin liittyvän raportoinnin ja valvontavelvollisuuden lisääntyminen

Järjestäminen ja vastuut

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjen avulla tuotetaan kohtuullinen varmuus tuloksellisesta ja tavoitteiden mukaisesta toiminnasta sekä hyvän hallinnon toteutumisesta ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Perhon kunnan hallintosäännön luku 11, 87–91 §:t määrittelee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät toimielimille.

Kunnanvaltuusto vastaa kuntalain mukaisesti kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus valvoo sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa, tuloksellisuutta ja raportointia. Lisäksi kaikki tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa varojen käytössä vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Konsernijohto vastaa kuntalain mukaan konsernivalvonnan järjestämisestä. Kuntakonsernin tytäryhteisöissä hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisön

sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta lainsäädännön, valtuuston määrittelemän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden ja konsernijohton antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Perhon kuntaorganisaation sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty kuntalain edellyttämällä tavalla ja toteutettu annettuihin määräyksiin ja ohjeisiin perustuen. Kunnanvaltuusto on hallintosäännössä määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka ohjaa koko konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Kunnanvaltuusto edellyttää, että kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla toteutuu riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kunnanhallitus on edelleen antanut täydentävät ohjeet (13.5.2019 § 102) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi. Kukin toimiala ja liikelaitos sekä niiden tilivelvollinen johto on tullut huolehtia vastuualueensa osalta riittävien ja toimivien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen toteuttamisesta kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Selonteko on valmisteltu toimialoittain tehtyjen riskikartoitusten ja niiden pohjalta laadittujen toteutumamaraporttien pohjalta osastopäälliköiden ja toimitusjohtajien laatimista yhteenvedoista ja näissä mahdollisesti havaituista puutteista sekä valvonnan kehittämiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Tämän lisäksi selonteko perustuu konsernijohdolle muodostuneeseen kokonaiskäsitykseen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta.

Selonteon laatimisessa on otettu huomioon kuntastrategiassa, hallintosäännössä, konserniohjeessa ja muissa toimijoille annetuissa ohjeissa konsernivalvonnalle asetut tavoitteet. Toimintayksiköiden esimiehet ovat raportoineet yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä ilmenneistä poikkeamista ja niistä aiheutuneista toimenpiteistä ja ennaltaehkäisevistä kehittämistoimenpiteistä tämän selonteon tausta-aineistoksi kerätystä aineistossa.

Selonteossa tuodaan esille havaitut puutteet ja virheet sekä toteutetut korjaustoimenpiteet ja ennaltaehkäisevät kehittämisehdotukset.

Havaitut puutteet

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteista, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön 31.12.2020 tekemään valtiosuuspäätökseen vuoden 2021 osalta haettiin muutosta. Ministeriö oikaisi valtiosuuden kunnan talousarvion mukaiseksi. Ministeriön ensimmäinen päätös johtui virheellisesti ilmoitetuista perustiedoista valtiosuusjärjestelmään. Tästä poikkeamasta annettiin selonteko kunnanhallitukselle, sekä kunnanhallituksen velvoittamana kuultiin vastuullinen viranhaltija. Kuulemisen muistio ja viranhaltijan vastine saatettiin kunnanhallitukselle tiedoksi.

Tilivuoden aikana henkilöstöpuutteet ja avainhenkilöstön henkilöstövaihdokset kuormittivat koko henkilöstöä normaalivuotta enemmän.

Kehittäminen ja kehittämiskohteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessia pyritään kuntakonsernissa kehittämään toimialojen, tytäryhtiöiden ja liikelaitosten erilaiset tarpeet ja

toteutusresurssit huomioiden. Toimintatapoja ja työkaluja arvioidaan ja kehitetään siten, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostuu kiinteäksi osaksi kuntakonsernin tavallisia toimintaprosesseja. Tämän tuloksena toimintaympäristön muutokset sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen painopisteet pystytään kohdentamaan yhtenäisemmin ja tavoitteellisemmin. Tavoitteena on, että toimintatavoilla pystytään ennakoimaan muuttuva toimintaympäristö ja hyödyntämään uudet mahdollisuudet. Kunnan valmiussuunnittelussa huomioidaan globaalien tapahtumien vaikutukset toiminnan kehittämisen näkökulmasta.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus on riippumaton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tukitoiminto, joka toimii kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus avustaa kunnan johtoa valvontavelvollisuutensa täyttämässä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on objektiivisella arviointi- ja varmistustoiminnalla sekä ohjeistuksilla tukea kehittämistä ja tavoitteiden saavuttamista.

Sisäisen tarkastuksen työ kohdistuu koko kuntakonsernin sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä johtamis- ja hallintoprosesseihin ja sen toiminta-alueena ovat kaikki kuntakonsernin toiminnot ja toimintayksiköt sekä tarvittaessa ulkoistetut palvelut.

Sisäistä tarkastusta ohjaa hallintosääntö, jossa määritellään sisäisen tarkastuksen tarkoitus, toimivalta ja vastuu. Vuonna 2021 sisäinen tarkastus on toteutunut kunnanhallituksessa päätetyn riskienhallintasuunnitelman pohjalta ja on raportoitu toimialoittain tämän selonteon tausta-aineistona.

Havaittujen poikkeamien perusteella on tehty korjaavia toimenpiteitä ja ne on selonteon tausta aineistona olevassa raportoinnissa dokumentoitu. Aineiston perusteella voidaan todeta, että toimialojen vastuuhenkilöt ovat pääasiallisesti reagoineet tehtyihin havaintoihin viipymättä ja korjaavia toimenpiteitä on toteutettu.

Sisäisen valvonnan raportointien yhteenveto osastoittain Konserni

Perhon kunnan konserni:

Perhon Kehitysyhtiö Oy, Kiinteistö Oy Perhon kartano, Perhon Opiskelija-asunnot Oy, As Oy Perhonjokiranta ja As Oy Rivihiekka sekä kuntayhtymät Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvotukuntayhtymä Soite, Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä ja Keski-Pohjanmaan liitto.

Konsernijohto valvoo, että yhteisöt toimivat asetettujen tavoitteiden suuntaisesti. konserniyhtiöt tuntevat hallintosäännön ja ohjeiden sisällöt. Vastuunjako konserniohjauksessa on selkeä, eikä tunnisteta merkittäviä riskejä näiltä osin. Konsernijohto seuraa yhtiöiden toimintaa ja talousarviossa annettujen tavoitteiden toteutumista puolivuositain osavuositarkastuksen (1-6) ja tilinpäätöksen (1-12) yhteydessä, sekä yhtiökokouksissa.

Konserniin kuuluville yhteisöille asetetut tehtävät ja vastuunjako ovat selkeät ja riittävät. Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa yhteisöjen toimintaa myös yksittäisissä tilanteissa.

Yleishallinto

Yleishallinnon osalta koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi toimintaan. Päätöksenteon osalta osa lautakunnista ovat siirtyneet pääsääntöisesti sähköisiin kokouksiin. Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus ovat pääsääntöisesti kokoontuneet lähikokouksissa. Yleishallinnossa etätöitä on hyödynnetty huomioiden asiakaspalvelun toimivuus.

Sivistys

Sivistystoimi on pysynyt talousarviossa toimikaudella. Hallintosääntömuutos ja henkilöstövaihdokset osoittivat, että osaston vastuukysymykset on syytä päivittää. Vuoden alussa esille tullut poikkeama valtionosuudessa ei aiheuttanut kunnalle taloudellisia menetyksiä. Poikkeama ja sen aiheuttamat toimenpiteet on raportoitu kunnanhallitukselle.

Tekninen ja ympäristö

Tekninen toimi on pysynyt talousarviossa toimikaudella. Tilinpäätöksen valossa toimiala on päässyt toimikaudella taloudellisesti kohtuulliseen tulokseen kokonaisuutena. Henkilöstöressurssien tiukkuus ja ostopalveluiden vähäinen tarjonta ovat aiheuttaneet sen, että kaikkia talousarviossa suunniteltuja tehtäviä ei voitu toteuttaa talousarviovuoden aikana.

Kunnanhallituksen kokonaisarvio

Kuntakonsernin valvontaympäristö kokonaisuutena, muodostaa hyvän pohjan sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnan prosessin kehittämiseksi. Valvonnan vastuut ja organisaatiotason kontrollit on hallintosäännössä määritelty kuntalain edellyttämällä tavalla.

Valvontavastuu sekä sisäisen valvonnan merkitys on tiedostettu ja sen toimivuuteen sekä läpinäkyvyyteen on panostettu. Ohjeistusta tarkennetaan toiminnan muuttuessa ja toimintatapoja yhtenäistetään. Toimintatapoja, seuranta ja raportointia on tehostettu kunnan johtoryhmän ja esimiestyöryhmän kautta. Tavoitteena on ennakoiva toimintatapa, joka on osa tavallista toimintaa.

Kunnanhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus. Kunnanhallituksella ei myöskään ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kunnalle merkittävä korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Kunnanhallituksen arvion mukaan hallintoa on hoidettu toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan mukaisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on olennaisilta osiltaan toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty, ja ne tuottavat kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

2.1. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toimintatuotot	3 776	3 040
Toimintakulut	<u>-22 888</u>	<u>-21 537</u>
Toimintakate	-19 112	-18 497
Verotulot	8 517	7 887
Valtionosuudet	12 906	13 120
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	666	578
Muut rahoitustuotot	18	19
Korkokulut	-97	-96
Muut rahoituskulut	<u>-53</u>	<u>-253</u>
Vuosikate	2 845	2 758
Poistot ja arvonalentumiset	-1 678	-1 972
Satunnaiset tulot		
Tilikauden tulos	1 167	786
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	78	6
Rahastojen lis (-) tai väh (+)	50	50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 295	842
 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,5	14,1
Vuosikate/Poistot, %	170	140
Vuosikate, €/asukas	1 063	1 019
Asukasmäärä	2 677	2 707

TOIMINTAKATE on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

VUOSIKATE osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA, kun tunnusluvun arvo on 100, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100*Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista = 100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

2.2. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 845	2 758
Tulorahoituksen korjaukset	-482	-15
Toiminnan rahavirta	2 363	2 743
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 283	-2 618
Rahoitusosuudet investointimenoihin	228	56
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 554	377
Investointien rahavirta	-1 501	-2 185
Toiminnan ja investointien rahavirta	862	558
Rahoituksen rahavirta		
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-211	-37
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39	-3 000
Lainakannan muutokset	-250	163
Oman pääoman muutokset		
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2	-1
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-156	257
Korottomien velkojen muutos	-162	-177
Muut maksuvalmiuden muutokset	-320	79
Rahoituksen rahavirta	-570	242
Rahavarojen muutos	292	800
Rahavarat 31.12., (1 000 €)	7 561	7 270
Rahavarat 01.01., (1 000 €)	-7 270	-6 470
Muutos	291	800

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta	-5 748	-8 629
Investointien tulorahoitus, %	56,3	107,7
Lainanhoitokate	1,22	1,17
Kassan riittävyys, pv	97 pv	108 pv
Asukasmäärä	2 677	2 707

Tunnuslukujen laskentakaavat: $\text{Investointien tulorahoitus, \%} = 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

$\text{Lainanhoitokate} = (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

$\text{Kassan riittävyys (pv)} = 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

2.3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET - TASE

VASTAAVAA

A. PYSYVÄT VASTAAVAT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	63	69
2. Muut pitkävaikuttiset menot	103	98
	166	167

II Aineelliset hyödykkeet

1. Maa- ja vesialueet	1 297	1 297
2. Rakennukset	14 465	15 154
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 719	6 007
4. Koneet ja kalusto	556	580
5. Muut aineelliset hyödykkeet	21	21
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2	1 999
	22 060	25 058

III Sijoitukset

1. Osakkeet ja osuudet	5 405	2 091
2. Muut saamiset	45	54
	5 450	2 145

PYSYVÄT VASTAAVAT

27 676 27 370

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

1. Valtion toimeksiannot		
3. Muut toimeksiantojen varat	18	17
	18	17

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

1. Aineet ja tarvikkeet	9	9
	9	9

II Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

2. Lainasaamiset	527	545
3. Muut saamiset	348	425
	875	970

Lyhytaikaiset saamiset

1. Myyntisaamiset	416	368
2. Lainasaamiset	21	30
3. Muut saamiset	173	182
4. Siirtosaamiset	1 052	797
	1 662	1 377

III Rahoitusarvopaperit

1. Osakkeet ja osuudet	2 325	2 303
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	216	216
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 541	3 475
	6 082	5 994

IV Rahat ja pankkisaamiset

	1 479	1 277
--	--------------	--------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

10 107 9 627

VASTAAVAA YHTEENSÄ

37 801 37 014

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
I Peruspääoma	9 239	9 239
III Muut omat rahastot	2 709	2 759
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	3 998	3 156
V Tilikauden alijäämä	1 295	842
	17 241	15 996

B POISTOERO JA

VAPAAEHTOISET VARAUKSET

1. Poistoero	82	160
	82	160

C PAKOLLISET VARAUKSET

2. Muut pakolliset varaukset	250	250
	250	250

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

3. Muut toimeksiantojen pääomat	90	91
	90	91

E VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen

2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksita	17 097	17 488
3. Lainat julkisyhteistöltä		212
7. Muut velat	4	26
	17 101	17 726

II Lyhytaikainen

1. Joukkovelkakirjalainat	1 000	1 000
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	391	11
3. Lainat julkisyhteistöltä		28
4. Saadut ennakot	54	313
5. Ostovelat	683	602
6. Muut velat	127	102
7. Siirtovelat	782	735
	3 037	2 791

VIERAS PÄÄOMA

20 138 20 517

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

37 801 37 014

2.4. TASEEN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Omavaraisuusaste, %	45,9 %	44,0 %

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste oli koko kuntasektorilla 58,0 % vuonna 2020.

Omavaraisuusaste, % = 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79,6 %	84,0 %

Suhteellinen velkaantuneisuus -% kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli koko kuntasektorilla keskimäärin 59,9 % vuonna 2020.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Kertynyt ylijäämä, milj. €	5,292	3,997
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	1.977	1.476

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainakanta 31.12. (1000 €)	18 488	18 739
Lainat €/asukas	6 906	6 922

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. (1000 €)	18 669	18 836

Tunnusluku saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuut huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 974	6 958

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainasaamiset 31.12. (1000 €)	0	0
<i>= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset</i>		

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Asukasmäärä 31.12.	2 677	2 707

2.5 KOKONAISTULOT JA MENOT 2021 (ulkoinen)

TULOT	<u>€</u>	<u>%</u>
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3 775 930,79	12,9
Verotulot	8 517 418,71	29,2
Valtionosuudet	12 906 119,00	44,2
Korkotuotot	665 867,04	2,3
Muut rahoitustuotot	17 775,63	0,1
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Käyttöom. myyntivoitot	-482 370,95	-1,7
- Pakollisten varausten vähennys	0,00	
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	228 448,31	0,8
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutust.	3 553 617,12	12,2
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	29 182 805,65	100,0
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	-22 887 602,46	80,1
Korkokulut	-96 776,52	0,3
Muut rahoituskulut	-53 254,41	0,2
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
- Pakollisten varausten muutos (+/-)		
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5 283 377,28	18,5
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-250 355,98	0,9
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0
Oman pääoman vähennykset	<u>0,00</u>	
Kokonaismenot yhteensä	-28 571 366,65	100,0
<i>Täsmäytys</i>		
Kokonaistulot yhteensä	29 182 805,65	
Kokonaismenot yhteensä	<u>-28 571 366,65</u>	
	611 439,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset (rahla)	<u>-320 012,27</u>	
= Rahavarojen muutos	291 426,73	

KONSERNITULOSLASKELMA 2021	1p 2021	Eliminoinnit	Konserni yht.	Kunta	Perhion Kehtisyytiö Oy	As Oy Rivihetka	Opistelijä- asunnot Oy	As Oy Perhionkiranta	Kiint. Oy Perhion Kartano	K-P:n enkeissairilaitos ja peruspar. Ky 3,26 %	Koulutus ky 4,37 %	K-P:n lilto 3,34%
Toimintatulot	15 628 403,33	-974 910,16	16 603 313,49	3 775 930,79	30 000,00	21 350,76	36 665,40	16 365,66	90 468,19	12 238 298,32	339 024,93	55 299,44
Toimintakulut	-35 972 469,93	552 746,73	-36 525 246,66	-22 887 602,46	-13 572,92	-14 719,69	-19 051,14	-14 425,67	-51 625,28	-11 973 033,55	-1 505 243,85	-45 972,10
Osuus osakusyhteisöjen voitosta (tapp.)	707,22	0,00	707,22	0,00						707,22	0,00	0,00
Toimintakate	-20 343 399,38	-422 163,43	-19 921 225,95	-19 111 671,67	16 427,08	6 631,07	17 614,26	1 939,99	38 842,91	265 881,99	-1 166 219,92	9 327,34
Verotulot	8 510 167,34	-7 251,07	8 517 418,41	8 517 418,41								
Valitonsuudet	14 225 332,02		14 225 332,02	12 906 119,00							1 319 213,02	
Rahoitusuotot ja -kulut	0,00		0,00									
Korkotuotot	651 836,02	-702,51	652 538,53	647 390,01	281,72					1 230,94	48,49	3 597,37
Muut rahoitusuotot	41 135,61		41 135,61	17 775,63	7,17	15,82		4,03	52,64	22 993,79	285,19	1,34
Korkokulut	-112 426,78		-112 426,78	-96 776,52					-696,81	-5 290,64	-9 575,60	-87,21
Muut rahoituskulut	-42 700,80		-42 700,80	-34 767,38	-4 532,93					-3 094,13	-305,03	-1,33
Vuosikate	2 929 954,02	-430 117,01	3 360 071,03	2 845 477,48	12 183,04	6 646,89	17 614,26	1 944,02	38 198,74	281 721,95	143 447,14	12 837,51
Poistot ja arvonalentumiset	0,00		0,00									
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 136 546,43	-21 234,39	-2 157 780,82	-1 678 312,03	-1 296,60	-6 646,89	-13 735,51	-1 944,02	-18 428,68	-261 610,17	-132 650,30	-689,83
Arvonalentumiset	0,00		0,00									
Satunnaiset erät	0,00		0,00									
Tilikauden tulos	793 405,59	-451 351,40	1 244 756,99	1 167 165,45	10 886,44	0,00	3 878,75	0,00	19 770,06	20 111,77	10 796,84	12 147,68
Tilinpäätössiirrot	57 608,59	-77 946,24	135 554,83	127 946,24						4 274,58	3 334,01	0,00
Tilikauden verot	-709,60		-709,60	0,00						0,00	0,00	-709,60
Vähemmistöosuudet	-4 001,84		-4 001,84								-4 001,84	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	846 302,73	-529 297,64	1 375 600,37	1 295 111,69	10 886,44	0,00	3 878,75	0,00	19 770,06	24 386,35	10 129,00	11 438,07

KONSERNITASE 2021

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Muut pitkävaikutteiset menot

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Koneet ja kalusto

Muut aineelliset hyödykkeet

Ennakkomaksut ja keskenäiset her

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet

Osakkeet ja osuudet

Muut lainasaamiset

Muu saamiset

PYSYVÄT VASTAAVAT

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

Lahjoitusrahojen erityiskatteet

Muut toimeksiantojen varat

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

Muu vaihto-omaisuus

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset

Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Lainasaamiset

Muut saamiset

Laskennalliset verovelat

Siirtosaamiset

Osakkeet ja osuudet

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentilla

Joukkovelkakäytälistensaamiset

Rahoitusarvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	Konserni yhtiö	Eliminointit	Konserni yhtiöt	Kunta	Penon Kehilyyhytiö Oy	As Oy Riihileikka	Penon Ojakeittajaaunnot Oy	As Oy Penonjohtokiranta	Kiinti. Oy Penon Kartano	Soite 3,26 %	Koulutus ky 4,37 %	KP:n litto 3,34%
Aineettomat hyödykkeet												
Aineettomat oikeudet	158 632,50		158 632,50	62 555,10							82 493,97	13 783,43
Muut pitkävaikutteiset menot	103 429,41		103 429,41	103 429,41							0,00	0,00
	262 261,91	0,00	262 261,91	185 984,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	82 493,97	13 783,43
Aineelliset hyödykkeet												
Maa- ja vesialueet	1 424 591,12		1 424 591,12	1 296 941,52			3 960,00		9 221,41		74 514,30	38 489,64
Rakennukset	22 968 280,10	-891 345,06	23 859 605,16	14 465 352,02	746 305,31	352 744,72	327 143,26	763 222,64	3 205 157,96	2 033 488,59	1 952 049,21	14 141,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 912 661,45		5 912 661,45	5 719 489,35	5 166,39	2 804,86	2 509,16	2 963,60	2 416,44		104 133,19	73 388,47
Koneet ja kalusto	855 214,41		855 214,41	555 899,79							195 384,89	103 920,36
Muut aineelliset hyödykkeet	23 126,15		23 126,15	20 516,91							2 017,41	0,00
Ennakkomaksut ja keskenäiset her	74 686,83		74 686,83	1 806,00							8 051,90	64 826,93
	31 258 770,07	-891 345,06	32 150 115,13	22 080 007,59	751 491,70	355 549,58	333 812,42	786 188,54	3 216 785,81	2 417 580,28	2 232 676,62	16 204,58
Sijoitukset												
Osakkuusyhteisöosuudet	0,00		0,00								0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	689 487,92	-4 633 322,36	5 522 790,28	5 404 634,73	500,00						21 927,34	95 728,20
Muut lainasaamiset	6 520,00		6 520,00								6 520,00	0,00
Muu saamiset	164 604,65		164 604,65	45 046,67	16 266,48		16 354,80	21 717,48	43 122,66		5 565,72	16 530,84
	860 592,58	-4 833 322,36	5 693 914,92	5 449 681,40	16 766,48	0,00	16 354,80	21 717,48	43 122,66	0,00	34 013,06	112 259,04
PYSYVÄT VASTAAVAT	32 381 624,54	-5 724 667,42	36 106 281,96	27 675 673,50	768 258,18	355 549,58	349 967,22	787 904,02	3 259 918,47	2 534 097,31	2 358 719,09	16 204,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT												
Valtion toimeksiannot	39 486,92		39 486,92									39 486,92
Lahjoitusrahojen erityiskatteet	17 788,29		17 788,29	17 788,29							0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	13 312,00		13 312,00									13 312,00
	70 587,22	0,00	70 587,22	17 788,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13 312,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT												
Vaihto-omaisuus												
Aineet ja tarvikkeet	147 012,96		147 012,96	9 142,27							124 163,22	13 707,47
Muu vaihto-omaisuus	52 739,79		52 739,79									52 739,79
	199 752,75	0,00	199 752,75	9 142,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	124 163,22	86 447,26
Saamiset												
Pitkäaikaiset saamiset												
Lainasaamiset	44 120,95	-487 953,63	532 074,58	526 824,58	5 250,00							0,00
Muut saamiset	348 245,57		348 245,57	348 245,57								0,00
Lyhytaikaiset saamiset												
Myyntisaamiset	755 083,37	-17 207,36	772 290,73	415 687,90	3 727,50	1 510,61	0,00	553,97	5 375,87	383 513,74	-38 187,04	118,18
Lainasaamiset	7 100,00	-17 250,00	24 350,00	20 850,00	3 500,00					0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	345 404,16		345 404,16	172 875,71						78 276,30	93 659,29	582,86
Laskennalliset verovelat	0,00		0,00	0,00						0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	1 296 245,36	-50 198,88	1 346 444,24	1 052 555,65						22 085,50	271 104,15	-2 886,36
	2 796 199,42	-84 656,24	2 488 489,14	1 891 989,28	7 227,50	1 510,61	0,00	553,97	27 461,37	732 894,19	52 575,88	4 286,35
Osakkeet ja osuudet												
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentilla	2 325 421,88		2 325 421,88	2 325 421,88								0,00
Joukkovelkakäytälistensaamiset	215 874,53		215 874,53	215 874,53								0,00
Rahoitusarvopaperit	3 584 424,82		3 584 424,82	3 541 107,54							43 317,28	0,00
	6 125 721,23	0,00	6 125 721,23	6 082 403,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43 317,28	0,00
Rahat ja pankkisaamiset												
	2 971 784,67		2 971 784,67	1 478 935,14	128 147,31	25 305,53	5 516,79	6 039,89	45 913,88	1 146 250,96	88 119,32	47 569,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 093 486,08	-572 808,87	12 066 077,95	10 107 520,77	140 624,81	20 816,14	5 516,79	6 593,66	73 375,25	2 046 626,66	207 142,47	51 862,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 545 676,83	-6 297 277,29	50 842 957,12	37 800 982,56	908 882,99	382 365,72	355 484,01	794 497,68	3 333 293,72	4 580 722,97	2 579 173,57	107 553,91

KONSERNITASE 2021

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

	Konserni yht.	Eliminoinnit	Konserni yhteiset	Kunta	Perhon Kehitysytlio Oy	Perhon As Oy Rönkäleikka	Perhon Opiskelija- asunnot Oy	As Oy Perhoniokiantie	Klinf. Oy Perhon Kartano	Soite 3,26 %	Koulutus ky 4,37 %	K-P:n liito 3,34%
Peruspääoma	9 239 255,80	-2 153 145,15	11 392 400,95	9 239 255,80	248 346,94	383 634,19	100 000,00	802 500,00	5 045,81	194 713,88	404 214,33	14 690,00
Osuus kuntayhtymien oman po:n	85 212,89	85 212,89	0,00							0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot	2 816 601,97	-3 308 651,87	6 125 253,64	2 709 171,69	754 764,37				2 553 887,50	39 137,09	57 072,06	11 221,13
Edellisten tilikaudien ylijäämä (alljä)	5 078 741,95	-20 189,88	5 098 931,83	3 997 299,88	-105 378,06	-3 084,40	-1 350,65	-9 723,67	179 831,70	173 741,94	857 423,81	10 171,28
Tilikauden ylijäämä (alljä)	846 302,73	-529 297,64	1 375 600,37	1 295 111,69	10 886,44	0,00	3 878,75	0,00	19 770,06	24 386,35	10 129,00	11 438,07
	18 066 116,34	-5 926 071,65	23 992 186,99	17 240 839,06	908 619,69	380 549,79	102 528,10	792 776,33	2 758 535,07	431 979,26	1 328 839,20	47 520,49
	0,00											
VÄHEMMISTÖSUUDET	354 858,13	306 188,30	48 669,83								48 669,83	
Polstoero	0,00	-82 149,96	82 149,96	82 149,96								
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00								
	0,00	-82 149,96	82 149,96	82 149,96								
Muut pakolliset varaukset	413 459,37		413 459,37	250 000,00						163 459,37	0,00	
	413 459,37	0,00	413 459,37	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	163 459,37	0,00	0,00
Vallion toimeksiantot	39 418,79		39 418,79									39 418,79
Muut toimeksiantojen pääomat	210 849,33		210 849,33	90 015,81						105 649,27	15 184,25	
	250 268,12	0,00	250 268,12	90 015,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105 649,27	15 184,25	39 418,79
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilla	19 494 214,00		19 494 214,00	17 097 328,00						1 579 814,04	811 807,73	5 264,22
Lainat julkisyhteisöillä	191 996,52	-487 953,63	679 950,15				230 000,00		449 950,15	0,00	0,00	
Saadut ennakot	0,00		0,00								0,00	
Liitymismaksut ja muut velat	3 647,88		3 647,88	3 647,88								
	19 689 858,40	-487 953,63	20 177 812,03	17 100 975,88	0,00	0,00	230 000,00	0,00	449 950,15	1 579 814,04	811 807,73	5 264,22
Joukkovelkakirjalainat												
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilla	1 735 071,94		1 735 071,94	1 390 982,00						175 670,95	167 686,86	732,13
Lainat julkisyhteisöillä	47 027,20	-17 250,00	64 277,20				10 000,00		54 277,20		0,00	0,00
Saadut ennakot	100 976,07	-22 634,11	123 610,18	53 605,00					29 457,99	8,99	37 699,20	2 839,00
Ostovelat	1 287 820,41	-67 406,24	1 355 226,65	683 134,76	263,30	1 815,93	9 980,30	1 721,35	13 993,11	594 044,61	48 330,40	1 942,89
Muut velat	444 323,95		444 323,95	127 042,13			2 975,61		27 080,20	244 213,28	38 572,77	4 439,96
Siirtovelat	2 155 900,90		2 155 900,90	782 237,96						1 285 883,20	82 383,31	5 396,43
Laskennalliset verovelat	0,00		0,00	0,00						0,00	0,00	0,00
	5 771 120,47	-107 290,35	5 878 410,82	3 037 001,85	263,30	1 815,93	22 955,91	1 721,35	124 808,50	2 299 821,03	374 672,55	15 350,41
VIERAS PÄÄOMA	25 460 978,87	-595 243,98	26 056 222,85	20 137 977,73	263,30	1 815,93	252 955,91	1 721,35	574 758,65	3 879 635,07	1 186 480,28	20 614,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 545 679,83	-6 297 277,29	50 842 957,12	37 800 982,56	908 882,99	382 365,72	355 484,01	794 497,68	3 333 293,72	4 580 722,97	2 579 173,57	107 553,91

2.6. KONSERNIN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toimintatuotot	15 628	14 581
Toimintakulut	-35 972	-33 757
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	1	3
Toimintakate	-20 343	-19 173
Verotulot	8 510	7 880
Valtionosuudet	14 225	14 411
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	652	579
Muut rahoitustuotot	41	24
Korkokulut	-112	-114
Muut rahoituskulut	-43	-255
Vuosikate	2 930	3 352
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 137	-2 333
Arvonalentumiset		-76
Tilikauden tulos	793	943
Tilinpäätössirrot	58	21
Tilikauden verot	1	
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuudet	-4	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	848	960

KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,4	43,2
Vuosikate/Poistot, %	137,1	143,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 094	1 238
Asukasmäärä	2 677	2 707

TOIMINTAKATE on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

VUOSIKATE osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä.

Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA; jos tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan, että konsernin tulo-rahoitus on riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

2.7. KONSERNIN RAHOITUSKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 930	3 352
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	14	-73
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 742	-3 243
Rahoitusosuudet inv.menoihin	80	62
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	3 578	380
Toiminnan ja investointien rahavirta	860	478
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		
Antolainauksen vähennykset	12	11
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	590	3 657
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-829	-884
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-121	-3 060
Oman pääoman muutokset	-23	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muut.	-140	8
Vaihto-omaisuuden muutos	15	-100
Saamisten muutokset	538	965
Korottomien velkojen muutokset	65	-228
Rahoituksen rahavirta	107	369
Rahavarojen muutos	967	847
Rahavarat 31.12.	9 097	8 130
Rahavarat 1.1.	8 130	7 283
	967	847

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, milj.€	-7,437	-9,311
Investointien tulorahoitus, %	51,7	105,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,3
Kassan riittävyys	77,8	77,6

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

LAINANHOITOKATE kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisää lainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

2.8. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	Tp 2021	Tp 2020	VASTATTAVAA	Tp 2021	Tp 2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 000 €	1 000 €	OMA PÄÄOMA	1 000 €	1 000 €
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 239	9 239
Aineettomat oikeudet	159	147	Osuus kuntayht. oman po:n lisäyk.	85	85
Muut pitkävaikuttiset menot	103	98	Muut omat rahastot	2 817	2 874
	262	245	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 079	4 129
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>846</u>	<u>960</u>
Maa- ja vesialueet	1 425	1 424		18 066	17 287
Rakennukset	22 968	20 593	VÄHEMMISTÖOSUUDET	355	357
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 913	6 203	Muut pakolliset varaukset	<u>414</u>	<u>368</u>
Koneet ja kalusto	855	884		414	368
Muut aineelliset hyödykkeet	23	23	Valtion toimeksiannot	39	301
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>75</u>	<u>2 170</u>	Muut toimeksiantojen pääomat	<u>211</u>	<u>172</u>
	31 259	31 297		250	473
Sijoitukset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 494	19 639
Osakkuusyhteisöosuudet		59	Lainat julkisyhteistöltä	192	286
Osakkeet ja osuudet	689	626	Liittymismaksut ja muut velat	<u>4</u>	<u>26</u>
Muut lainasaamiset	7	15		19 690	19 951
Muu saamiset	<u>165</u>	<u>157</u>	Joukkovelkakirjalainat	1 000	1 000
	861	857	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	735	319
PYSYVÄT VASTAAVAT	32 382	32 399	Lainat julkisyhteistöltä	47	59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Saadut ennakot	101	363
Valtion toimeksiannot	39	123	Ostovelat	1 288	1 189
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	18	17	Muut velat	444	385
Muut toimeksiantojen varat	<u>13</u>	<u>12</u>	Siirtovelat	2 156	1 895
	70	152	Laskennalliset verovelat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT				5 771	5 210
Vaihto-omaisuus			VIERAS PÄÄOMA	25 461	25 161
Aineet ja tarvikkeet	147	167	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 546	43 646
Muu vaihto-omaisuus	<u>53</u>	<u>48</u>			
	200	215			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Lainasaamiset	44	48			
Muut saamiset	<u>348</u>	<u>426</u>			
	392	474			
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	755	861			
Lainasaamiset	7	11			
Muut saamiset	346	531			
Siirtosaamiset	<u>1 296</u>	<u>872</u>			
	2 404	2 275			
Osakkeet ja osuudet	2 325	2 303			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	216	216			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 585	3 475			
Rahoitusarvipaperit	6 126	5 994			
Rahat ja pankkisaamiset	<u>2 972</u>	<u>2 137</u>			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 094	11 095			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 546	43 646			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Konsernin omavaraisuusaste, %	41,5 %	40,8 %

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta. Omavaraisuusaste oli koko kuntakonsernisektorilla 42,1 % vuonna 2020.

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,1 %	67,3 %

Suhteellinen velkaantuneisuus -% kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Kertynyt ylijäämä, milj. €	5,925	5,089
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 213	1 880

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2010</u>
Konsernin lainakanta 31.12. milj. €	21,468	21,328
Lainat €/asukas	8 020	7 879

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. milj. €	22,400	22,196

Tunnusluku saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuut huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	8 368	8 200

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Lainasaamiset 31.12. (1000 €)	7	15
Kunnan asukasluku	2 677	2 707

2.9. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Vuoden 2021 ylijäämä on + 1.295.111,69 euroa. Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 3.669.299,88 euroa.

Kunnanhallitus päättää esittää tilikauden + 1.167.165,45 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 77.946,24 euroa
2. tuloutetaan rahaston vähennys 50.000 euroa asuntorahastosta
3. tilinpäätösvuoden 2021 ylijäämä 1.295.111,69 euroa siirretään aikaisempien vuosien yli-/alijäämättilille,
4. allekirjoittaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi,
5. antaa talous- ja hallintojohtajalle ja taloussihteerille valtuudet mahdollisten teknisten korjausten tekemiseen toimintakertomusosaan sekä valtiokonttorille tehtävään talousraportoinnin vaatimiin palveluluokka- ja sektorikorjauksiin, ja
6. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulisi kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot.

Rahoitusnäkökulmasta vuosikatetta suhteutetaan investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävydestä voidaan tehdä johtopäätöksiä, onko kunnan talous tasapainossa vai ei.

Vuoden 2021 tilinpäätös: vuosikate kattaa poistot ja korvausinvestoinnit.

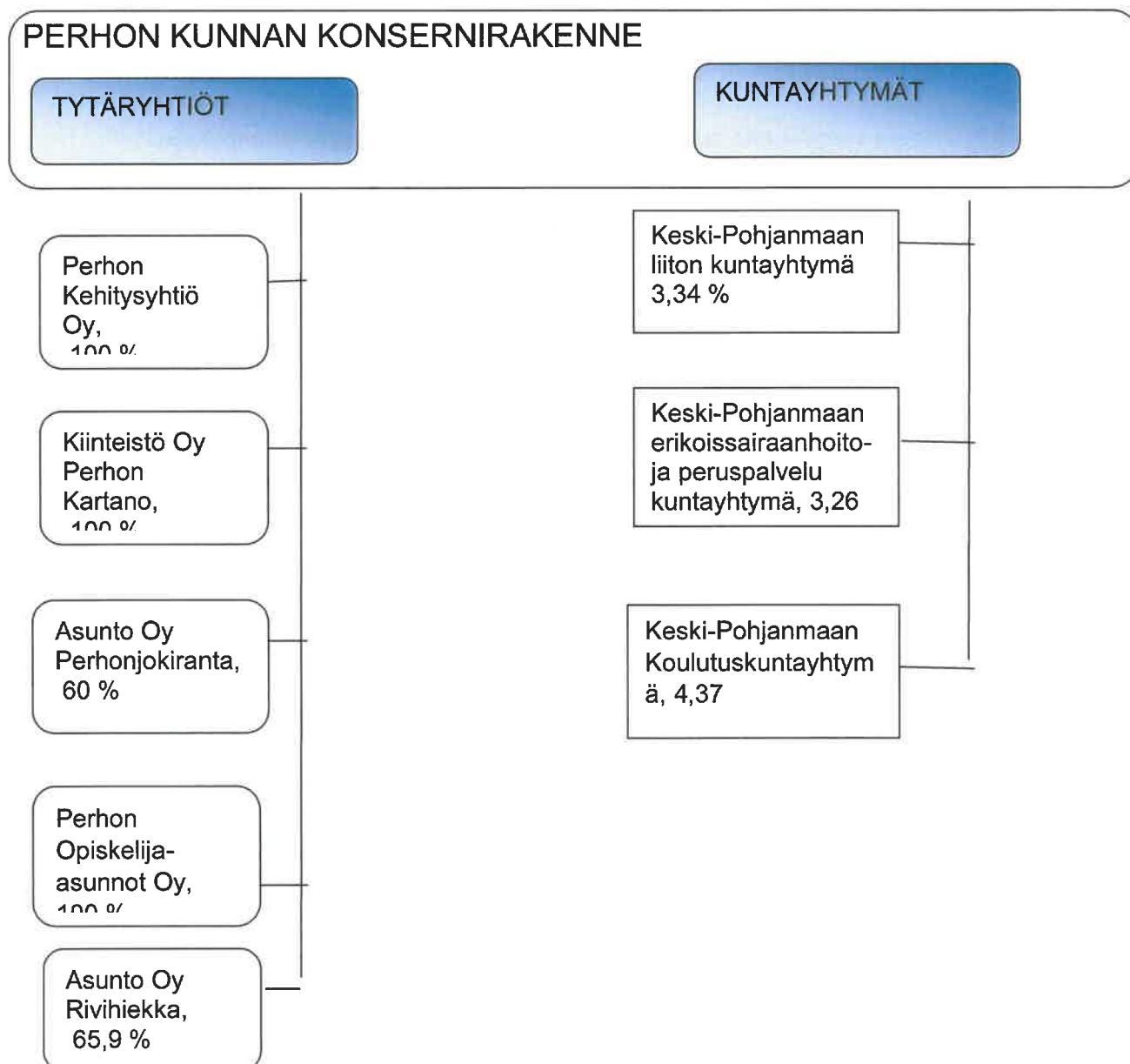
Luvut 1 000 euroina	Tp 2015 (1000 €)	Tp 2016 (1000 €)	Tp 2017 (1000 €)	Tp 2018 (1000 €)	Tp 2019 (1000 €)	Tp 2020 (1000 €)	Tp 2021 (1000 €)
Vuosikate	2 996	1 657	1 506	-56	1 107	2 758	2 845
- pitkäaik. lainojen lyhennykset	-807	-887	-1 345	-1 784	-2 322	-2 342	-2 311
- korvausinvestoinnit	-2 029	-3 633	-4 399	-4 710	-1 268	-2 618	-1 762
=> 0	160	-2 863	-4 238	-6 550	-2 483	-2 202	-1 228
<i>Ylijäämäinen tai vahvistuva talous</i>	<u>Tp 2015</u>						
Vuosikate	2 996						
- pitkäaik. lainojen lyhennykset	-807						
- korvausinvestoinnit	-2 029						
=> 0	160						
<i>Tasapainossa oleva talous</i>		<u>Tp 2016</u>	<u>Tp 2017</u>			<u>Tp 2020</u>	<u>Tp 2021</u>
Vuosikate		1 657	1 506			2 758	2 845
= suunnitelmapoistot		-1 293	-1 352			-1 897	-1 678
= korvausinvestoinnit		-3 633	-4 399			-2 618	-1 762
<i>Heikkenevä talous</i>					<u>Tp 2019</u>		
Vuosikate positiivinen					1 107		
Tilikauden tulos negatiivinen					-384		
<i>Kriisitalous</i>				<u>Tp 2018</u>			
Vuosikate negatiivinen				-56			
Tilikauden tulos negatiivinen				-1403			

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1. KONSERNIYHTIÖT

Kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt: Perhon Kehitysyhtiö 100 %, Kiinteistö Oy Perhon Kartano 100 %, Perhon Opiskelija-asunnot Oy 100 %, As Oy Perhonjokiranta 60 % ja As Oy Rivihiekka 65,9 % sekä kuntayhtymät Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Keski-Pohjanmaan Koulutuskuntayhtymä ja Keski-Pohjanmaan liitto.

Perhon kunnan markkinoilla tapahtuvien toimintojen osalta on saatettu loppuun vuonna 2020 alkanut yhtiöittämisselvitys. Selvitys on koskenut kunnan suoraan vuokraamia asuntoja sekä teollisuus- ja yritystoimitiloja. Yhtiöittäminen toteutettiin vuonna 2021 niin, että Perhon kunta merkitsi osakkeet Kiinteistö Oy Perhon Kartanon ja Perhon Kehitysyhtiö Oy:n tekemästä suunnatusta osakeannista. Kunta sijoitti vuokratilat Kiinteistö Oy Perhon Kartanoon ja teollisuustilat Perhon Kehitysyhtiö Oy:n osakeannin yhteydessä apportisijoituksina.

konserniyhtiöt raportoivat taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä, loppuvuosi tilinpäätöksen yhteydessä.

PERHON KEHITYSYHTIÖ OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on toimia kunnan alueella yritys- ja elinkeinotoiminnan yleiseksi kehittämiseksi.

Yhtiön toiminta painottuu tarvittavien kehittämistoimenpiteiden esille nostamiseen ja valmisteluun sekä saattamiseen kunnan päätöksentekoon ja yhtiöittämisen toteutuessa toimitilojen hallinta tulee olemaan yhtiön toiminnassa merkittävässä roolissa.

Toimitusjohtajan tehtävät ovat sisältyneet kunnanjohtajan tehtävänkuvaan, eikä yhtiöllä ole palkattua työvoimaa. Näiltä osin toiminta ei vastaa hallintolain 28 § 5 momentin vaatimuksia.

Strateginen painopiste	Toimenpide	Mittari
Elinkeinoelämän mahdollistaminen	Kunnan elinkeinotoiminnan aktivoiminen ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä (Yhtiön strategialuonnoksessa yritysten yhteistyön aktivoiminen ja tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen) Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen (Yhtiön strategialuonnoksessa kehittämishankkeet ja tilahallinta)	Toteutunut: 6 kpl Yritysten määrän kehitys (+ 4 raportointikaudella) Työpaikkojen määrän kehitys (Tilastotietoa ei saatavissa) Toteutunut: 1 kpl Alan yritysten määrän kehitys
Vahva kuntatalous	Yhtiöittämisen toteuttaminen teollisuus- ja toimitilojen osalta	Toteutunut Yhtiöittäminen toteutui vuodenvaihteessa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen tavoite	Riski-/epävarmuustekijä	Toimenpide
Yhtiöittämisen toimeenpano	Yhtiöittämisjärjestely ei synnytä toimintakykyistä yhtiötä. Toimitusjohtajan tehtävien järjestely	Riski ei toteutunut (ajankohtainen vuonna 2022) Huolehditaan yhtiön toimintakyvystä Ei toteutunut Osa-aikainen rekrytointi

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Perhon Kehitysyhtiö Oy:n toiminta on painottunut toimintasuunnitelman mukaiseen työhön.

Perhon Kehitysyhtiön hallitus on pitänyt raportointijaksolla 6 kokousta ja niissä on käsitelty 33 asiakohtaa. Hallituksen kokouksessa toimitusjohtaja ja Kosek Oy:n yrityskehittäjä antavat hallitukselle raportin yhtiön toimintaan ja kunnan elinkeinopolitiikkaan sekä yritystoimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista ja toimenpiteistä.

Yhtiössä on pidetty toimintavuoden aikana kolme yhtiökokousta. I kokous pidettiin 14.6.2021, jossa mm. vahvistettiin vuoden 2020 toimintakertomus, tilinpäätös, tilikauden 2020 tuloksen käsittely, myönnettiin vastuuvapaus hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hyväksyttiin vuoden 2021 talousarvio. II yhtiökokous 8.11.2021 valitsi yhtiölle uuden hallituksen ja III yhtiökokous 29.11.2021 päätti hyväksyä hallituksen esityksen osakeannista osakkeenomistajille yhtiöittämisen toteuttamiseksi.

Koronan vuoksi yritysten aamukahvitilaisuuksien järjestäminen siirtyi Teams:n kautta pidettäviin kunnanjohtajan etätreffit-tapahtumaksi. Etätreffeillä kuultiin paikallisten yritysten kuulumisia ja esittelyjä, sekä eri hankkeiden ja yhteisöjen edustajia. Yhteensä kunnanjohtajan etätreffeille osallistui toimintavuoden aikana n. 60 henkilöä.

Perhon Kehitysyhtiö Oy osallistui Vuoden 2021 Yrityksen ja Vuoden 2021 Maatalousyrittäjien palkitsemiseen sekä Vuoden Menestyjien muistamiseen.

Kosek Oy:n kautta toteutetut yritysneuvonta ja -kehittämispalvelut ovat toimintavuoden aikana olleet:

- yrittäjätapaamisia 113 kpl,
- sähköpostin välityksellä 389 yrityskontaktia ja
- 176 puhelinkontaktia.
- yhteensä Kosekin aktiviteetteja perholaisten yritysten kanssa 844 kappaletta, joista oman yrityskehittäjän osuus on 814 kappaletta

KIINTEISTÖ OY PERHON KARTANO

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Vuonna 2020 yhtiön toimintaan vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintojen yhtiöittäminen. Tavoitteena on ollut, että kunnan omistamat ja suoraan vuokraamat (ei yhtiöissä) siirtyvät yhtiöittämisessä Kiinteistö Oy Perhon Kartanon hallintaan. Päätökset tästä tehdään yhtiöittämisselvityksen valmistuttua.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
<p>Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %.</p> <p>Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulo-rahoituksella.</p> <p>Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin.</p> <p>Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuosikatsauksen yhteydessä.</p>

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Vuoden 2021 tilinpäätös on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 24.3.2022. Tilikauden tulos oli poistokirjauksen (18.428,68) jälkeen 19.770,06 euroa.

Yhtiössä on pidetty tilikauden aikana kolme yhtiökokousta. Yhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.6.2021, jossa vuoden 2020 tilinpäätös vahvistettiin. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 27.9.2021, jossa valittiin jäsenet seuraavalle toimikaudelle. Yhtiökokouksessa 1.12.2021 päätettiin osakeannin järjestämisestä yhtiöittämisen toteuttamiseksi.

Yhtiössä on 17 asuntoa. Yhtiöittämisen jälkeen asuntojen lukumäärä yhteensä on 95 asuntoa. Helmikuussa valmistui Eeronkuja 4 B 7 huoneistoremontti, jonka jälkeen asunto saatiin myös vuokrattua. Asunto ollut ennen remonttia pitkään tyhjiällä huonon kunnan vuoksi. Maaliskuussa yhtiö lainasi Perhon kunnalta 12.000,00 euroa yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseen. Laina on maksettu takaisin vuoden 2021 aikana.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.6.2021 § 43 yhtiön 50.000,00 euron korjausavustuksen, joka käytettiin huoneistoremontteihin. Loppuvuonna 2021 aloitettiin Eeronkuja 2 B 6 huoneistoremontti, jonka valmistuminen siirtyi alkuvuoteen 2022. Asuntojen (ennen yhtiöittämistä) käyttöaste vuonna 2021 oli 96,5 %. Laskennassa huomioitu asuntojen tyhjiällä olo remonttien vuoksi.

PERHON OPISKELIJA-ASUNNOT OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
--

<p>Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %. Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulorahoituksella. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuosikatsauksen yhteydessä.</p>

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Vuoden 2021 tilinpäätös on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 9.3.2022. Tilikauden tulos oli poistokirjauksen (13.735,51) ja tuloverojen jälkeen 3.878,75 euroa. Yhtiön varsinainen yhtiökokous on pidetty 7.6.2021. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 27.9.2021, jossa valittiin hallituksen jäsenet seuraavalle toimikaudelle.

Yhtiössä on yhteensä 7 vuokra-asuntoa. Yhtiön asuntojen käyttöaste parantui selkeästi vuoden 2021 aikana. Asuntojen käyttöaste vuonna 2021 oli 95 %. Parannusta edelliseen vuoteen 12 %.

Vuoden 2021 aikana maksujärjestelylainaa (maksujärjestely, kvalt. 5.2.2018 § 9) on erääntynyt 16.125,00 euroa jonka toista erää yhtiön on ollut vaikeuksia suorittaa. Vuoden 2021 lopussa toinen erä oli ostoveloissa. Vuosittainen lainanlyhennys pienenee vuodesta 2022 alkaen 10.000,00 euroon, joka helpottaa yhtiön kassatilannetta.

ASUNTO OY RIVIHIEKKA

Kunnan 65,9 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
--

<p>Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %. Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulorahoituksella. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuosikatsauksen yhteydessä.</p>

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Yhtiössä on 9 asuntoa, joista 6 asuntoa on kunnan omistuksessa ja 3 asuntoa yksityisten omistuksessa. Vuoden 2021 tilinpäätös on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 21.2.2022. Tilikauden tulos oli poistokirjauksen (6.646,89) jälkeen 0,00 euroa.

Yhtiökokous päätti kokouksessaan 11.6.2021, että vastike pysyy samana, 2,90 €/m²/kk. Yhtiökokouksessa hyväksyttiin myös hallituksen esittämä korjaussuunnitelma, sillä muutoksella, että A-talon vesikaton uusinta siirrettiin toteutettavaksi vuodelle 2022. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 23.9.2021, jossa päätettiin hallituksen jäsenet seuraavalle toimikaudelle.

Asunto-osakeyhtiön paloturvallisuuden itsearviointilomake on käsitelty yhtiön hallituksessa ja tuotu myös yhtiökokouksen tiedoksi.

ASUNTO OY PERHONJOKIRANTA

Kunnan 60 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
--

<p>Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %.</p> <p>Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulo-rahoituksella.</p> <p>Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin.</p> <p>Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä.</p>

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Yhtiössä on yhteensä 5 asuntoa, joista 3 asuntoa on kunnan omistuksessa ja 2 asuntoa yksityisten omistuksessa. Vuoden 2021 tilinpäätös on käsitelty hallituksen kokouksessa 28.2.2022. Tilikauden tulos oli poistokirjauksen (1.944,02) jälkeen 0,00 euroa.

Yhtiökokous päätti kokouksessaan 10.6.2021, että vastike pysyy samana, 3,80 €/m²/kk. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 23.9.2021, jossa päätettiin hallituksen jäsenet seuraavalle toimikaudelle. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja, mutta yhtiön pieni koko tuo haasteensa kannattavuuteen.

Yhtiön kiinteistöt ovat hyväkuntoisia eikä suurempia korjaustoimenpiteitä ole tiedossa. Korjaussuunnitelmaa päivitetään vuosittain. Yhtiökokous käsiteli hallituksen esittämän korjaussuunnitelman, johon lisättiin yhtiön piha- ja tiealueen asfaltointisuunnitelmat.

Asunto-osakeyhtiön paloturvallisuuden itsearviointilomake on käsitelty yhtiön hallituksessa ja tuotu myös yhtiökokouksen tiedoksi.

	Asuntojen lkm.	Vuokra €/m ²	Sis. lämpö	Lämmitysmu oto
Kiinteistö Oy Perhon Kartano - Eeronkuja 2–4, rak. 1988–89 - Kiveläntie 855, rak. 2009	15 2	7,64 8,00	x x	kaukolämpö maalämpö
Perhon Opiskelija-asunnot Oy Riihikankaantie 1, rak 2005	7	8,50–9,50	x	maalämpö
As Oy Rivihiekka Tuomaankuja 2, rak 1985–1992 kunta omistaa 65,9 % yksityisillä 34,1 %	yht. 9 6 3	5,25		sähkölämmitys
As Oy Perhonjokiranta Vehtarinkuja 6 kunta omistaa 60 % yksityisillä 40 %	yht. 5 3 2	10,00	x	kaukolämpö
Yhteensä kunnan omistamia	33			

3.2. YLEISHALLINTO

KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNANHALLITUS

<i>ulkoiset</i>	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TP 2021	Käyttö-%
Toimintatuotot	359.070	302.300	192.300	184.499,07	95,9
Toimintakulut	-13.016.262	-13.276.590	-13.775.610	-13.136.243,62	95,4
Toimintakate	-12.657.192	-12.974.290	-13.583.310	-12.951.744,55	95,4
Poistot	-21.857	-19.500	-30.960	-27.374,88	88,4

= valtuustoon nähden sitova erä

Vaalit

Tilivelvollinen Keskusvaalilautakunta

Vaalien tehtävänä on vaalilain mukaisesti järjestettävät vaalipalvelut Perhon kunnassa. Tehtävänä on mm. yleisen ennakkoäänestyksen, laitospöytäkirjan ja kotiaäänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, äänestystuloksen laskenta ja vahvistus, tiedottaminen sekä vaaliorganisaation koulutus.

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit.

Tunnusluvut	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021
Äänioikeutettujen määrä		eduskuntavaalit 2 096 EU-vaalit 2 083	1 880
Äänestys%/eduskuntavaalit	66,7		
Äänestys%/presidentinv. ed. 64,6			
Äänestys%/kuntavaalit ed. 68,6			59,7
Äänestys%/EU-vaalit	32,2		
Äänestys%/Aluevaalit			
Prosessivirheen vuoksi hylätyt äänet			

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Kuntavaalit siirrettiin huhtikuulta kesäkuulle koronapandemian vuoksi. Vuoden 2021 kuntavaalien vaalipäivä oli sunnuntai 13.6.2021. Ennakkoäänestysaika oli poikkeuksellisesti kaksi viikkoa, 26.5. - 8.6.2021. Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoiksi nimettiin kunnantalon ja kirjaston henkilöstö, ja lisäksi vaalitoimitsijoiksi palkattiin kaksi nuorta. Uudet valtuustot aloittivat työnsä 1.8.2021. Oikeusministeriön korvasi Perhon kunnalle vaalijärjestelyistä 2.632 €.

10 VAALIT	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	0,00				2 632,00	-2 632,00	
Toimintakulut	0,00	-5 190,00		-5 190,00	-9 916,48	4 726,48	191,07
Toimintakate	0,00	-5 190,00	0,00	-5 190,00	-7 284,48	2 094,48	140,36

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa ja kunnan hallintosäännössä. Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuspalveluiden kustannukset. Tarkastuslautakunnan sihteerin työt tuotetaan kunnan omana toimintana.

Tilintarkastuksen tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) **valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;**
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- 7) valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle.

Kunnanvaltuuston valitsema tilintarkastaja kaudelle 2020-2021 on BDO Audiator Oy.

Tunnusluvut	Tp 2019	Tp 2020	TA 2021	Tp 2021
Määrätavoitteet:				
- tarkastuspäivät/v	12,3	10,5	12	15,8
- sihteeripalvelut		2		
- kokousten lukumäärä	8	7	10	7
Hallintokuntavierailut/ johdon tapaamiset	6	4	5	4

20 TARKASTUSLAUTAKUNTA

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-16 325,00	-20 000,00		-20 000,00	-17 643,52	-2 356,48	88,22
Toimintakate	-16 325,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 643,52	-2 356,48	88,22
Euroa/ asukas	-6,03	-7,47	0,00	-7,47	-6,59		

Yleishallintopalvelut

Yleisjohto ja talous

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalue tuotetaan kunnanhallituksen alaisuudessa. Tehtäväalueeseen kuuluvat yleishallinnon palvelut (kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat, hallintopalvelut sekä toimisto-, talous- ja tietohallintopalvelut). Kunnanhallitus hoitaa kunnan talouden ja peruspalvelut, huolehtii henkilöstön hyvinvoinnista sekä elinvoimaisen ja tasapainoisen elinkeinorakenteen kehittymisestä sekä metsänhoidosta ja myynnistä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valmistelee talouden sopeuttamisen vaatimat organisaatiomuutokset, valvoo eri toimielinten ja kuntakonsernin sekä liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista, edustaa kuntaa, käyttää puhevaltaa sekä antaa tarvittaessa ohjeita.

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä ja sivistys- ja hallintojohtaja yleishallinnon osastopäällikkönä, henkilöstöpäällikkönä ja palkka-asiamiehenä. Yleishallinto toimii kunnanjohtajan apuna kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston ratkaisuvallan kuuluvien asioiden valmistelussa. Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnallisesta edunvalvonnasta ja yhteistoimintaosuuksista (Kuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto ym.), kunnan asioiden tiedottamisesta sekä työmarkkinatuen kuntaosuuksista.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 sekä investiohjelman ja talousarvion sisältämien toimenpiteiden toteuttaminen</p>	<p>Talousarvion toteutumisen seuranta, mittarina raportointi ja ohjaustoimet poikkeamien ilmetessä</p> <p>Henkilöstösuunnitelman toteutuminen, mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet</p>	<p>Toteutunut. Kuukausiraportit on käsitelty kunnanhallituksessa ja kunnan esimiestyöryhmässä kuukausittain.</p> <p>Toteutunut osittain Henkilöstömäärää on seurattu kuukausiraportin käsittelyn yhteydessä. Vuoden lopussa henkilöstömäärä 10 htkk suurempi, kuin talousarviossa.</p>
<p>Yhtiöittämisen toimeenpano</p>	<p>Yhtiöittämisen loppuunsaattaminen ja siitä johtuvien henkilöstöjärjestelyjen toteuttaminen. Mittareina yhtiöiden toiminnan vakauttaminen ja päivitetty tehtäväkuvat</p>	<p>Toteutunut. Yhtiöittäminen toteutui vuoden vaihteessa.</p>

<p><u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittämisen</p> <p>Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen</p>	<p>Aktiivinen elinkeinopolitiikka, mittarina uusien yritysten perustanta (+ 10)</p> <p>Työllisyyspalvelujen tarjoaminen paikallisesti ja osana maakunnallista kokonaisuutta Mittarina työttömyysaste</p>	<p>Toteutunut osittain. Raportointikaudella on perustettu neljä uutta yritystä.</p> <p>Toteutunut Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi maaliskuussa 2021 ja työvalmentajan työ käynnistyi määräaikaikaisena. Työttömyysaste laski tammikuun 10,2 %:sta joulukuun 8,6 %:iin.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen</p> <p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin <p>Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)</p>	<p>Päiväkoti-investoinnin loppuunsaattaminen ja siitä johtuvien henkilöstöjärjestelyjen toteuttaminen. Mittarina henkilöstön määrä vrt. Talousohjelma 2019-2022</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen, mittarina toimenpiteiden näkyminen TEA-viisari indikaattoreissa ja kuntajohdon TEA-viisarin kyselyjen vastaamis-% 100</p> <p>Tepa-paikkojen lisääminen Jalminakotiin, mittarina +4 paikkaa (2021;36 paikkaa)</p>	<p>Toteutunut. Mäntymetsän päiväkoti otettiin käyttöön 9/2021 Henkilöstön määrä talousohjelmaa suurempi, johtuen mitoituksen vaatimuksesta.</p> <p>Osittain toteutunut Koronapandemian aiheuttamat rajoitukset käytännössä vaikeuttivat hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttamista.</p> <p>Saapuneisiin TEA-viisari kyselyihin vastattu määräajassa.</p> <p>Ei toteutunut.</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u></p> <p>Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen</p> <p>Viestintä on avointa ja aktiivista</p> <p>Esimiestyö ja työhyvinvointi:</p>	<p>Hyvinvointityöryhmän säännölliset kokoontumiset ja tapahtumat, mittarina kokoontumisten ja osallistujien määrä</p> <p>Kunnan viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen, mittarina muuttotase</p> <p>Työtyytyväisyyskyselyn</p>	<p>Ei toteutunut Koronatilanteesta johtuen hyvinvointityöryhmä ei ole kokoontunut vuoden aikana.</p> <p>Osittain toteutui Saavutettavuus direktiivin mukaiset kunnan www-sivut julkaistiin joulukuussa 2020, ja sivujen sisältöjä päivitetään säännöllisesti.</p> <p>Ei toteutunut</p>

panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	toteuttaminen, mittarina toteutunut kysely sekä vastaus-% nousu ja tulosten paraneminen	Työtyytyväisyyskysely siirrettiin toteutettavaksi vuonna 2022 Poikkeustilanteesta sekä henkilöstömuutoksista ja -puutteista johtuen esimiesten työssäjaksaminen ollut erittäin kriittinen.
Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Edunvalvontatyö, mittarina kuntalaispalaute (itsearviointi)	Osittain toteutui. Kuntalaiskysely toteutetaan v. 2022 lopulla

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kunnanvaltuuston kokoukset	9	11	12	10
Kunnanhallituksen kokoukset	19	23	32	23
Taloushallintopalveluja käyttävät organisaatiot lkm	6	6	6	6

410 YLEISHALLINTOPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	4 121,00				90,32	-90,32	
Toimintakulut	-698 597,00	-764 810,00	-50 000,00	-814 810,00	-701 658,84	-113 151,16	86,11
Toimintakate	-694 476,00	-764 810,00	-50 000,00	-814 810,00	-701 568,52	-113 241,48	86,10
Euroa/ asukas	-256,55	-285,70	-18,12	-304,37	-262,07		
420 TUKIPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	709 262,00	756 980,00		756 980,00	705 342,35	51 637,65	93,18
Toimintakulut	-689 476,00	-726 020,00		-726 020,00	-677 967,47	-48 052,53	93,38
Toimintakate	19 786,00	30 960,00	0,00	30 960,00	27 374,88	3 585,12	88,42
<i>Poistot, sumu</i>	<i>-19 786,00</i>	<i>-30 960,00</i>		<i>-30 960,00</i>	<i>-27 374,88</i>	<i>-3 585,12</i>	<i>88,42</i>
Tilikauden tulos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
430 TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	2 694,00				10 762,96	-10 762,96	
Toimintakulut	-108 587,00	-116 000,00		-116 000,00	-119 115,46	3 115,46	102,69
Toimintakate	-105 893,00	-116 000,00	0,00	-116 000,00	-108 352,50	-7 647,50	93,41
Euroa/ asukas	-39,12	-43,33	0,00	-43,33	-40,48		

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Yleishallinnon palvelut

Vuonna 2021 kunnanhallitus kokoontui 23 kertaa ja käsitteli 334 pykälää. Valtuusto kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 107 pykälää. Yhteistyöryhmä kokoontui tilikauden aikana 3 kertaa ja käsitellyt 14 asiaa. Kunnanhallitus allekirjoitti vuoden 2020 tilinpäätöksen 30.3.2020, tilikauden tulos oli tilinpäätössiirtojen jälkeen 841.750,30 euroa ylijäämäinen. Kunnanvaltuusto hyväksyi tilinpäätöksen kokouksessaan 14.6.2021.

Yleishallinnossa henkilöstöpuutteet ovat aiheuttaneet kasvanutta työkuormaa olemassa olevalle henkilöstölle. Työkuormaa pyrittiin keventämään kevään 2021 aikana palkkaamalla osa-aikainen (40 %) toimistosihteri kolmen kuukauden ajaksi

paikkaamaan osaa hallintosihteerin tehtävistä. Talous- ja hallintojohtajan virka täytettiin 25.10.2021 alkaen. Yleishallinnon henkilöstöpuutteet kärjistyivät loppuvuodesta ja kasvatti työkuormaa työssä olevalla henkilöstöllä. Lisäksi lähestyvät aluevaalit teettivät tavallisesta poikkeavaa valmistelutyötä loppuvuodesta.

Tukipalvelut: Henkilöstöhallinto, toimistopalvelut

Tilivelvollinen: Talous- ja hallintojohtaja

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa. Henkilöstöhallinnossa hoidetaan omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimitaan kunnan asiantuntijatahona henkilöstöasioissa. Henkilöstöhallinto vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yhteistyöryhmässä. Työterveyshuollon palveluista vastaa Työplus Oy. Työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito. Tehtäväalue hoitaa koko kunnan henkilöstön työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen ja tyky-toiminnan. Kaikki kustannukset vyörytetään tilinpäätöksessä hallintokunnille henkilöstömäärän suhteessa.

Toimistopalveluiden tehtäväalue **hoitaa koko kunnan** kirjanpidon, raha- ja maksuliikenteen, osto- ja myyntilaskutuksen, toimisto- ja it-palvelut palvelien kunnanhallitusta, kunnanvaltuustoa, kuntalaisia, hallintokuntia, viranhaltijoita, työntekijöitä sekä kaikkia kunnan yhteistyötahoja.

Tehtäväalueen tuottamia isännöinti- ja/tai kirjanpitoa palveluja käyttävät myös kuntakonserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Perhon Kartano, Perhon Opiskelija -asunnot Oy, As Oy Rivihiekka ja Perhon Kehitysyhtiö Oy sekä As Oy Perhonjokiranta.

Tehtäväalueella tulee suorittaa sille kuuluvat toimisto-, (talous-) ja henkilöstöhallinto- sekä tukipalvelutehtävät mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti sekä hyvän asiakaspalveluperiaatteen mukaisesti. Tehtävänä on mahdollistaa tavoitteiden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden onnistuminen sujuvilla ja tehokkailla sisäisillä palveluilla sekä osallistamalla aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn aktiivinen seuranta, työolosuhteiden parantaminen, työhyvinvointikorttikoulutuksen hyödyntäminen, työnohjaus, mittarina toteutuneet toimenpiteet Työterveyshuollon ja	Ei toteutunut Osastopäälliköiden puuttuminen on kuormittanut tukipalveluiden sekä yleishallinnon henkilöstöä huomattavasti. Talous- ja hallintojohtaja aloitti virassaan 25.10.2021. Ei toteutunut

<p>Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>henkilöstöhallinnon kumppanuuspohjainen toiminta (kehittäminen), mittarina toteutuminen</p> <p>Sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen, mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi</p> <p>Asianhallintajärjestelmän versionvaihto, Dynasty 10, mittarina version onnistunut vaihto ja TOJ/TOS-loppuunsaattaminen</p> <p>Tiedonhallintalain vaatimusten täyttäminen, tiedonhallintamallin käyttöönotto, palveluprosessien ja tietovarastojen kuvaaminen mittarina tiedonhallintamallin käyttöönotto</p> <p>Palvelutarjonnan aktiivinen kehittäminen, mittarina sähköisten palveluiden määrä esim. sähköiset lomakkeet, kuntalaischat</p>	<p>Sairauspoissaolot lisääntyivät keskimäärin 5,34 pv/hlö/vuosi.</p> <p>Toteutunut Dynasty 10 otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta. TOJ/TOS vaatii tarkennuksia erilaisista käytänteistä johtuen.</p> <p>Osittain toteutui Tiedonhallintamalli käytössä, kuvaukset vaativat täsmennyksiä.</p>
---	---	---

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Tukipalvelut

Henkilöstöhallinto

Perinteistä henkilöstöinfoa ei järjestetty koronapandemian vuoksi. Kunnanhallituksen kokousten jälkeisinä aamuina on ollut koko kunnan henkilöstölle suunnattu info Teamsissa, jossa kunnanjohtaja on käynyt läpi kunnanhallituksen päätökset henkilöstölle. Keskimäärin kuulijoita infossa on ollut vuoden aikana n. 10–15 ja raportointikauden lopulla aktiivisuus on laskenut.

Hallintosäännön päivityksellä muutettiin hallinto ja kehittäminen -päävastuualueen sekä sivistys ja hyvinvointi -päävastuualueen johtamisrakennetta. Hallinto ja kehittäminen -päävastuualueen osastopäällikkönä toimii talous- ja hallintojohtaja ja sivistys ja hyvinvointi -päävastuualueen osastopäällikkönä sivistysjohtaja. Sivistysjohtaja aloitti uuden hallintosäännön mukaisessa organisaatiossa viransijaisena 1.8.2021 ja siirtyi kokoaikaisesti hoitamaan sivistysjohtajan tehtävää 1.11.2021. Talous- ja hallintojohtaja aloitti virassaan 25.10.2021.

Kunnanhallitus hyväksyi yhteistyöryhmän esityksestä Perhon kunnan yleiset periaatteet lomarahen vaihtamisesta lomarahavapaaksi, joka koski KVTES:n piiriin kuuluvia työntekijöitä.

Työehtosopimusten mukaiset paikallisneuvottelut järjestelyvaraeristä käytiin henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa 22.3.2021 ja neuvotteluissa saavutettiin yksimielinen neuvottelutulos, joka käsiteltiin kunnan yhteistyöryhmässä 25.3.2021 ja kunnanhallituksessa 30.3.2021.

Neuvottelujen yhteydessä käsiteltiin ja hyväksyttiin siivous- ja ravitsemistiimin TVA-tasot sekä nimikemuutokset niihin liittyen. Elokuussa käytiin kunnanjohtajan ja henkilöstösihteerin toimesta neuvottelut niiden henkilöstön edustajien kanssa, jotka siirtyvät syyskuun alusta SOTE-työehtosopimuksen piiriin.

Työterveyshuollon palvelut tuottaa Työplus Oy. Vuonna 2021 Kelan määrittelemä työntekijäkohtainen laskennallinen enimmäismäärä on 436 euroa. Enimmäismäärästä korvataan ensisijaisesti korvausluokan I kustannuksia. Jos korvausluokkaan I kuuluvat hyväksytyt kustannukset jäävät enimmäismäärää pienemmiksi, enimmäismäärän loppuosa voidaan käyttää korvausluokkaan II kuuluvien hyväksytyjen kustannusten korvaamiseen. Kelan korvauspäätös vuoden 2021 työterveyshuollon kustannuksista oli korvausluokassa I 141,17 euroa ja korvausluokassa II 87,20 euroa. Korvauksen määräytymisen perusteena on ollut 155 työntekijää molemmissa korvausluokissa.

Toimistopalvelut

Asiakirjahallinnon versiopäivityksen vaatima TOJ/TOS päivitys saatiin käyttöönottokuntoon vuoden loppuun mennessä. Päivitys tehtiin yhdessä Perhon, Kaustisen ja Toholammin kuntien kanssa, ja vaatii vielä kuntakohtaisia tarkennuksia käytännön työssä, johtuen kuntien erilaisista käytänteistä.

Henkilöstön kuormittuminen toimistopalvelujen osalta on raportoitu yleishallinnon raportissa.

Työllisyyden edistäminen

Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnan maksettavaksi/hoidettavaksi. Työllisyyden hoidon osalta yhteistyötä maakunnan kuntien välillä tiivistetään ja käynnistetään työllisyyden kuntakokeilun käynnistyminen, siirtyi alkuperäisestä aikataulusta maaliskuun alkuun. Kuntakokeilu toteutetaan Kokkolan kaupungin koordinoimana. Perhon kunnalle on palkattu oma työhjaaja määräaikaisena työvalmentajan viran perustamiseen saakka. Työvalmentajan virka perustettiin syyskuussa 2022 ja virka täytettiin viranhaltijapäätöksellä siihen saakka, että hakumenettely saadaan päätökseen.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Kokkotyösäätiön konkurssi päätti pajatoiminnan Perhon toimipisteessä. Perhon kunnanhallitus hyväksyi työhönvalmentajan määräaikaisen resurssoinnin toimimaan yhteyshenkilönä ja ohjaajana pitkäaikaistyöttömien aktivointitoiminnassa. Työhönvalmentaja ohjaa työllisyysasiakkaita eteenpäin palveluissa kohti työmarkkinoita. Lisäksi työhönvalmentaja tukee kunnan yksiköitä ja alueen yrityksiä työllistämään esimerkiksi paikkatuella työllistettäviä aikaisempaa laajemmin.

Kokkotyösäätiön konkurssipesän kanssa saavutettiin yhteisymmärrys osasta kunnan saatavien ja Perhossa olleiden Kokkotyösäätiön laitteiden ja tarvikkeiden omistuksesta siten, että rahallista korvausta, eikä menetystä näiltä osin kunnalle muodostunut. Elokuun alusta työhönvalmentajan määräaikaista tehtävää jatkettiin lokakuun loppuun saakka. Työvalmentajan määräaikainen virka perustettiin syyskuussa ja virka täytettiin viranhaltijapäätöksellä täyttöprosessin päättymiseen saakka.

Nuorten kesätyöllistämistuen ehtoja ja hakua uudistettiin kesälle 2021. Uutena tuensaajan lisättiin ehtoihin kotitaloudet, mikäli työllistää perheen ulkopuolisen nuoren. Tuki haetaan kunnalta jälkikäteen joko sähköisellä tai paperisella lomakkeella, viimeistään 8.10.2021 mennessä. Työllistämistukea myönnettiin yhteensä 7 725,18 euroa ja sillä tuettiin 21 nuoren kesätyöllistymistä.

Elinkeinojen edistäminen

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy: Yrityspalvelut ja hanketoiminta, kuntamarkkinointi, nuorten työllistämistuki ja joukkoliikenne

Perhon Kehitysyhtiö Oy on Perhon kunnan 100 % omistama kehitysyhtiö, jonka perustehtävä on aktivoida kunnan elinkeinopolitiikkaa ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä.

Kosek Oy:ltä (Kokkolanseudun Kehitys Oy) ostettava elinkeino-/yritysneuvonta ja hankepalvelut (Yrityskehittäjän asemapaikka Perho) tuottaa yritysten perustamis- ja rahoitusneuvontaa sekä kehittämishankeneuvontaa. Yhteistyö mahdollistaa perholaisten yritysten käyttöön koko Kosek Oy:n yrityskehittäjähenkilöstön osaamisen. Kosek Oy:n perustoiminnan rahoitus on vuonna 2021 20,90 €/asukas.

Kehittämishankkeissa, joissa Perhon kunta on osarahoittajana, hallinnoivien yhteistyöorganisaatioiden (mm Kosek Oy, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Centria ja Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä) projektihenkilöstö on käytettävissä projektikohtaisiin toimenpiteisiin alueen yrityksissä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Yhtiöittämisen toimeenpano	Yhtiöittämisen loppuunsaattaminen ja yhtiöiden toiminnan vakauttaminen, mittarina toteutuminen	Toteutunut Yhtiöittäminen toteutui 31.12.2021 Yhtiöiden toiminnan vakauttaminen on raportoitavissa vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä.
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittämisen Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen	Aktiivinen elinkeinopolitiikka, mittarina uusien yritysten perustanta (+ 10) Työllisyyspalvelujen tarjoaminen paikallisesti ja osana maakunnallista kokonaisuutta. Mittarina työttömyysaste Aktiivinen vaikuttaminen toimialan kasvuun. Mittarina toimialan yritysten määrä ja liikevaihdon kehittyminen.	Toteutunut osittain Yrityksiä perustettiin 6 kpl Toteutunut Työllisyyden kuntakokeilun käynnistyminen siirtyi maaliskuun 2021 alkuun. Kunnallisen työhön valmentajan työ käynnistyi määräaikaisena. Perustettu yksi uusi yritys.
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Toimijoiden välisen yhteistyön aktivoiminen, mittarina osallistujamäärä tilaisuuksissa ja tapahtumissa	Kunnanjohtajan etätreffit järjestetty kuusi kertaa raportointikauden aikana. Osallistujia yhteensä n. 60.
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Viestintä on avointa ja aktiivista Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen, mittarina palvelujen tunnettuus asiakaskyselyssä Yritysneuvonnan ja -kehittämisen aktiivinen tarjonta ja toteuttaminen, mittarina asiakaskontaktien määrä.	Yritysneuvonnan osalta Kosek Oy:n asiakaskyselyn tulosten perusteella yrityksen perustamisneuvonnan tunnistaa 68 % ja käyttänyt 36 %, rahoituspalvelut tuntee 36 % ja käyttänyt 17 %, Covid19-tukien kohdalla tuntee 37 % ja käyttänyt 18 %, kansainvälistymispalvelut tuntee 28 % ja käyttänyt 5 % ja tuotekehityspalvelut tuntee 31 % ja käyttänyt 7 % asiakkaista. Kosek Oy:n verkkosivuilla kaksi kuukauden yritysjuuttua perholaisista yrityksistä. Palvelut raportointikaudella on toteutettu koronaohjeistus huomioiden.

440 ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-365 766,76	-450 690,00		-450 690,00	-445 557,62	-5 132,38	98,86
Toimintakate	-365 766,76	-450 690,00	0,00	-450 690,00	-445 557,62	-5 132,38	98,86
Euroa/ asukas	-135,12	-168,36	0,00	-168,36	-166,44		
MAASEUTUPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-56 250,45	-70 990,00		-70 990,00	-53 892,12	-17 097,88	75,92
Toimintakate	-56 250,45	-70 990,00	0,00	-70 990,00	-53 892,12	-17 097,88	75,92
Euroa/ asukas	-20,78	-26,52	0,00	-26,52	-20,13		

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Elinkeinotoimi

Perhon Ruokalan toiminnalle löydettiin jatkoa kunnanhallituksen hyväksyessä yhteistyösopimuksen opiskelijaruokalapalvelujen tuottamisesta Perholaisen Katering 13 Oy:n kanssa 1.3.2021 - 31.5.2022 määräaikaisena.

Kunnan kriisirahoitusta on myönnetty yhdelle Perholaiselle yritykselle.

Kunnanhallituksen uusi puheenjohtaja ja kunnanjohtaja käynnistivät uuden keskustelufoorumin Paikallisparlamentin, jossa tavoitteena on lisätä avointa keskustelua kuntalaisten ja hallinnon kesken. Paikallisparlamentissa 30.9.2021 Perhon St1:llä oli teemana elinkeinot ja yrittäjyys.

Maaseutupalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala, maaseutuasiamies Seija Klemola

Maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädettyjä tehtäviä hoitaa Maaseutuyksikkö KaseKa, johon myös Perho kuuluu. Maaseutuyksikön toiminta kuuluu hallinnollisesti Lestijärven kunnan maaseutulautakunnan alaisuuteen.

Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kannuksen kaupunki ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen.

Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltija hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetty viranomaistehtävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella

lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toimenpiteet ja mittarit ovat Maaseutuyksikkö KaseKan tavoitteita. Niiden toteutuminen on kuvattu alla olevassa taulukossa Perhon kunnan osalta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Lakisäätöiden tehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi	Maataloustukien käsittely hoidetaan säädösten ja ohjeiden mukaan	Maataloustuet on käsitelty ajallaan ja virheettömästi. Tukien käsittelyä on seurattu erilaisilla raporteilla ja maksajavirastovakuutuksella. Ruokaviraston suorittamassa kuntatarkastuksessa ei todettu huomautettavaa.
Viljelijäkoulutusten järjestäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa	Järjestetään sidosryhmien kanssa yhteistyössä koulutusta viljelijöille	Viljelijöille on tarjottu paljon erilaisia koulutuksia ja infoja etäyhteyksien kautta yhteistyössä erilaisten hankkeiden ja sidosryhmien kanssa. Perhon kunnan kehittämismäärärahalla järjestettäviä, paikan päällä tapahtuvia, omia tilaisuuksia ei voitu järjestää koronan takia.
Annetaan neuvontaa ja avustetaan investointien suunnittelussa ja hakemisessa	Tiedotetaan aktiivisesti kuntatiedotteiden, nettisivujen ja sähköpostien avulla ajankohtaisista tukiin liittyvistä asioista. Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämispalaverihin. Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan maaseudun kehittämishankkeisiin. Henkilöstö osallistuu ja kuuluu pääasiallisen työpisteensä tyky-toimintaan.	Tiedottaminen on ollut jatkuvaa ja säännöllistä kuntatiedotteen, sähköpostien ja KaseKan nettisivujen kautta. Kunnassa on oma maaseutuelinkeinojen kehittämistyöryhmä, jossa on suunniteltu maatalousyrittäjien työssäjaksamista ja ammatillista osaamista tukevia koulutuksia, yhteisiä tilaisuuksia ja yhteisöllisyyden vahvistamista. Viljelijöille on tarjottu mahdollisuus ostaa kunnan kehittämismäärärahalla erilaisia neuvontapalveluja, esim. omistajavaihdoksiin, kehittämisneuvontaan ja tulosanalyysiin. Palvelua on käytetty normaalia vähemmän koronan takia. Maaseutuasiamies on osallistunut Perhon kunnanviraston henkilöstön tyky-toimintaan.

Tunnusluvut	Tp 2017	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021 toteutunut
Aktiivituloja, lkm	114	113	109	107	103
Peltoa viljelyksessä, ha	5 790	5 785	5 858	5 581	5 761
Aktiivituloilla peltoa keskim. ha	50,8	51,20	53,74	55,2	55,93
Maksetut tuet, milj. €	5,0	5,17	5,22	4,8	5,1
Lomatoimen tunnuslukuja v. 2021	Perho pv/yrittäjä	Perho tuntia/pv	Paikallisyks. pv/yrittäjä	Paikallisyks. tuntia/pv	
Vuosiloma	25,43	6,03	26,23	6,30	
Sijaisapu	42,24	6,84	39,24	6,86	
Maksullinen lom.apu	10,09	6,49	7,89	6,49	

Metsän hoito ja -myynti

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtävä: Metsän myynnin kilpailuttaminen ja metsänhoidollisten toimenpiteiden valvonta sekä tehtyjen metsäkauppojen toteutumisen seuranta, kiinteistöjen myynnin valmistelu (lomarantatontit).

Kunnalla on omistuksessaan merkittävä metsäomaisuus. Metsänhoitosopimus Metsänhoitoyhdistys Keskipohja ry:n kanssa käsittää 1.652 hehtaaria. Sopimuksella edistetään kunnan metsänhoidollisten tavoitteiden toteutumista ja se käsittää puukaupan ja metsänhoitotyöt.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahva kuntatalous Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	Talousarviossa esitettyjen myyntitulojen toteutuminen. Talousmetsänhoito kestäväällä tavalla	Toteutunut. Toteutumaprosentti 92,5 %. Metsää uudistettu suunnitellusti, uudistukseen käytetty 33.861 euroa.

460 MAA- JA METSÄTILAT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	192 573,01	145 000,00		145 000,00	123 535,20	21 464,80	85,20
Toimintakulut	-39 833,38	-45 500,00		-45 500,00	-39 241,62	-6 258,38	86,25
Toimintakate	141 390,13	99 500,00	0,00	99 500,00	84 293,58	15 206,42	84,72
Euroa/ asukas	52,23	37,17	0,00	37,17	31,49		

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Metsän hoito ja myynti –kohtaan on budjetoitu metsänmyyntituloja 145.000 euroa, metsänmyyntituloja on kertynyt 123.535,20 euroa ja myyntivoittoa maa-alueista 12.000 euroa.

Sosiaali- ja terveystalvet

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtävälueeseen sisältyy Sosiaali- ja terveystalvet, Erikoissairaanhoido ja Ympäristöterveydenhuolto

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvetkuntayhtymän, Soiten tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla lainsäädännönmukaiset laaja-alaiset sosiaali- ja terveystalvet. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli, Kokkola ja Kruunupyy. Kokkolan kaupunki järjestää ympäristöterveydenhuollon talvet.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvetkuntayhtymä Soite on sosiaali- ja terveydenhuollon syvään toiminnalliseen integraatioon perustuva kuntayhtymä, jonka toiminta ja hallinto pohjautuu seuraaviin strategisiin painopisteisiin (Soiten TA 2021 valmistelu aineistosta):

1. Ennakoivat ja ehyet talvetketjut ihmisen tukena lähellä arkea
2. Arvostettu ja osaava henkilöstö toiminnan perustana
3. Päivystävä keskussairaala alueella
4. Vaikuttavuutta monimuotoisilla talveilla ja taloudellisesti kestävillä rakenteilla

Soiten toiminnalle määritellyt kriittiset menestystekijät ovat:

1. Ennaltaehkäisy ja oikea-aikainen vaikuttava talvet
2. Laadukas sekä turvallinen hoito ja talvet
3. Saavutettavuus - takaajana monipuoliset talvetmuodot, onnistunut talvetmuotoilu sekä digitaalisten talvetluiden ensisijaisuus
4. Osallisuus ja osallistaminen
5. Kustannustehokkuus ja kustannustietoisuus
6. Myönteinen työnantajakuva – arvostettu ja hyvinvoiva henkilöstö
7. Johtamisen rohkeus ja avoimuus
8. Tiedolla johtamisen työvälineet operatiivisen ja strategisen johtamisen käytössä
9. Moniammatillinen yhteistyö ja toiminnallinen integraatio
10. Ketteryys (hallitusti ja huolellisesti)

Soiten toiminnan arvopohja tukeutuu hyväksytyyn arvopohjaan:

1. Ihminen keskiössä
2. Arvostava kohtaaminen
3. Avoimuus
4. Osallisuus
5. Vastuullisuus
6. Yhdenvertaisuus

Soiten toimintaideologia on integraation edelleenvahvistaminen. Tätä kautta voidaan sekä parantaa alueen ihmisten talvetluta että parantaa talvetlutaotannon tuottavuutta ja hillitä kustannuskehitystä.

Kahtena viime vuonna kuntalaskutuksen kasvu on ollut suhteellisen maltillista, vaikka sosiaali- ja terveydenhuollon velvoitteet ovat kasvaneet. Soiten tavoitteena on ollut

jäsenkuntien tarvekioitujen sote-kustannusten saattaminen maan keskiarvoon. Valtakunnalliset tarvekioidut sotekustannukset tulevat tietoon viiveellä, ja tällä hetkellä on käytössä vuoden 2019 tiedot. Vuonna 2019 Soiten indeksi on 95 (2018 indeksi oli 100), eli kustannuskehitys on jatkunut maltillisena ja 2019 on oltu alle maan keskiarvon.

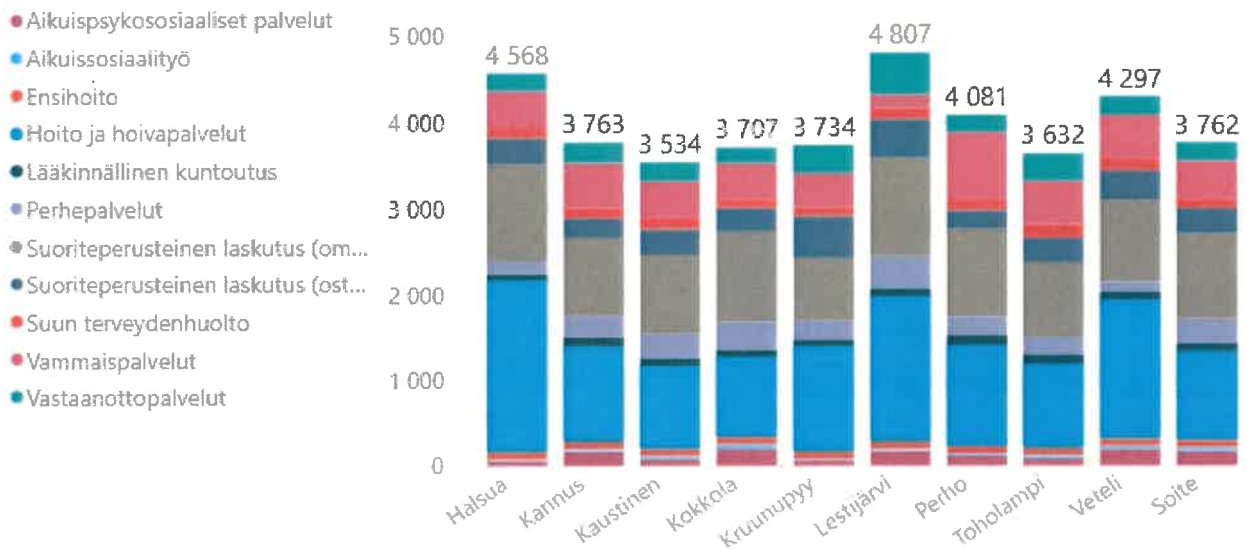
Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Sosiaali- ja terveysterveyspalvelut							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-10 695 590,82	-11 504 670,00		-11 504 670,00	-11 043 912,34	-460 757,66	96,00
Toimintakate	-10 695 590,82	-11 504 670,00	0,00	-11 504 670,00	-11 043 912,34	-460 757,66	96,00
Euroa/ asukas	-3 951,09	-4 297,60	0,00	-4 297,60	-4 125,48		
Ympäristöterveydenhuolto							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-122 510,69	-126 000,00		-126 000,00	-127 560,00	1 560,00	101,24
Toimintakate	-122 510,69	-126 000,00	0,00	-126 000,00	-127 560,00	1 560,00	101,24
Euroa/ asukas	-45,26	-47,07	0,00	-47,07	-47,65		

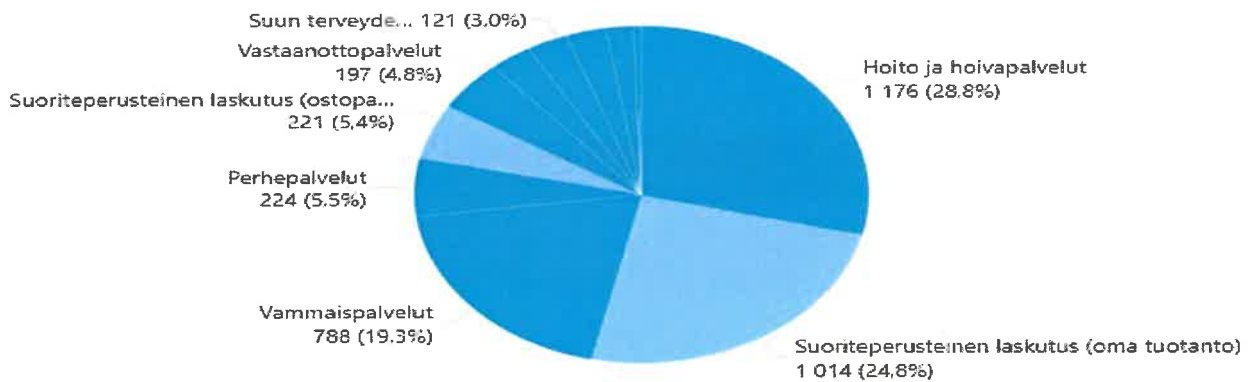
Kustannukset palveluittain

Palvelu	Vertailukausi	Tarkastelukausi	Toteuma-%
Aikuispsykososiaaliset palvelut	301 418	328 179	109 %
Aikuissosiaalityö	97 879	62 352	64 %
Ensihoito	195 570	217 499	111 %
Hoito ja hoivapalvelut	3 203 780	3 182 902	99 %
Lääkinnällinen kuntoutus	315 910	310 240	98 %
Perhepalvelut	540 809	606 143	112 %
Suoriteperusteinen laskutus (oma tuotanto)	2 478 901	2 743 790	111 %
Suoriteperusteinen laskutus (ostopalvelut)	626 498	597 787	95 %
Suun terveydenhuolto	286 277	327 323	114 %
Vammaispalvelut	1 885 311	2 133 405	113 %
Vastaanottopalvelut	763 237	534 291	70 %
Yhteensä	10 695 591	11 043 912	103 %

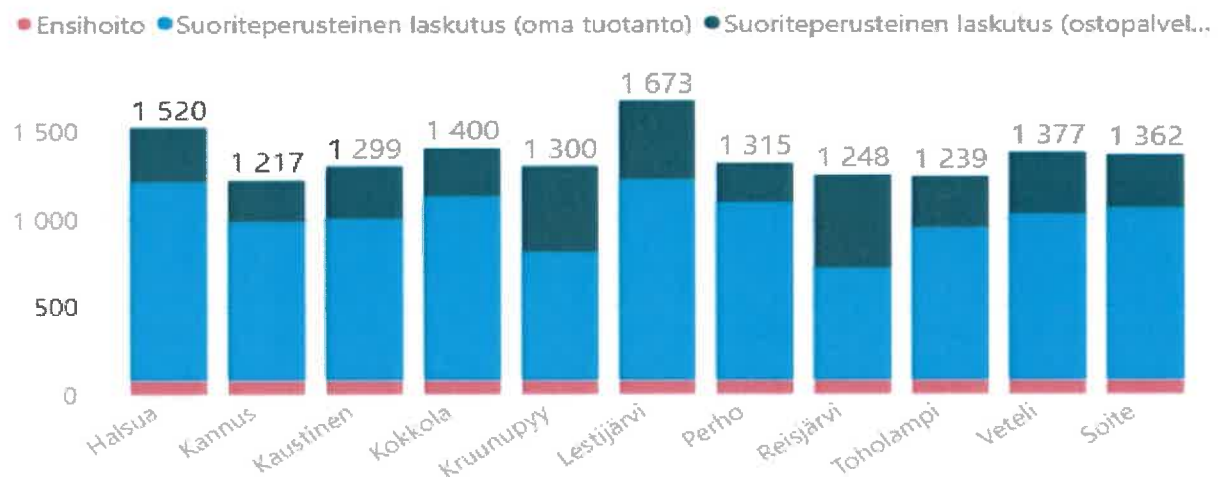
€ / asukas kunnittain ja palveluittain

€ / asukas palveluittain

€ / asukas palveluittain

3.3. SIVISTYS- JA VAPAA-AJANLAUTAKUNTA/HYVINVOINTILAUTAKUNTA

SIVISTYS- JA VAPAA-AJANLAUTAKUNTA – 31.7.2021 saakka
SIVISTYSLAUTAKUNTA JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 1.8.2021 alkaen

<i>ulkoiset</i>	TP 2019	TP 2020	TA 2021 ja muutos	TP 2021	Käyttö %
Toimintatuotot	375.858	312.631	510.600	519.284,35	101,7
Toimintakulut	-5.799.229	-5.336.494	-6.040.540	-5.796.408,86	96,0
Toimintakate	-5.423.371	-5.023.864	-5.529.940	-5.277.124,51	95,4
Poistot ja arvonalentumiset	-30.782	-20.126	-16.710	-18.322,24	109,6

= valtuustoon nähden sitova erä

Sivistyslautakunta ja Hyvinvointilautakunta

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Tehtävä

Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta järjestää perholaisten varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lautakunta huolehtii varhaiskasvatuslain (540/2018), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (27/2019), perusopetuslain (628/1998), lukiolain (714/2018), vapaasta sivistystyöstä annetun lain (965/2017), kirjastolain (1492/2016) ja nuorisolain (1285/2016) mukaisista tehtävistä. Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta vastaa lisäksi hallintokunnan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti.

Perhon sivistyspalvelut toimivat yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta toimii kehittämisestä ja periaatteista vastaavana toimielimenä perholaisten sivistyksen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Sivistyspalvelujen tarve kasvaa suunnitelmakaudella ikäluokkien kasvun myötä ja se vaikuttaa varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen palvelutarpeeseen. Lainsäädännön muutokset lisäävät velvoitteita ja kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksen vastuualueella. Kehittämistoiminta rahoitetaan pääasiallisesti hakemalla aktiivisesti hallinnonalan kehittämishankkeita ja projekteja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää vuosille 2021–2023 aamu- ja iltapäivätoiminnan ja maksuttomien harrastusmahdollisuuksien vahvistamista koulupäivän yhteydessä sekä opiskeluhuollon vahvistamista perusopetuksessa ja toisella asteella. Esi- ja alkuopetuksesta muodostetaan kokonaisuus, joka mahdollistaa joustavan oppimispolun alun ja eri koulutusasteiden nivelvaiheita vahvistetaan. Uuden lukiolain toimeenpanoa ja lukiokoulutuksen uudistusta jatketaan sisältäen ylioppilastutkinnon uusimiskertojen laajenemisen. Oppivelvollisuuden jatkuminen 18 ikävuoteen asti ja toisen asteen maksuton koulutus aiheuttavat kunnille myös uusia kustannuksia.

Sivistystoimen vastuualueiden johtamista vahvistetaan työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työnohjauksella sekä tehtävänkuvien tarkennuksilla.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta on kokoontunut 10 kertaa ja käsitellyt 102 pykälää. Lautakunnan työskentely on ollut keskustelevaa ja rakentavaa. Syyskuun alussa Perhon kunnassa sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta muuttui sivistyslautakunnaksi ja hyvinvointilautakunnaksi. Sivistyslautakunta

kokoontui 5 kertaa ja käsitellyt 44 pykälää. Toiminnan kehittämiseen on liittynyt riskejä, sillä sivistysjohtajan- ja hallintojohtaja tehtävät ovat olleet jaettuina siten, että alakoulujen rehtori on hoitanut vt. sivistysjohtajan tehtäviä ja hallintojohtajan tehtäviä on hoitanut kunnanjohtaja. Tämä järjestely oli voimassa tammikuusta heinäkuuhun 2021. Elokuusta marraskuun alkuun yläkoulun ja lukion rehtori hoiti myös sivistysjohtajan työtä ja siirtyi kokonaan marraskuun alussa sivistysjohtajan tehtäviin uuden yläkoulun ja lukion rehtorin aloittaessa työt 1.11.2021. Kahden työn hoitamiseen liittyy työhyvinvoinnin riski.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	Talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein. Mittarina toimintakatteen toteuma-%.	Toteutunut 31.12. toimintakate on toteutunut budjetin 2021 mukaisesti.
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Rakennetaan Perhosta lapsiystävällinen kunta, mittarina toimintasuunnitelman laatiminen Nuorisovaltuuston toiminta entistä lähemmäksi sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan toimintaa, mittarina nuorisovaltuuston kokouksien määrä ja yhteiset kehittämiskokoukset lautakunnan kanssa Monipuolinen ja vetovoimainen kansalaisopiston kurssitarjonta, mittarina toteutuneet tunnit (1625 h TA)	Toteutunut osittain Toteutunut Toteutunut osittain
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen, mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi Henkilöstösuunnitelmassa pysyminen ja määräaikaisten vähentäminen, mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet Sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatiminen vuosille 2021-2023, mittarina laadittu suunnitelma yhdessä henkilöstön kanssa Laadunarvioinnin tuloksia hyödynnetään entistä paremmin, mittarina tulokset	Toteutunut osittain Toteutunut osittain Ei toteutunut
Tarpeiden mukainen	Hyvinvointijohtaminen osaksi	Toteutunut osittain

palvelutarjonta peruspalveluissa	arkea, mittarina toteutuneet koulutukset ja työnohjauksen hyödyntäminen ennaltaehkäisevästi. Kouluverkon uudistaminen	Toteutunut
---	--	-------------------

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatusjohtaja Saara-Maija Kalliokoski

Tehtävä

Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta (päiväkoti, ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito) ja aamu- ja iltapäivätoiminnasta. 13.9.2021 alkaen Perhossa on vain yksi päiväkoti, Mäntymetsän päiväkoti. Perhepäivähoitoa ei ole enää saatavilla. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on valtakunnallinen ja kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatustuki. Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää (subjektiivinen oikeus). Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulevat varhaiskasvatuslaista. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen lisäksi Kelan maksattamat tuet (lasten kotihoidon tuki, kuntalisä sekä yksityisen hoidon tuki).

Varhaiskasvatukseen on valmistunut uusi, keskitetty 153-lapsipaikkainen päiväkoti, joka on otettu käyttöön 13.9.2021. Tämä mahdollistaa mm. ryhmien tehokkaamman täytön, tarkemman sijaissuunnitelman sekä henkilöstömäärän ja henkilöstön lomien tehokkaammalla suunnittelulla, kun koko varhaiskasvatus on samassa rakennuksessa.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Varhaiskasvatuksen palvelut

Varhaiskasvatusjohtajan virkaan saatiin syksyn 2020 rekrytointiprosessin kautta työntekijä. Uusi varhaiskasvatusjohtaja aloitti virassa 11.1.2021. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi on täytetty määräaikaisena, koska pätevää työntekijää ei ole saatu rekrytoinnin kautta. Varhaiskasvatuksessa lapsia on ollut syyskuuhun 2021 asti kolmessa eri varhaiskasvatuyksikössä, sekä viidellä perhepäivähoitajalla. Kirkonkylän ja Möttösen kouluilla on järjestetty esiopetuslapsille ja alkuopetuksen oppilaille aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa. Uusi päiväkoti on aikataulussaan valmistunut kesäkuun 2021 lopussa. Mäntymetsän päiväkoti avautui 13.9.2021. Varhaiskasvatuksessa on ollut vuoden 2021 aikana yhteensä 182 lasta. Uuden Mäntymetsän päiväkodin myötä oli tarpeen perustaa kolme uutta varhaiskasvatuksen opettajan tointa. Uusien opettajien tarve määräytyy varhaiskasvatuslaista. Jokaisessa päiväkotiryhmässä tulee olla vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja. Varhaiskasvatukseen saatiin myös täyttölupa yhdelle jo ennestään perustetulle varhaiskasvatuksen opettajan toimelle. Toimiin ei saatu päteviä hakijoita, joten varhaiskasvatuksen opettajan toimet on täytetty määräaikaisina. Kunnan vakituisia lastenhoitajia on palkattuna nyt määräaikaisiin varhaiskasvatuksen opettajan toimiin, joten heille on ollut tarpeen löytää määräaikaisia lastenhoitajia sijaisia.

Mäntymetsän Päiväkodin avauduttua, on hoitopaikkojen tarve ja kysyntä kasvanut aiempaan verraten. Tästä johtuen varhaiskasvatuksella on ollut tarvetta lisätyöntekijöille, koska kaikki ryhmät uudessa päiväkodissa on avattu, ja jokaisessa ryhmässä tarvitaan lakisääteinen työntekijöiden määrä. Kolme uutta lastenhoitajan tointa oli avoimessa haussa loppuvuodesta 2021. Nämä oli aiemmin täytetty määräaikaisina. Toimissa aloitti lastenhoitajat tammikuussa 2022. Kolmelle määräaikaisille henkilökohtaiselle avustajalle on lakisääteinen tarve varhaiskasvatuksessa, näihin saatiin täyttöluvat ja tekijät.

Varhaiskasvatuksessa on perustettu yksi uusi lastenhoitajan toimi. Toimen sijoituspaikka on toimen alkaessa esiopetuksessa sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnassa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin 	<p>Luonto- ja liikuntakasvatuksen merkityksen huomioiminen lapsen arjessa, mittarina toteutuminen</p>	<p>Toteutunut seuraavilla tavoilla:</p> <p>Metsämörri toimintaa on järjestetty lapsille. Lapset ovat päässeet kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja varhaiskasvatuksessa, muun muassa hiihtämistä ja luistelemista. Keväällä lapset ovat päässeet tutustumaan suunnistukseen. Kesän aikana lapset ovat päässeet nauttimaan muun muassa piharetkistä.</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p>	<p>Uuden päiväkodin yhteisen pienryhmäpedagogiikan kehittäminen, mittarina koulutuspäivät ja henkilöstöillat</p> <p>Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat</p> <p>Turvallisen yhteisön luominen päiväkotiin</p> <p>Koulutuspolku lastenhoitajille ja varhaiskasvatuksen opettajille</p> <p>Eriyisopetukseen panostaminen</p> <p>TVT-taitojen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa, mittarina koulutusillat</p>	<p>Toteutunut seuraavilla tavoilla:</p> <p>Työyhteisöillat</p> <p>Lisäämällä myönteistä työilmapiiriä arjessa</p> <p>Työnohjaus</p> <p>Loppuvuodelle 2021 suunniteltu yksi yhteinen työnohjausilta siirtyi kevääseen 2022.</p> <p>Varhaiskasvatuksen opettajien koulutus, ja lastenhoitaja koulutusten aloittaminen.</p> <p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi on täytetty määräaikaisena.</p> <p>Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä 11 päivitti ensiapuosaamista Hätä-ensiapukoulutuksella lokakuussa 2021.</p> <p>Yhteisiä koulutusiltoja on pidetty</p>

		varhaiskasvatushenkilöstölle syksyn 2021 aikana, näissä aiheina ovat olleet Väkivaltaisen lapsen kohtaaminen varhaiskasvatuksessa ja Laadukas varhaiskasvatus.
--	--	--

Keskeiset tunnusluvut	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	Ta 2021	Tp 2021
Lapset/ päivähoito	165	170	163		182
Lapset Apip	53	50	46		62

Opetuspalvelut

Tilivelvolliset: Alakoulujen rehtori Pasi Kanninen, Yläkoulun ja lukion rehtori Pirkko Keskitalo

Perusopetus perustuu perusopetuslakiin ja -asetuksiin sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Ne määrittelevät suomalaisen perusopetuksen minimitason. Perhon kunnan opetuspalvelut koostuvat esi- ja perusopetuksen lisäksi lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut on tuotettu koulukuraattorin osalta kunnan palveluna (yhteistyössä Kpedu kanssa), koulupsykologin osalta ostopalveluna ja muilta osin Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän kautta.

Talousarvion sisältö / keskeiset muutokset

Perhon kunnan talousohjelma vuosille 2019–2022 edellyttää säästötoimenpiteitä kaikilta kunnan toimintasektoreilta. Tämä näkyy myös opetuspalveluissa. Oppilasmäärän arvioidaan säilyvän vähintään ennallaan vuoteen 2024 saakka. Tällä hetkellä näyttää siltä (oppilasmäärät, tilat), että mahdollisen yläkoulun kaksisarjaisuuteen siirtyminen tuo säästöjä vasta seuraavalla taloussuunnittelukaudella (vuoden 2024 jälkeen). Nyt on kuitenkin aika perustaa työryhmä pohtimaan eri mahdollisuuksia. Oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhuollon seuraavien vuosien yhteinen haaste. Tähän haasteeseen voidaan parhaiten vastata riittävällä ja oikein kohdennetulla, vakituisella henkilöstöresurssilla.

Lukiossa järjestetään opetusta ja toimintaa uuden opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu-yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Lukion ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen yhteistyön kehittäminen, joka tukee myös kunnan toimintastrategian elinkeinoelämän linjausta luonto- ja matkailutoimialan vahvistamiseksi. Mikäli yhteisten kurssien suunnittelussa ja markkinoinnissa sekä toteutuksessa onnistutaan tavoitteiden mukaisesti tietää se taloudellisen lisäresurssin tarvetta ainakin tilajärjestelyjen osalta kun 2.asteen kampusajattelua viedään eteenpäin. Lähilukioiden yhteistyön kehittäminen ja mahdollisten yhteisopettajien resurssien huomioiminen. Kouluverkkoselvityksen yhteydessä päätettiin, että lukiokoulutus siirtyy kampusalueelle Perhossa. Aloitettiin välittömästi kampushankkeen suunnittelu.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Opetuspalvelut

Kouluverkon kokonaisuuden selvittämiseksi perustettiin työryhmä (Siva 21.1.2021 / §5). Työryhmä työskenteli tehokkaasti helmikuun ajan. Työryhmän selvityksen ja kuntalaisten kuulemistilaisuuden jälkeen sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle (Siva 11.3.2021 / §29), että

1. Oksakosken koulun toiminta lakkautetaan 31.7.2021 mennessä,
2. Perhon alakoulujen oppilaat opiskelevat 1.8.2021 alkaen Kirkonkylän ja Möttösen kouluissa,
3. Perhossa on 1.8.2021 alkaen yksi alakoulupiiri nimellä "Perhon alakoulu", jonka toimipisteitä ovat Kirkonkylän koulu ja Möttösen koulu. Muut alakoulupiirit lakkautetaan,
4. kirkonkylälle tulevan liikuntahallin, toisen asteen kampusalueen tarvittavan laajennuksen, Oksakosken lähiliikuntapaikka-alueen ja Kirkonkylän koulun piha-alueen suunnittelu aloitetaan välittömästi teknisen toimen organisoimana, mikäli kunnanhallitus ja -valtuusto hyväksyy esityksen,
5. Perhon kunta huolehtii jatkossa edellä olevien toimintojen yllä- ja kunnossapidosta.

Yhtenä isona opetuspuolen toiminnan kehittämisenä vakinaistettiin koulunkäynninohjaajien toimia yhteensä seitsemän toimea. Näistä viisi kohdentui alakoulujen puolelle ja kaksi yläkoulun puolelle. Tämä tuo selkeyttä ja jatkuvuutta aikaisempaa parempaan oppilaiden tukemiseen koko perusopetuksen osalta.

Luokanopettajien virkoihin ja koulunkäynninohjaajien tehtäviin oli paljon ammattitaitoisia hakijoita. Alakoulujen rekrytointiprosessit onnistuivat hyvin. Erityisluokanopettajiksi ei ollut muodollisesti päteviä hakijoita lainkaan, joten niihin tehtäviin valittiin opettajat määräaikaista. Yläkoulun ja lukion aineenopettajien rekrytoinnit ovat pääosin sujuneet hyvin, vaikka haasteena on ollut saada matemaattisten aineiden opettajia paikkakunnalle. Kesän aikana vakituisesta koulunkäynnin ohjaajan toimesta irtisanoutui työntekijä ja tämä paikka on täyttämättä. Yläkoulussa on myös yksi määräaikainen matematiikan lehtori työntekijän irtisanouduttua. Vakituinen yläkoulun matemaattisten aineiden lehtorin virka on täyttämättä.

Erityisesti yläkouluikäisten nuorten pahoinvointi näyttää lisääntyneen koko Keski-pohjanmaalla, myös Perhossa. Asiaan on reagoitu mm. palkkaamalla kaksi koulunkäynninohjaajaa hankerahoituksen turvin keväälle 2021. Toisen tehtävänä on ammattitaidollaan tukea haastavia nuoria koulunkäymisessä. Toisen tehtävänä on auttaa enemmän yleisopetuksessa, jotta vakituisen ammattitaitoisen ohjaajan työpanosta voi kohdentaa enemmän haastavasti käyttäytyvien nuorten tukemiseksi. Myös vapaa-ajanohjaajan / koulunuorisotyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän työpanosta on voitu aikaisempaa enemmän hyödyntää yläkoulun arjessa. Syyslukukaudella yläkoulussa työskenteli määräaikainen erityisopettaja lisäresurssina vuoden 2021 loppuun saakka hankerahoituksella.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää</p>	<p>Lisätään ja tiivistetään yhteistyötä Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen kanssa. Mittarina toteutuneet yhteiset kurssi</p> <p>Lähilukioiden mahdollisuuksien kartoitus, mittarina kurssitarjottimen rakentaminen lähilukioiden kanssa</p> <p>LUKE - lukioiden kehittämistiimiin liittyminen (OPH).</p>	<p>Kampushanke aloitettiin huhtikuussa yhteisellä suunnittelulla.</p> <p>Toteutunut osittain</p> <p>Ei toteutunut</p> <p>Ei toteutunut: LUKE- verkosto tapaamisia ei ole ollut koronan vuoksi, mutta lukion oma kehittämistiimi on kokoontunut säännöllisesti.</p>
<p><u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin 	<p>Riittävät henkilöstöresurssit ja niiden tarkoituksenmukainen kohdentaminen. Mittarina lait ja alueelliset henkilöstöresurssikeskiarvot, tasapuolisuus koulujen kesken ja koulutyöntekijöiden jaksaminen.</p> <p>Toimenpiteenä on taata kaikille lapsille ja nuorille turvallinen oppimisympäristö ja mahdollistaa riittävä tuki koulun käymiseen. Mittarina koulun toiminnan sujuminen ja koululaisille tehdyt hyvinvointikyselyt.</p> <p>Ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.</p> <p>Moniammatillisen työryhmän toiminnan käytänteiden vakiinnuttaminen.</p>	<p>Toteutunut osittain seuraavilla tavoilla:</p> <p>Oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi ja riittävän koulunkäynnin tuen tehostamiseksi ala- ja yläkouluun on palkattu lisäresurssia kevätlukukaudella 2021.</p> <p>Toteutunut osittain: Toimintamallia erityisesti nuorten koulupolun tukemiseksi kehitetään edelleen.</p> <p>Toteutunut seuraavalla tavalla:</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön työntekijä ja koulunuorisotyön ohjaajan työpanosta lisättiin kevätlukukaudella yläkoululla.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä on käynyt tutustumassa myös alakouluihin ja yhteisen suunnitelmallisen toimintamallin kehittäminen on ollut esillä ja sen työstäminen aloitetaan viimeistään syyslukukauden alkaessa.</p>

<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>		<p>Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat.</p> <p>Opetussektorin vuosikello ja sen toteuttaminen.</p> <p>Opiskeluhuollon ohjausryhmän toiminnan (opetuksen järjestäjäkohtainen) käynnistäminen.</p>		<p>Toteutunut seuraavalla tavalla: Yläkoulussa kehitetty yhteistä suunnittelua opettajien ja ohjaajien kesken.</p> <p>Möttösen koululla aloitettiin työnohjauksen toimenpiteet.</p> <p>Opetussektorin vuosikellon rakentaminen ei ole toteutunut.</p> <p>Toteutunut osittain: Opiskeluhuollon ohjausryhmä toiminta käynnistyi ja ensimmäinen kokous oli 29.3.2021.</p>		
Keskeiset tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	
Oppilaat/alakoulut			355	348	352	
Oppilaat/yläkoulu	137	130	152	164	165	
Oppilaat/päivälukio	57	55	65	68	61	
Oppilaat/ammattilukio	2	1	4	6	1	
Aloittavien määrä lukiossa % ikäluokasta	48 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	46 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58	54	

511 SIVISTYSLAUTAKUNTA HALLINTO

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot						0,00	
Toimintakulut	-82 615,70	-92 410,00		-92 410,00	-62 579,16	-29 830,84	67,72
Toimintakate	-82 615,70	-92 410,00	0,00	-92 410,00	-62 579,16	-29 830,84	67,72
Euroa/ asukas	-30,52	-34,52		-34,52	-23,38	-11,14	

521 VARHAISKASVATUS

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	111 289,99	150 000,00		150 000,00	168 883,28	-18 883,28	112,59
Toimintakulut	-1 464 262,56	-1 729 940,00	-3 780,00	-1 733 720,00	-1 725 500,60	-8 219,40	99,53
Toimintakate	-1 352 972,57	-1 579 940,00	-3 780,00	-1 583 720,00	-1 556 617,32	-27 102,68	98,29
Euroa/ asukas	-499,81	-590,19		-591,60	-581,48	-10,12	

531 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	14 924,99	12 380,00		12 380,00	19 400,35	-7 020,35	156,71
Toimintakulut	-64 408,55	-58 860,00		-58 860,00	-58 290,68	-569,32	99,03
Toimintakate	-49 483,56	-46 480,00	0,00	-46 480,00	-38 890,33	-7 589,67	83,67
Euroa/ asukas	-18,28	-17,36		-17,36	-14,53	-2,84	

541 ESI- JA PERUSOPETUS

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	114 996,92	245 000,00		245 000,00	256 766,88	-11 766,88	104,80
Toimintakulut	-4 458 390,10	-5 044 100,00		-5 044 100,00	-4 878 076,56	-166 023,44	96,71
Toimintakate	-4 343 393,18	-4 799 100,00	0,00	-4 799 100,00	-4 621 309,68	-177 790,32	96,30
Euroa/ asukas	-1 604,50	-1 792,72		-1 792,72	-1 726,30	-66,41	
Poistot	-20 126,16	-16 710,00		-16 710,00	-16 083,31	-626,69	96,25

551 LUKIOKOULUTUS

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	26 776,07	30 100,00		30 100,00	28 145,11	1 954,89	93,51
Toimintakulut	-662 208,91	-675 760,00		-675 760,00	-651 981,12	-23 778,88	96,48
Toimintakate	-635 432,84	-645 660,00	0,00	-645 660,00	-623 836,01	-21 823,99	96,62
Euroa/ asukas	-234,74	-241,19		-241,19	-233,04	-8,15	
Valtionosuus	591 686,00				547 335,00		

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	267 987,97	437 480,00	0,00	437 480,00	473 195,62	-35 715,62	108,16
Toimintakulut	-6 731 885,82	-7 601 070,00	-3 780,00	-7 604 850,00	-7 376 428,12	-228 421,88	97,00
Toimintakate	-6 463 897,85	-7 163 590,00	-3 780,00	-7 167 370,00	-6 903 232,50	-264 137,50	96,31
Euroa/ asukas	-2 387,85	-2 675,98	-1,37	-2 677,39	-2 578,72	-98,67	96,31
Poistot	-20 126,16	-16 710,00		-16 710,00	-18 322,24	1 612,24	109,65
Tilikauden tulos	-6 484 024,01	-7 180 300,00	-3 780,00	-7 184 080,00	-6 921 554,74	-262 525,26	96,35

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta ja hallinto 1.1.-31.7.2021

Sivistyslautakunta ja Hyvinvointilautakunta 1.8.2021-31.12.2021

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Tehtävä

Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan tehtävänä on vastata varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista niin, että ne toimivat lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Vapaa-ajanpalvelut

Tilivelvolliset: Sivistysjohtaja Anni Riihimäki / nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen / kirjastovastaava Päivi Peltoniemi / kulttuurivastaava Lahja Varila

Tehtävä: Vapaa-ajan palveluihin kuuluvat kirjasto-, nuoriso- ja liikunta- sekä kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan. Laadukas ja monipuolinen kulttuuripalvelu lisää osaltaan myös kunnan vetovoimaa ja elinvoimaisuutta.

Kirjastopalvelujen tavoitteena on toimia asukkaiden kohtaamispaikkana tukien asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kirjasto- ja tietopalvelujen vaikuttavuudella edistetään tasa-arvoista tiedonsaantia sekä yhteiskunnan kansalais-, tietoyhteiskunta ja digitaitoja. Kirjastopalvelut tukevat koulutusta, opiskelua ja elinikäistä oppimista tarjoamalla ajantasaista ja monipuolista aineistoa ja tietoa sekä asiantuntevaa palvelua. Omatoimikirjaston mahdollisuuksien selvittäminen Perhossa. Lukio aloitti yhteistyön kirjaston kanssa elokuussa ja osa lukion kurssikirjoista säilytetään kirjastossa. Opiskelijat lainaavat kurssikirjat kirjastosta omalla kirjastokortillaan.

Pyritään lisäämään kunnan eri tahojen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää monipuolista yhteistyötä, mm. tarjoamalla tiloja näyttelyille ja tapahtumille sekä lisäämällä avointa viestintää. Eepos-alueen kirjastojen kanssa tehdään jatkuvasti yhteistyötä yhteisten uusien hankkeiden, palveluiden ja hankintojen suhteen, käyttäen hyväksi yhteistä kokoelmapolitiikkaa.

Perholla on Eepos-alueen (22 kuntaa) kirjastojen kanssa yhteinen kirjastojärjestelmä, kokoelma- ja asiakasrekisteri, joka mahdollistaa kaikille kuntalaisille moni- ja tasapuolisen aineistosaatavuuden. Eepos-kirjastoilla on lisäksi yhteinen verkkokirjasto Eepos-Finna, joka palvelee asiakkaita ympärivuorokautisesti; asiakas voi varata aineistoa, uusia omia lainojaan, kuunnella ja lukea sähköisiä kirjoja. Finnan kautta on käytettävissä myös Naxos Music Library ja Naxos Music Library Jazz- musiikin kuuntelupalvelut sekä Rockway- musiikin soiton opiskelu-palvelu. Verkkokirjastoa päivitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi palvelumuodoksi. Asiakkaille uutena palveluna on myös Chat-palvelu.

Kirjastoon pyritään hankkimaan kattavasti uutuusaineistoa Eepos-kokoelmapolitiikan ja laatusuosituksen mukaisesti.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuorisotilat ovat avoinna seitsemäsluokkalaisista 17-vuotiaille asti keskiviikko- ja perjantai iltoina. Tiloille järjestetään toimintaa ja tapahtumia, jotka kumpuavat nuorten omista toiveista ja samalla tukevat heidän sosiaalisia tarpeitaan. Nuorisolain käsittämille nuorille (0–29-vuotiaat) jotka ylittävät 17 vuoden ikärajan, järjestetään yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa heille suunnattua ja heidän toivomaansa vapaa-ajantoimintaa. Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää nuorisotyötä lisätään. Työn tavoitteena on lieventää koronapandemiasta johtunutta oppimisvajetta, estää mahdollisten koulupudokkuuksien tapahtumista, sekä tukea oppilaiden hyvinvointia ja mahdollisia siirtymisiä etä- ja lähiopetuksien välillä.

Nuorille järjestetään toimintaa, tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia, joista tiedotetaan niitä viestintäkanavia käyttäen, mistä heidät heidän omien mielipiteidensä mukaan parhaiten tavoittaa. Näissä ja muissa nuorten elinympäristöjä koskevissa asioissa kuullaan nuorisovaltuustoa, jolta pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja. Nuorten työllisyyttä tuetaan lapsille suunnatuilla kesäkerho ja uimakoulutoiminnalla, joihin heitä kysytään ohjaajiksi. Kesäleiritoiminta, joka on vähintään kolme päivää kestävä, suunnataan mahdollisuuksien mukaan maakunnasta löytyvien leirikeskusten alueille. Uudenlaisiin ja toivottuihin nuorten kerhotoimiin haetaan aktiivisesti ohjaajia ja kerhotoiminnan toteuttamista tehdään yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa. Elokuussa 2020 toimintansa aloittanut nuorten ehkäisevän päihdetyön työryhmä toteuttaa heille laaditun vuosikellon mukaista toimintaansa ja kartoittaa samalla uusien toimintatapojen mahdollisuuksia, sekä yhteistyökumppaneita työnsä kehittämiseksi.

Liikuntapalvelut panostavat terveystuotoon kolmannen sektorin toimijoiden kautta huomioiden sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan avustussäännöt. Kunnan kuntosalilla tarjotaan mahdollisuuksien mukaan laitteidenkäyttöohjausta. Perinteiksi muodostuneet liikuntatapahtumat toteutetaan ja uusia kaikkia ikäluokkia palvelevia liikuntatapahtumia otetaan kokeiltavaksi. Etsivä nuorisotyö tehostaa työtään jalkautumalla parina iltana kuukaudessa nuorten pariin. Samalla se myös jatkaa ja kehittää 2020 syksyllä aloitettua nuorisotilalla toimivaa koulupäivien aikana tapahtuvaa open office toimintaa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää	Alueellisen yhteistyö.	Toteutui: Alueellisessa yhteistyössä toteutettiin erilaisia kampanjoita, hankkeita sekä tapahtumia (mm. Soiten Meidän mielessä- hanke ja kunnallisessa yhteistyössä liikuntakampanjat)
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen	13-29v nuoria tuetaan perustamaan 4H:yrityksiä. 4H yrittäjyystoiminnasta kerrotaan kouluilla. Kunta tarjoaa yrityksille mahd. toimitiloja. Mittarina toimii uusien 4H yritysten lukumäärän seuranta.	Toteutui: 3 uutta nuorta 4H yrittäjää toimi kesän 2021 aikana. Heidän toimintaansa mainostettiin kuntatiedotteessa ja some-kanavissa
Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen	Luonnossa pidettäviä retkiä ja leiriä järjestetään kaikenikäisille laajassa yhteistyössä paikallisten matkailualan toimijoiden kanssa. Mittarina toimii järjestettyjen toimintojen lukumäärä sekä osallistujamäärien seuranta.	Ei toteutunut: Koronapandemia ja yhteiset aikatauluhaasteet asettuivat esteeksi suunniteltujen retkien ja leirien järjestämiseksi vuoden 2021 aikana
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen Myönteisen kuntakuvan	Laadukkaat ja viihtyisät kuntalaisten kirjastopalvelut Monipuolinen kulttuuritarjonta	Toteutui: Kirjastopalveluita pystyttiin järjestämään koronapandemiasta huolimatta ja kulttuuritapahtumia, tilaisuuksia ja näyttelyitä toteutettiin useita.

<p>vahvistaminen Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin 	<p>Museorakennuksen kuntokartoitus ja tarvittavat toimet</p> <p>Kaikkia ikäluokkia koskevia harrastusmahdollisuuksia ja hyvinvointia tukevia asioita Perhosta tuodaan esille kunnan nettisivulle tulevan videoistopalvelun kautta. Mittarina toimii videoistopalvelun katsojamäärien seuranta</p>	<p>Toteutui osittain: pihan kasvillisuuden hoito ja rakennukseen tehtävien ”ensiaputoimenpiteiden” kartoitus</p> <p>Toteutui osittain: Kunnan nettisivut uudistettiin vuoden 2021 alussa. Videoistopalvelua ei otettu käyttöön, mutta kunnan sivuille ja somekanaville päivitettiin tietoa erilaisista harrastusmahdollisuuksista ja niihin liittyvistä palveluista.</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista</p>	<p>Liikunta ja hyvinvointi palveluita tuottavien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa järjestetään yhteistyössä kevät ja syyskokoukset palvelutarjonnan ja yhteistyön kehittämiseksi. Mittarina toimii kokouksista laadittu vuosikertomus.</p>	<p>Toteutui osittain: Yhteisiä kokouksia ei järjestetty vuoden 2021 aikana johtuen aikatauluhaasteista ja koronarajoituksista. Perhoviikon suunnitteluun ja toteutukseen osallistui laajasti perholaisia yhdistyksiä ja yrityksiä.</p>

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Vapaa-ajan palvelut

Kunnan sisäliikuntatilat olivat suljettuina aikuisten ryhmäharrastustoiminnalta lähes koko kevään ajan, koronapandemian leviämisen ennalta ehkäisevänä toimenpiteenä. Kuntosali oli auki yksittäisille treenaajille, sillä rajoituksella, että paikalla sai olla enintään yhtä aikaa 10 henkeä. Lasten- ja nuorten sisäliikuntaharrastaminen mahdollistettiin enintään 20 hengen ryhmille. Kesällä rajoituksista voitiin viimein luopua, mutta joulukuussa ne oli asetettava uudestaan voimaan. Perinteisistä liikuntapahatumista Haanenhiihto toteutettiin tällä kertaa seutukunnallisessa yhteistyössä 2 viikkoisena kampanjana ja Tour de Perho yhteistyössä Vimpelin kanssa erilaisella reitillä. Perhon Kirin suunnistusjaoston, sekä päivähoiton kanssa toteutettiin yhteistyössä omatoimiset hiihto- ja pääsiäisrastiradat perheille. Seutukunnallisessa yhteistyössä järjestettiin hiihtolomaviikolle lasketteluretki Lakeaharjulle. Kesän ajan oli voimassa liikuntahaaste ja pyöräilykampanja. Perinteinen Perhopäivä päätettiin toteuttaa elokuussa viikon mittaisena tapahtumana erilaisine ohjelmineen.

Nuorisotilatoimintaa järjestettiin keväällä keskiviikko ja perjantai iltoina 20 hengen yhtäaikaisella rajauksella. Maanantai-illoista luovuttiin vähäisen- ja toisinaan myös olemattoman kävijämäärän takia. Kesällä rajoituksista luovuttiin ja nuorisotila oli poikkeuksellisesti auki koko kesän ajan. Koululaisille pidettiin perinteiseksi muodostunut seutukunnan nuorisotoimien järjestämä piirustuskilpailu. Nuorisovaltuusto kokousti keväällä 3 kertaa ja uusi valtuusto aloitti kaksivuotiskautensa lokakuussa. Toukokuussa aloitti uusi vapaa-ajanohjaaja, jonka toimenkuvaan sisällytettiin koulunuorisotyötä. Kesällä pidettiin uimakoulut ja kesäkerhot, johon palkattiin nuoria kesätyöntekijöitä, sekä uutena toimintana kokeiltiin eräkerhoa.

Etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden loppuun mennessä 28 nuorta ohjaten näitä sosiaalipalvelujen, opintojen ja työhön liittyvien tukitoimien piiriin. Etsivä on tukenut nuoria menetelmällisellä työskentelyllä, palveluohjauksella ja asumiseen liittyvillä palvelutoimilla. Lähikuntien kanssa

toteutettu netissä tapahtunut säännöllinen Discord- toiminta lopetettiin kesään mennessä, koska sille ei koettu enää olevan tarvetta.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kunnankirjasto on voinut Covid 19 pandemiasta huolimatta toimia suhteellisen normaalisti yleiset varotoimenpiteet huomioiden. Kirjasto oli kiinni 19.5- 8.6.2021 välisen ajan ja kesätauolla 12.7- 25.7.2021. Kevään aikana järjestettiin 2krt/kuukausi lasten satutunteja ja 26.4 – 7.5.2021 Peliviikot lapsille ja nuorille. Kuluneen vuoden aikana kirjastolla on ollut 13 eri taidenäyttelyä.

Harmonikkakonsertti ja Lauri Skantsin pitämä luento: Perhon arkeologiaa ja perinnerakentamisesta- järjestettiin Perhoviikon yhteydessä ja Lotta-dokumentti esitettiin marraskuussa mielenterveysviikon yhteydessä.

Poistokirjojen myynti on edelleen laskusuunnassa. Asiantuntijakustannukset ovat hieman lisääntyneet Eepos kimpakirjaston myötä ja uusien palvelumuotojen kautta.

Kirjasto on ollut huhtikuusta asti mukana AVI:n myöntämässä Lukuseikkailu draaman keinoin-hankkeessa, jonka kautta on palkattu hanketyöntekijä neljän kunnan kirjastoille. Hallinnoitsijana hankkeessa on Lappajärven kunnan kirjasto. Hanke oli suosittu lasten keskuudessa ja sille haetaan jatkoa.

565 VAPAA SIVISTYSTYÖ/MUU OPETUSTOIMI							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-45 939,92	-59 960,00		-59 960,00	-58 795,79	-1 164,21	98,06
Toimintakate	-45 939,92	-59 960,00	0,00	-59 960,00	-58 795,79	-1 164,21	98,06
Euroa/ asukas	-16,97	-22,40		-22,40	-21,96	-0,43	
570 KIRJASTO JA KULTTUURIPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1 145,24	4 740,00		4 740,00	1 197,04	3 542,96	25,25
Toimintakulut	-191 315,96	-208 150,00		-208 150,00	-194 759,76	-13 390,24	93,57
Toimintakate	-190 170,72	-203 410,00	0,00	-203 410,00	-193 562,72	-9 847,28	95,16
Euroa/ asukas	-70,25	-75,98		-75,98	-72,31	-3,68	
581 NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	43 497,34	68 380,00		68 380,00	44 891,69	23 488,31	65,65
Toimintakulut	-206 040,63	-253 350,00		-253 350,00	-207 981,82	-45 368,18	82,09
Toimintakate	-162 543,29	-184 970,00	0,00	-184 970,00	-163 090,13	-21 879,87	88,17
Euroa/ asukas	-60,05	-69,10		-69,10	-60,92	-8,17	
HYVINTOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	44 642,58	73 120,00		73 120,00	46 088,73	27 031,27	63,03
Toimintakulut	-443 296,51	-521 460,00		-521 460,00	-461 537,37	-59 922,63	88,51
Toimintakate	-398 653,93	-448 340,00	0,00	-448 340,00	-415 448,64	-32 891,36	92,66
Euroa/ asukas	-147,27	-167,48	0,00	-167,48	-155,19	-12,29	92,66

3.4. TEKNINEN LAUTAKUNTA

<i>ulkoiset</i>	TP 2019	Tp 2020	TA 2021	TP 2021	Käyttö-%
Toimintatuotot	2.564.626	2.469.746	2.554.260	3.032.169,94	118,7
Toimintakulut	-3.348.959	-3.177.410	-3.448.570	-3.587.448,13	104,0
Toimintakate	-784.334	-707.664	-894.310	-555.278,19	62,1
Poistot ja arvonalentumiset	-1.413.167	-1.826.565	-1.476.360	-1.573.235,69	106,6

= valtuustoon nähden sitova erä

Tekninen lautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Tehtävä:

Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kiinteistöpalveluista, yhdyskuntapalveluista, viranomaispalveluista, liikelaitokset sekä kunnan investointiohjelman toteuttamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen Yhtiöittämisen toimeenpano Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p>	<p>Talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein. Mittarina toimintakatteen toteuma-%.</p>	<p>Toteutunut osittain Talousarvion seurantana on käsitelty lautakunnassa kaksi osavuosi katsausta. Keskimäärin tekninen lautakunta on lähes talousarviossa.</p>
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen Myönteisen kuntakuvan vahvistaminen Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin 	<p>Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen</p>	<p>Toteutunut osittain Hanke toteutui aikataulussa ja lähes budjetissa. Takuuaikana on tullut kaksi vesivahinkoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ensimmäinen johtui huonosta liitoksesta ja toinen jäätymisestä linjassa olleen ilman vuoksi.

Tunnusluvut	yks.	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021
Ylläpidetyt kiinteistöt	kpl	90	101	105	106	100	94
Kerrosala yhteensä	m ²	41 500	47 109	48 506	48 506	46 591	46 288
Hoidetut viheralueet	ha	14	14	14	14	14	14
Ylläpidetyt kadut ja kvl:n väylät	km	13,6	13,6	13,6	13,6	13,9	13,9
Vesiliittymien määrä	kpl	1 074	1 079	1 089	1 091	1 093	1096
Vesijohtojen pituus	km	230	230	230	231	232	232
Lasketun veden määrä	m ³	200 427	194 040	201 315	197 173	181 044	194 025
Vesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,05/0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Perusmaksu	€/v	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00
Viemäri liittymien määrä	kpl	650	578	584	587	587	587
Viemärijohtojen pituus	km	60	60	60	61	61	61
Lasketun jätevesi	m ³	80 656	79 248	76 684	75 234	73 931	71 019
Jätevesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,80/2,10	2,10	2,10/3,10	3,10	3,10	3,10
Perusmaksu	€/v	60,00	60,00	60,00/66,00	66,00	66,00	66,00
Hulevesiverkoston pituus	km				1,5	1,6	1,6
Kaukolämpöliittymien määrä	kpl	64	64	66	66	63	63
- josta kunnan sisäiset	kpl	37	38	39	39	35	34
Lasketun lämpö	MWh	7 823	8 086	7 986	7 727	6 966	7 895
Kulutusmaksu	€/MWh	53,00	54,00	54,00	57,10	57,10	57,10
Lämmitettävä tilavuus	m ³	173 684	184 101	189 029	189 029	189 276	189 276

Kiinteistö- ja huoltopalvelut

Tilivelvolliset: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju, Siivous- ja ravitsemuspäällikkö Sirpa Itäniemi

Tehtävä:

Kiinteistö- ja huoltopalvelut ylläpitävät ja korjaavat kunnan omistamaa kiinteistökantaa. Siivous- ja ravitsemispalvelut huolehtivat kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden ateriapalveluiden tuottamisesta.

Kiinteistöjen kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet pyritään kohdistamaan oikea-aikaisesti. Rakennusten osalta saneeraus- ja kunnostustoimenpiteitä suoritetaan mm. vuokra-asunnoissa ja kouluilla. Resurssipulasta johtuen saneeraustoimenpiteitä joudutaan leikkaamaan. Sähköisillä järjestelmillä tehostetaan huolto- ja palvelutoiminnan laatua.

Ruokahuolto toimii kahdessa valmistuskeittiössä. Keskuskoulun keittiöllä valmistetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriat. Jalmiinakodin keittiöllä valmistetaan palvelukeskuksen, Asuntola Aamuruskon ja Toimintakeskuksen tarvitsemat ateriat sekä kotiin kuljetettavat lounasateriat sekä koulujen loma-aikoina varhaiskasvatuksen ateriat. (Kampuksen keittiössä toimintaa harjoittaa Kokkotyösäätiö).

Ruokahuollon puolella talousarvioon on varattu määräraha kahden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, yksi kummallekin valmistuskeittiölle. Tällä toimenpiteellä sijaisten palkkaamista

voidaan vähentää. Ruokahuollosta eläköityy yksi henkilö vuoden 2021 aikana. Toimelle tullaan hakemaan täyttölupaa. Uuden päiväkodin valmistumisen myötä tarvitaan lisää 1,5 ravitsemistyöntekijää jakelukeittiölle.

Siivouspalveluiden toiminta-alueeseen kuuluvat Jalmiinakoti, terveyskeskus, koulut, Kampus, kunnanvirasto sekä Aamurusko ja Toimintakeskus, joissa siivoustiheys on mitoituksen mukainen. Lisäksi vuokra-asuntojen yhteiset tilat, paloasema, eläinlääkärin tilat, seurojentalo, kirjasto, nuoppari sekä perhetorin tilat kuuluvat kunnan siivottaviin kohteisiin. Uuden päiväkodin valmistumisen myötä tarvitaan lisää henkilöresursseja 1,5 siivoukseen näistä yksi on varhaiskasvatuksen puolelta poistuva siivoaja, joka siirtyy teknisen toimen alaisuuteen. Lisäksi talousarvioon on varattu määräraha kahden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, jotta sijaisten palkkaamista voidaan vähentää. Siivouspalveluissa tullaan hyödyntämään myös kuntouttavan työtoiminnan työpanosta.

Perhon kunta tuottaa myös pesulapalveluita. Jalmiinakodilla sijaitseva pesula vastaa Jalmiinakodin ja Aamuruskon asukkaiden pyykkihuollosta. Lisäksi pesulan vastuulla on kuuden varhaiskasvatusyksikön sekä muutaman vuokralla asuvan asukkaan pyykkihuolto. Myös terveyskeskuksen ja Jalmiinakodin työntekijöiden työvaatteiden pyykkihuolto.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021 Kiinteistö- ja huoltopalvelut

Asuinhuoneistojen osalta alkuvuodesta jouduttiin ostopalveluna korjaamaan kosteusvaurioita vuokralaisen vaihtuessa Oksakoskenrivitalolla. Teollisuuskiinteistöissä neulomohallin vesikattovuoto nosti remontin menoja, tätä paikkaamaan muutettiin remontti suunnitelmia siten että sisätöihin käytettiin vähemmän ja pysyttiin siten budjetissa. Vesikatto on koko loppuhallin osalta saman kaltaisen remontin tarpeessa, mutta siihen ei ole tällä hetkellä varaa. Puukoulun peruskorjaus investointi keskeytettiin ja siihen kohdistuneet kulut kääntyivät käyttötalouden puolelle.

Jalmiinakodin keittiön remonttiin, joka siirtyi viime kesältä, saatiin toteutettua kesälomien aikana, vaikka keittiökaluksien toimitus viivästyi hieman. Rekrytoinneissa on ollut vaikeuksia saada päteviä työntekijöitä. Avoimna olleista paikoista kolme on jouduttu täyttämään oppisopimuksella tai ilman tutkintoa. Kiinteistötiimissä pitkiä poissaoloja ja resurssit vähissä, tätä kokeiltu paikata rekrytoinnilla ja työllistämistuellisilla. Siivous- ja ravitsemispäällikön rekrytoinnista valitut hakijat eivät ottaneet paikkaa vastaan ja virka täytettiin kuuden kuukauden määräaikaisella sopimuksella.

Siivous- ja ruokahuolto, sekä pesulapalvelut ovat pysyneet talousarviossa, mutta henkilöstö resursseissa on paljon poissaoloja. Poissaoloista johtuen vähäiset resurssit ovat joutuneet venymään ja tämä näkyy varsinkin siivouksessa. Palkkatuellisista ei ole löydetty paikkaamaan vajetta. Ateriakuljetukset on hoidettu pääosin omalla henkilöstöllä, joten ostopalveluja on tarvittu vähemmän. Tätä muutosta ei ole viety talousarvion henkilöstökuluihin. Keittiöiden kylmälaitteita on jouduttu korjaamaan suunniteltua enemmän, joten laitteiden kunnossapito palveluja on tarvittu suunniteltua enemmän. Kokonaisuudessaan tukipalveluissa toiminta kate olisi ollut alle budjetoidun, mutta koronasta aiheutuneet kulut ja niitä vastaavat tuet pitivät toimintakatteen budjetissa.

Yhdyskuntapalvelut

Tilivelvolliset: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju

Kaavatiet ja kunnan muut tiet talviaurataan ja kesäkunnossa pidetään vakiintuneen tavan mukaisesti. Talviauraus- ja liukkaudentorjuntasopimukset ovat voimassa 31.5.2021 asti. Pysyvän asutuksen ulospääsytteinä toimivat yksityistiet talvikunnossa pidetään. Teiden kunnossapitotyöt tehdään teiden kunnossapitotarpeet huomioiden yhdenmukaisesti yleisen tienpidon kanssa. Kunnossapidossa painotetaan liikenteellisesti merkittäviä teitä. Kesäkunnossapitoon ei myönnetä enää kunnossapitoavustusta.

Tievalaistus kunnossapidetään rakennetuissa kohteissa, mutta yökatkoa pidennetään klo 22–06 välille. Kunnan omistamien yleisten alueiden ja ympäristön julkista kuvaa parannetaan. Ulkoilu- ja urheilualueet hoidetaan vapaa-aikalautakunnan määrittelemän tason mukaisesti. Tekojään yllä- ja kunnossapitoon panostetaan edellisen vuoden tapaan.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Yhdyskuntapalvelut

Talvikunnossapitokustannukset ovat olleet alkuvuodesta korkeammat kuin tavallisesti ja talvi tuli syksyllä aikaisemmin kuin tavallisesti, joten talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät 12,6 %:lla ja tästä vielä jäi puuttumaan yhden urakoitsijan laskutus marras-joulukuulta. Yksityisteiden talviauraksiin on tullut noin puolet vähemmän hakemuksia kuin edellisellä aurasaudella on ollut ennen talvikauden alkua, mutta lukuisia hakijoita tuli ensimmäisten lumisateiden jälkeen. Talvikunnossapidon kilpailutetut hinnat ovat nousseet merkittävästi. Suurimpina syinä hintojen nousuun on kohonneet polttoaine kustannukset, ja kilpailutuksessa vähentyneet aurattavien teiden määrät.

Liikelaitokset

Tilivelvolliset: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Tehtävä:

Liikelaitosten hoito ja kunnossapitotehtävät. Liikelaitosten toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein. Käyttötehtävät hoidetaan asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti. Laitoksien aluerajaukset tarkistetaan ja toiminta-alueen kiinteistöt pyritään liittämään verkostoihin tavoitteiden mukaisesti.

Vesihuoltolaitos

Vesi- ja viemärlaitoksesta esitetään kirjanpidollisesti eriytetty tilinpäätös (tase, tulos- ja rahoituslaskelmat liitetietoineen). Vesilaitosta ja viemärlaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä Vesihuoltolaitos. Vesihuoltolaitoksen peruspääomalle ja taseessa muodostuvalle lainalle kunnanvaltuusto määrää laskennallisen koron. (Kvalt 22.2.2016 § 11 mukaan korko on 1 %.)

Hulevesiverkosto eriytetään kaavateiden kunnossapidosta vesihuoltolaitoksen alaiseksi toiminnaksi. Asemakaava alueella kiinteistöjen omistajilta laskutetaan hulevesimaksua 25,00 €/vuosi/ kiinteistö. Hulevesiä pyritään ensisijaisesti viivyttämään ja imeyttämään muodostumiskiinteistöillä, jos tämä ei onnistu johdetaan hulevedet kunnan hulevesiverkostoa ja

avo-ojia pitkin jokeen. Maksutuotoilla vuonna 2021 kartoitetaan kiinteistöt, jotka johtavat hulevesiä jätevesiverkkoon ja eriytetään ne jätevesiviemäristä.

Kaukolämpölaitos

Lämpölaitoksen energiatuotanto sekä lämpölaitoksen käyttö ja kunnossapito toteutetaan ostopalveluna Perhon Energiaosuuskunnalta kulutuksen edellyttämässä laajuudessa. Lämpöverkoston hoito ja kunnossapito toteutetaan kunnan omana työnä. Verkostoa ei voida enää laajentaa, mutta päiväkotia voidaan liittää verkostoon, kun vastaava määrä kiinteistöistä puretaan ja poistetaan verkostosta. Lämpölaitoksen kattilan teho ei enää riitä kunnolla nykyiselle liittymä määrälle ja päiväkotia huomioiden purettavat kiinteistöt pitää tehon tarpeen entisellä tasolla. Laitoksen toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein. Palvelu pyritään tuottamaan mahdollisimman edullisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kustannuksia nostaa merkittävästi se, että hakkeella ei voida tuottaa kaikkea tarvittavaa energiaa vaan osa joudutaan tuottamaan kevyellä polttoöljyllä.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Liikelaitokset

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen myynti (vesi ja jätevesi) on jatkanut pienentymistä vuonna 2021 ja tästä syystä arviolaskutus jäi budjetoidusta ja lukemalaskutus jäi budjetoitua pienemmäksi.

Vesijohtoverkostossa oli kolme pientä vuotoa kesän aikana. Viemäriverkostossa oli rikkoutuminen Möttöessä, jossa kaivaja oli rikkonut paineputken. Painelinjan korjaamisen ajan on jouduttu tyhjentämään pumppaamo imuvaunulla viikon ajan. Liete kuljetettiin puhdistamolle, eli verkosto ohitusta maastoon ei tarvinnut tehdä ja rikkoutuminen havaittiin niin pian ja yläpuolella oleva pumppaamo ehdittiin sammuttaa, että vuotoa ei päässyt jokeen. Vesihuoltolaitoksen toiminta kulut ylittivät hieman (3%) johtuen korjauksien menoista ja tulot jäivät myynnin pienemmen vuoksi (10,3%), joten poistojen jälkeen vesihuoltolaitoksen tulos oli tappiollinen 24.000 euroa, joka oli noin 50.000 euroa budjetoitua huonompi tulos.

Kaukolämpölaitos

Leudosta talvesta johtuen toimintatuotot jäivät budjetoidusta (7,8 %) ja toimintakulut ylittivät verkostoon liitetystä teollisuuskiinteistöistä johtuen. Toimintakate jää budjetoidusta 38%. Leudon talven vuoksi lämpölaitosta on jouduttu käyttämään yliteholla vain lyhyitä aikoja ja tämä on aiheuttanut vähemmän vaurioita. Hakekattilan käyttöikä kuitenkin lyhenee ja kustannukset nousevat, kun laitosta joudutaan käyttämään suunniteltua suuremmalla teholla.

610 TEKNINEN HALLINTO

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	77,68				14,00	-14,00	
Toimintakulut	-79 158,90	-97 250,00		-97 250,00	-77 278,92	-19 971,08	79,46
Toimintakate	-79 081,22	-97 250,00	0,00	-97 250,00	-77 264,92	-19 985,08	79,45
Euroa/ asukas	-29,20	-36,33	0,00	-36,33	-28,86		

620 TIET JA YLEISET ALUEET

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	16,00					0,00	
Toimintakulut	-85 271,64	-129 000,00		-129 000,00	-148 489,86	19 489,86	115,11
Toimintakate	-85 255,64	-129 000,00	0,00	-129 000,00	-148 489,86	19 489,86	115,11
Euroa/ asukas	-31,48	-48,19	0,00	-48,19	-55,47		
Poistot	-87 757,93	-86 320,00		-86 320,00	-82 131,62	-4 188,38	95,15
Tilikauden tulos	-173 013,57	-215 368,19	0,00	-215 368,19	-230 676,95	15 308,76	107,11

630 PUISTOT JA VIHERALUEET

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	76 032,60	53 720,00		53 720,00	61 540,97	-7 820,97	114,56
Toimintakulut	-125 549,46	-143 210,00		-143 210,00	-166 041,84	22 831,84	115,94
Toimintakate	-49 516,86	-89 490,00	0,00	-89 490,00	-104 500,87	15 010,87	116,77
Euroa/ asukas	-18,29	-33,43	0,00	-33,43	-39,04		
Poistot	-105 942,12	-103 720,00		-103 720,00	-97 842,83	-5 877,17	94,33
Tilikauden tulos	-155 458,98	-193 243,43	0,00	-193 243,43	-202 382,74	9 139,31	104,73

640 TILAVUOKRAUSPALVELUT

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	2 334 200,34	2 715 530,00		2 715 530,00	2 662 767,65	52 762,35	98,06
Toimintakulut	-1 991 951,73	-2 315 530,00		-2 315 530,00	-2 116 986,37	-198 543,63	91,43
Toimintakate	342 248,61	400 000,00	0,00	400 000,00	545 781,28	-145 781,28	136,45
Poistot, sumu	-677 793,47	-688 160,00		-688 160,00	-662 752,33	-25 407,67	96,31
Lisäpoisto	-429 651,29				-231 854,80		
Tilikauden tulos	-765 196,15	-288 160,00	0,00	-288 160,00	-348 825,85	60 665,85	121,05
				<i>myyntivoitto (yhtiöittäminen)</i>		<i>151 251,19</i>	

650 ASUNTOJEN VUOKRAUSPALVELU

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	382 556,69	394 610,00		394 610,00	709 831,54	-315 221,54	179,88
Toimintakulut	-345 739,45	-320 500,00		-320 500,00	-348 895,98	28 395,98	108,86
Toimintakate	36 817,24	74 110,00	0,00	74 110,00	360 935,56	-286 825,56	487,03
Poistot	-166 413,05	-163 460,00		-163 460,00	-149 900,76	-13 559,24	91,70
Tilikauden tulos	-129 595,81	-89 350,00	0,00	-89 350,00	211 034,80	-300 384,80	-236,19
				<i>myyntivoitto (yhtiöittäminen)</i>		<i>301 499,93</i>	

660 TUKIPALVELUT; ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1 348 655,30	1 513 480,00		1 513 480,00	1 553 539,95	-40 059,95	102,65
Toimintakulut	-1 338 103,66	-1 545 330,00		-1 545 330,00	-1 533 479,84	-11 850,16	99,23
Toimintakate	10 551,64	-31 850,00	0,00	-31 850,00	20 060,11	-51 910,11	-62,98
Poistot	-18 158,61	-24 010,00		-24 010,00	-18 480,64	-5 529,36	76,97
Tilikauden tulos	-7 606,97	-55 860,00	0,00	-55 860,00	1 579,47	-57 439,47	-2,83
				<i>Valtionavustus Covid19</i>		<i>46 002,00</i>	

670 VESIHUOLTOPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	517 914,43	577 590,00		577 590,00	518 258,99	59 331,01	89,73
Toimintakulut	-271 379,21	-269 610,00		-269 610,00	-277 742,11	8 132,11	103,02
Toimintakate	246 535,22	307 980,00	0,00	307 980,00	240 516,88	67 463,12	78,09
Poistot	-236 214,35	-281 930,00		-281 930,00	-229 252,75	-52 677,25	81,32
Tilikauden tulos	10 320,87	26 050,00	0,00	26 050,00	11 264,13	14 785,87	43,24
680 ENERGIAHUOLTOPALVELUT							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	484 467,00	578 300,00		578 300,00	532 971,93	45 328,07	92,16
Toimintakulut	-342 928,38	-415 310,00		-415 310,00	-430 432,15	15 122,15	103,64
Toimintakate	141 538,62	162 990,00	0,00	162 990,00	102 539,78	60 450,22	62,91
Poistot ja arvonaler	-104 634,60	-128 760,00		-128 760,00	-101 019,96	-27 740,04	78,46
Tilikauden tulos	36 904,02	34 230,00	0,00	34 230,00	1 519,82	32 710,18	4,44
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	5 143 920,04	5 833 230,00		5 833 230,00	6 038 925,03	-205 695,03	103,53
Toimintakulut	-4 580 082,43	-5 235 740,00		-5 235 740,00	-5 099 347,07	-136 392,93	97,39
Toimintakate	563 837,61	597 490,00	0,00	597 490,00	939 577,96	-342 087,96	157,25
Euroa/ asukas	208,29	223,19	0,00	223,19	350,98	-127,79	
Myyntivoitot euroa/asukas					169,13		
Poistot, sumu	-1 396 914,13	-1 476 360,00	0,00	-1 476 360,00	-1 341 380,89	-134 979,11	90,86
Lisäpoistot	-429 651,29				-231 854,80	231 854,80	
Tilikauden tulos	-1 262 727,81	-878 870,00	0,00	-878 870,00	-633 657,73	-245 212,27	72,10
				<i>myyntivoitot ja avustus</i>	498 753,12		

3.5. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Tp 2021	Käyttö-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	38 134	28.071	20 300	39.977,43	196,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-351 331	-329.174	-409 610	-367.501,85	89,7
Toimintakate	-313 196	-301.103	-389 310	-327.524,42	84.1
Poistot ja arvonalentumiset	-25 422	-30.545	-76.700	59.463,16	77,5

= valtuustoon nähden sitova erä

Tilivelvollinen: Rakennustarkastaja Jyri Harju

Tehtävä:

Ympäristötoimi käsittää ympäristölautakunnan, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Lautakunta hoitaa lakisääteiset rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, maa-ainestetonon sekä jätehuollon valvontatehtävät. Lautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena ympäristölupaviranomaisena ja maa-aines- ja rakennuslain mukaisena lupaviranomaisena sekä ulkoilulain mukaisena leirintäalueviranomaisena. Lautakunnan tehtävänä on valvoa kunnassa tapahtuvaa rakennustoimintaa sekä kaavoituksen toteutumista siten, kuin niistä on erikseen säädetty.

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatua.

Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien

oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa. Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennussuojelulaki ja luonnonsuojelulaki. Ympäristösuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristölautakunnan alaisuuteen. Rakennustarkastaja toimii kunnan ympäristösihteerinä.

Palo- ja pelastustoimi hoidetaan alueellisena palveluna. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki, ns. isäntäkuntamallin mukaisesti. Palo- ja pelastustoimen tilakulut tulevat huomioitavaksi v. 2019 alusta talousarvioiden tulo- ja menorakenteessa.

Palo- ja pelastustoimi, väestönsuojelu ja öljyvahinkojen torjunta

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen toiminta-alueena on Kannuksen, Kokkolan ja Pietarsaaren kaupungit sekä Halsuan, Himangan, Kaustisen, Kruunupyyn, Kälviän, Lestijärven, Lohtajan, Luodon, Perhon, Toholammin, Ullavan ja Vetelin kunnat. Pelastustoimen toiminta-ajatuksena on Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen palo- ja henkilöturvallisuudesta vastaaminen lainsäädännön, johtosääntöjen ja toimintasäännön mukaisesti. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki.

Pelastuslaitoksen alue

Pelastusalue muodostuu 11 peruskunnasta. Alueellisen pelastustoimen isäntäkuntana toimii Kokkola, jonka hallinnon alaisuudessa toimii ylikunnallinen pelastuslautakunta, jossa on kaikkien kuntien edustus.

Organisaatio

Pelastuslaitoksen henkilöstö muodostuu 106 päätoimisesta viran tai toimen haltijasta sekä noin 430 vapaaehtoisesta sopimuspalokuntalaisesta. Pelastuslaitoksen toimintaan kuuluu myös vapaaehtoistoiminnan puolella naisosastojen ja nuoriso-osastojen aktiivista toimintaa.

Palvelutasopäätös

Pelastustoimen palvelutason tulee vastata onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määritettäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Pelastustoimen palvelutasoa valvoo aluehallintovirasto. Pelastustoimi on suunniteltava ja toteutettava siten, että onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Alueen pelastustoimi päättää pelastustoimen palvelutasosta kuntia kuultuaan.

Palvelutasopäätöksessä selvitetään alueella esiintyvät uhat, käytettävät voimavarat ja määritellään onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminnan ja väestönsuojelun palvelujen taso sekä suunnitelma niiden kehittämiseksi. Palvelutasopäätös on voimassa määräajan.

Toteutuminen 1.1.-31.12.2021

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen	Saapuneet lupahakemukset pyritään käsittelemään mahdollisimman nopealla aikataululla. Kuntalaispalaute	Lupahakemukset on pyritty käsittelemään mahdollisimman joustavalla aikataululla.
Viestintä on avointa ja aktiivista	Pyritään parantamaan lautakunnan alaisten ajankohtaisten asioiden viestintää	Loppuvuoden osalta lupahakemusten käsittelyajat ovat venyneet johtuen henkilöstöresursseista.

Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	kunnan nettisivuilla. Koulutustilaisuudet. Kuntalaispalautte	Ei ole tullut kuntalaispalautetta. Nettisivujen päivittämiseen ei ole löytynyt aikaa eikä myöskään koulutustilaisuuksiin (henkilöstöresurssit).
--	--	--

Tunnusluvut	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	TA 2021	TP 2021
Rakennuslupahakemukset	46	66	65	45	44
Maa-aineslupahakemuksia	0	1	2	1	3
Ympäristölupahakemuksia	1	3	2	3	2
Rakennusilmoituksia	6	16	42	15	27
Poikkeuslupahakemuksia	0	1	1	1	0
Suoritettavat ympäristölupavalvonnat			1	15	6

710 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖN SUOJELU

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	28 071,28	20 300,00		20 300,00	17 157,60	3 142,40	84,52
Toimintakulut	-63 565,58	-72 380,00		-72 380,00	-63 976,90	-8 403,10	88,39
Toimintakate	-35 494,30	-52 080,00	0,00	-52 080,00	-46 819,30	-5 260,70	89,90
Euroa/ asukas	-13,11	-19,45		-19,45	-17,49	-1,97	

720 PELASTUSO MINTA

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot					22 819,83	-22 819,83	
Toimintakulut	-279 182,99	-348 680,00		-348 680,00	-314 466,38	-34 213,62	90,19
Toimintakate	-279 182,99	-348 680,00	0,00	-348 680,00	-291 646,55	-57 033,45	83,64
Euroa/ asukas	-103,13	-130,25		-130,25	-108,95	-21,30	
Poistot	-30 545,17	-76 700,00		-76 700,00	-59 463,16	-17 236,84	77,53

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	Tp 2020	Ta 2021	Ta-muutos	Ta+muut. 2021	Tp 2021	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	28 071,28	20 300,00		20 300,00	39 977,43	-19 677,43	196,93
Toimintakulut	-342 748,57	-421 060,00		-421 060,00	-378 443,28	-42 616,72	89,88
Toimintakate	-314 677,29	-400 760,00	0,00	-400 760,00	-338 465,85	-62 294,15	84,46
Euroa/ asukas	-116,25	-149,70		-149,70	-126,43	-23,27	
Poistot	-30 545,17	-76 700,00		-76 700,00	-59 463,16	-17 236,84	77,53
Tilikauden tulos	-345 222,46	-477 460,00		-477 460,00	-397 929,01	-79 530,99	83,34

3.6. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. – 31.12.2021

	Alkuperäinen ta	Ta-muutokset	Ta muut. jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 045 090		4 045 090	3 701 696,76	-343 393,24	91,5
Maksutuotot	145 370		145 370	139 850,35	-5 519,65	96,2
Tuet ja avustukset	361 660		361 660	414 919,98	53 259,98	114,7
Vuokratuotot	2 681 040		2 681 040	2 670 308,26	-10 731,74	99,6
Muut toimintatuotot	<u>32 950</u>		<u>32 950</u>	<u>513 774,29</u>	<u>480 824,29</u>	<u>1559,3</u>
Toimintatuotot yht.	7 266 110		7 266 110	7 440 549,64	174 439,64	102,4
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 234 110		-7 234 110	-6 982 612,01	251 497,99	96,5
Palkat ja palkkiot	-5 636 720		-5 636 720	-5 512 093,14	124 626,86	97,8
Henkilöstösivukulut	-1 597 390		-1 597 390	-1 470 518,87	126 871,13	92,1
Asiakaspalvelujen ostot muilta	-11 751 940		-11 751 940	-11 196 397,77	555 542,23	95,3
Muiden palvelujen ostot	-4 718 510	-120 000	-4 838 510	-4 598 652,71	239 857,29	95,0
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 849 300		-1 849 300	-1 822 473,70	26 826,30	98,5
Avustukset	-406 780	-50 000	-456 780	-386 329,53	70 450,47	84,6
Vuokramenot	-1 477 950	-3 780	-1 481 730	-1 470 822,33	10 907,67	99,3
Muut toimintakulut	<u>-50 610</u>		<u>-50 610</u>	<u>-94 933,26</u>	<u>-44 323,26</u>	<u>187,6</u>
Toimintakulut yht.	-27 489 200	-173 780	-27 662 980	-26 552 221,31	1 110 758,69	96,0
Toimintakate	-20 223 090	-173 780	-20 396 870	-19 111 671,67	1 285 198,33	93,7
Verotulot	8 188 000		8 188 000	8 517 418,41	329 418,41	104,0
Valtionosuudet	12 997 250		12 997 250	12 906 119,00	-91 131,00	99,3
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotuotot	372 000		372 000	665 867,04	293 867,04	179,0
Muut rahoitustuotot	21 000		21 000	17 775,63	-3 224,37	84,6
Korkomenot	-210 430		-210 430	-115 263,55	95 166,45	54,8
Muut rahoitusmenot	<u>-44 000</u>		<u>-44 000</u>	<u>-34 767,38</u>	<u>9 232,62</u>	<u>79,0</u>
	21 323 820	0	21 323 820	21 957 149,15	633 329,15	103,0
Vuosikate	1 100 730	-173 780	926 950	2 845 477,48	1 918 527,48	307,0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 600 730		-1 600 730	-1 446 457,23	154 272,77	
Lisäpoisto				-231 854,80	-231 854,80	
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-500 000	-173 780	-673 780	1 167 165,45	1 840 945,45	-173,2
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)				77 946,24	77 946,24	
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	500 000		500 000	50 000,00	-450 000,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	-173 780	-173 780	1 295 111,69	1 468 891,69	-745,3

3.7. RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. – 31.12.2021

	Alkuperäinen ta Ta-muutokset Ta muut. jälk.			Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 100 730	-173 780	926 950	2 845 477,48	1 918 527,48
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-482 370,95	-482 370,95
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 992 000	-422 000	-2 414 000	-5 283 377,28	-2 869 377,28
Rahoitusosuudet investointimen.	17 000		17 000	228 448,31	211 448,31
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	25 000		25 000	3 553 617,12	3 528 617,12
Toiminnan ja investointien rahavirta	-849 270	-595 780	-1 445 050	861 794,68	2 306 844,68
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-230 000		-230 000	-211 398,33	18 601,67
Lyhytaikaisten lainojen muutos	385 270		385 270	-38 957,65	-424 227,65
	155 270	0	155 270	-250 355,98	-405 625,98
Vaikutus maksuvalmiuteen	-694 000	-595 780	-1 289 780	611 438,70	1 901 218,70

3.8. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2021

kust.paikka	Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2021							Tuloarviot		Toteutuma	My voitot	Poikkeama	Tot.-%
	INVESTOINTIOSA	Määrärahat			Toteutuma	Poikkeama	Tot.-%	Alkup. ta	Tot. Rah.os.				
	Alkup. ta	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Tot.-%							
9101 Maa- ja vesialueet	-25 000		-25 000	0,00	-25 000,00	0,00	25 000	0	12 000,00	-12 000,00	13 000,00	48,00	
9121 ICT-ohjelmistoinvestoinnit	-40 000		-40 000	-12 861,71	-27 138,29	32,15							
9130 Osakkeet, Kunnanhallitus	-3 000		-3 000	-4 370,00	1 370,00	145,67							
9210 Suunnitelutehtävät, kaavoitus	-30 000		-30 000	-8 817,50	-21 182,50	29,39							
9211 Yksityistiet, kuntaisuus	-15 000	-15 000	-30 000	-25 211,99	-4 788,01	84,04							
9212 Lehdontien silta		-40 000	-40 000	-33 853,04	-6 146,96	84,63							
9213 Kuntoportaat ym. Paavonkallio	-34 000		-34 000	-39 947,21	5 947,21	117,49	17 000	17 049,98			-49,98	0,00	
9214 Kokkonevan tuulipuisto/kaavoitus			0	-1 806,00	1 806,00								
9215 Oksakosken lähiikunta-alue		-50 000	-50 000	-24 896,32	-25 103,68	49,79							
9216 Pappilantien sillan peruskorjaus		-38 500	-38 500	-24 214,72	-14 285,28	62,90							
9301 Kalusto Esi- ja perusopetus	-15 000		-15 000	0,00	-15 000,00	0,00							
9302 Kalusto Yläkoulu ja Lukio	-15 000		-15 000	-12 476,15	-2 523,85	83,17							
9303 Kalusto Uusi Päiväkoti	-100 000	-36 500	-136 500	-134 335,58	-2 164,42	98,41							
9410 Kalusto Palotoimi	-15 000		-15 000	-15 000,00	0,00	100,00			20 725,81	-17 619,83			
9421 Kalusto Tekninen toimi	-10 000		-10 000	0,00	-10 000,00	0,00							
9430 Kaavateiden valaistus		-32 000	-32 000	-21 288,25	-10 711,75	66,53							
9441 Kaavateiden rak. ja perusparannus	-20 000	-40 000	-60 000	-62 019,48	2 019,48	103,37							
9449 Kaatopaikka, sulkeminen	-15 000		-15 000	0,00	-15 000,00	0,00							
9450 Varhaiskasvatuksen tilat	-1 200 000	-37 000	-1 237 000	-1 257 785,80	20 785,80	101,68							
9453 Teollisuustilat, neulomohalli		-133 000	-133 000	-106 667,98	-26 332,02	80,20							
9454 Puukoulun saneeraus	-400 000		-400 000	44 081,05	-444 081,05	-11,02							
9510 Vesijohtoverkoston laajentaminen	-20 000	0	-20 000	-6 571,16	-13 428,84	32,86							
9530 Viemärverkoston laajentaminen	-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00							
9532 Viemärverkoston kalusto	-15 000	0	-15 000	-14 444,13	-555,87	96,29							
Ennen yhtiöittämisskirjauksia	-1 992 000	-422 000	-2 414 000	-1 762 485,97	-651 514,03	73,01	42 000	17 049,98	32 725,81	-29 619,83	12 950,02		
9131 Osakkeet, Kiint. Oy Perhon Kartano				-2 765 286,00				211 398,33					
9131 Osakkeet, Perhon Kehitysytio Oy				-755 605,31									
9300 Asuinrakennukset yhtiöittäminen				0,00					2 765 286,00	-301 499,93			
9400 Teollisuustilat yhtiöittäminen				0,00					755 605,31	-151 251,19			
Yhtiöittäminen				-3 520 891,31				211 398,33	3 520 891,31	-452 751,12			
Yhteensä netto	-1 992 000,00	-422 000,00	-2 414 000,00	-5 283 377,28	-651 514,03	218,86	42 000	228 448,31	3 553 617,12	-482 370,95	12 950,02		

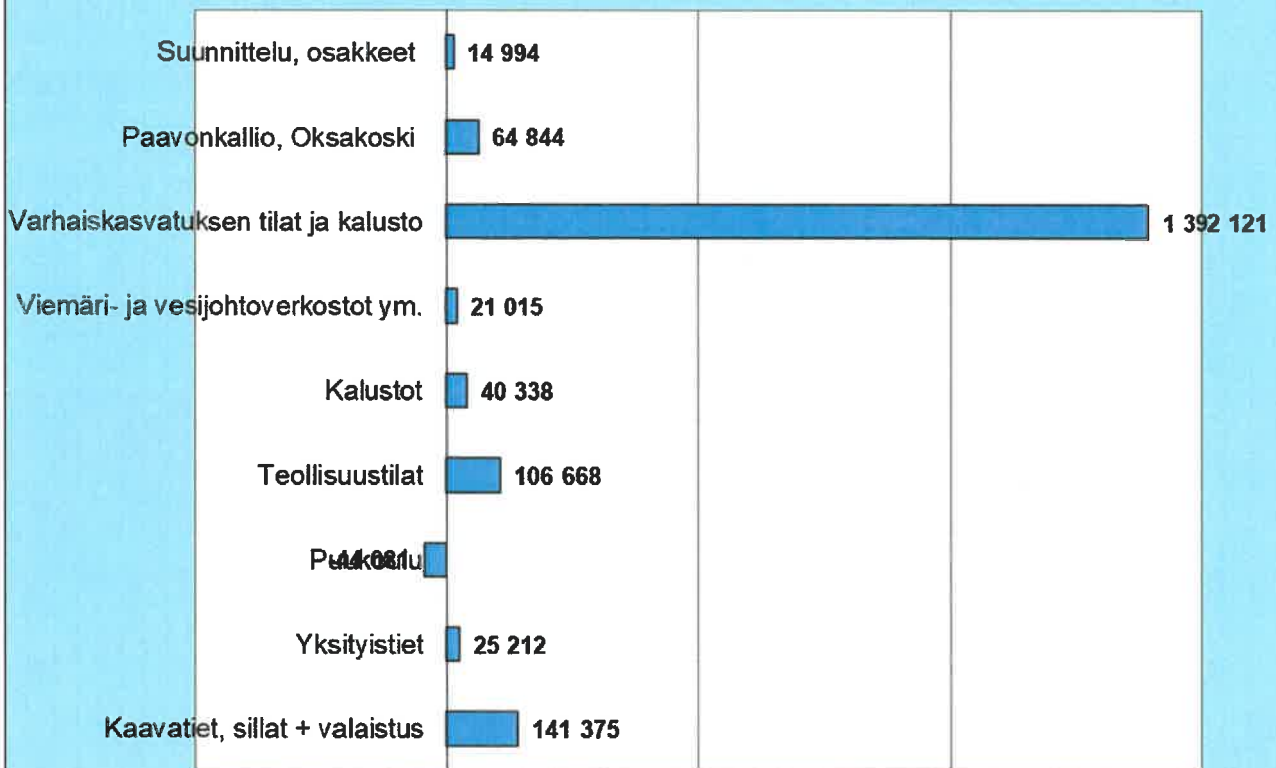
MAA- JA VESIALUEET, TONTTIMAAT					
<u>Tp 2020</u>	KÄYTTÖMAISUUS	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
-358	Menot	-25 000		-25 000	0,00
3 000	Tulot	25 000		25 000	48,00
2 643	Netto	0		myyntivoitto -12 000,00	
	<i>Maa-alueiden osto ja myynti</i>				
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS					
<u>Tp 2020</u>	SUUNNITTELU TEHTÄVÄT	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
-41 893	Menot	-30 000		-30 000	-8 817,50
	<i>Yleiskaava ym.</i>				29,39
KOKKONEVAN TUULIPUISTO/ KAAVOITUS					
	Menot			0	-1 806,00
<u>Tp 2020</u>	OSAKKEET	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
-4 702	<i>Osakkeet, Metsäliitto</i>	-3 000		-3 000	-4 370,00
	OSAKKEET	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
	<i>Osakkeet, tytäryhteisöt</i>			0	-3 520 891,31
	<i>Väh. Valtiokonttorin laina</i>				211 398,33
					-3 309 492,98
	<i>Kiinteistö Oy Perhon Kartano väh. Laina</i>	2 765 286,00			
	<i>Perhon Kehitysytio Oy</i>	755 605,31			
		3 520 891,31			
ASUINRAKENNUKSET					
	Tulot			0	2 765 286,00
	<i>Yhtiöittäminen</i>			myyntivoitto	-301 499,93
TEOLLISUUSTILAT					
	Tulot			0	755 605,31
	<i>Yhtiöittäminen</i>			myyntivoitto	-151 251,19
KAAVATIET; RAKENTAMINEN JA					
<u>Tp 2020</u>	PERUSPARANNUS	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
-20 483	Menot	-20 000	-40 000	-60 000	-62 019,48
	<i>Myllykankaankuja, Vanhainkodite, Paavonkallionkuja, Teollisuustie ja kevyenliikenteenväylä Heikanmäki</i>				103,37
<u>Tp 2020</u>	KAAVATEIDEN VALAISTUS	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
0	Menot		-32 000	-32 000	-21 288,25
	<i>Valaisimien uusiminen</i>				66,53
<u>Tp 2020</u>	YKSITYSTEIDEN PERUSPARANTAMINEN	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
-13 633	Menot	-15 000	-15 000	-30 000	-25 211,99
	<i>Kuntaosuus, Pyöreäsuontie, Vehmassuontie, Haarajoentie, Kokkosaarentie</i>				84,04
	LEHDONTIEN SILLAN KANSI JA KAITEET	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u> <u>Käyttö%</u>
	<i>Menot</i>		-40 000	-40 000	-33 853,04
					84,63
<u>Tp 2020</u>	MATKAPARKKIKENTTÄ				
-99 363	Menot				

PAAVONKALLION KUNTOPORTAAT ym.		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
	Menot	-34 000		-34 000	-39 947,21	117,49
	Avutus, Ely	17 000		17 000	17 049,98	100,29
	Netto	-17 000		-17 000	-22 897,23	
OKSAKOSKEN LÄHILIIKUNTA-ALUE		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
	<i>Menot</i>		-50 000	-50 000	-24 896,32	49,79
PAPPILANTIEN SILLAN PERUSKORJAUS		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
	<i>Menot</i>		-38 500	-38 500	-24 214,72	62,90
IRTAIN OMAISUUS		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
<u>Tp 2020</u>	ICT- JA TOIMISTOKONEET	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-24 325	Menot	-40 000		-40 000	-12 861,71	32,15
	<i>Hallinnon työkaluja, Dynasty</i>					
<u>Tp 2020</u>	KEITTIÖIDEN KALUSTOT					
-27 405	Menot					
	<i>Siivous ja ruokahuolto</i>					
<u>Tp 2020</u>	SIIVISTYSTOIMI, MUU KALUSTO	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-83 684	Menot	-30 000		-30 000	-12 476,15	41,59
	<i>Yläkoulu, lukio 15 t€, Esi- ja perusop. 15 t€</i>					
PÄIVÄKOTI		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
	Menot	-100 000	-36 500	-136 500	-134 335,58	98,41
	<i>Kalustaminen ja varustaminen</i>					
<u>Tp 2020</u>	PALOTOIMI	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-250 000	Menot	-15 000		-15 000	-15 000,00	100,00
	56 000 Tulot					
-194 000	Netto					
	<i>Paineilmalaitteet, Kaluston myynti</i>					
PALOTOIMI		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
	Menot					
	Tulot			<i>myyntitulo</i>	20 725,81	
	Netto			<i>tasearvo</i>	-3 105,98	
	<i>Kaluston myynti</i>			<i>myyntivoitto käyttötalouteen</i>	-17 619,83	
<u>Tp 2020</u>	TEKNINEN TOIM/KALUSTO	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-31 548	Menot	-10 000		-10 000		0,00
	<i>autot Ruohonleikkuri, hankintahinta alle aktivointirajan, kirjattu käyttötalouteen</i>					
<u>Tp 2020</u>	PÄIVÄKOTI	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-1 963 885	Menot	-1 200 000	-37 000	-1 237 000	-1 257 785,80	101,68
<u>Tp 2020</u>	PUUKOULU	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-44 081	Menot	-400 000		-400 000	44 081,05	-11,02
	<i>Puukoulun saneeraus, hanke keskeytettiin ja kustannukset kirjattu käyttötalouteen myös v. 2020 yht. 96.531,15 €.</i>					
<u>Tp 2020</u>	TEOLLISUUSTILAT	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
358 591	Menot		-133 000	-133 000	-106 667,98	80,20
	<i>Neulomohallin peruskorjaus</i>					

VESI-, VIEMÄRI- JA KAUKOLÄMPÖLAITOS

<u>Tp 2020</u>		<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-12 860	Menot	-20 000		-20 000	-6 571,16	32,86
	<i>Verkoston laajentaminen</i>					
<u>Tp 2020</u>	<u>VIEMÄRIVERKOSTO</u>	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-5 056	Menot	-20 000		-20 000		0,00
	<i>Verkoston laajentaminen (nykyinen alue)</i>					
	<u>KALUSTO</u>	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
	Menot	-15 000		-15 000	-14 444,13	96,29
	<i>Viemäriin aukaisulaite</i>					
<u>Tp 2020</u>	<u>KAATOPAIKAN SULKEMINEN</u>	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
5 108	Menot	-15 000		-15 000		0,00
<u>Tp 2020</u>	<u>INVESTOINNIT YHTEENSÄ</u>	<u>Ta 2021</u>	<u>Ta-muutos</u>	<u>Ta+muutos</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Käyttö%</u>
-2 618 166	MENOT	-1 992 000	-422 000	-2 414 000	-5 283 377,28	218,86
417 591	TULOT	42 000	0	42 000	3 782 065,43	9 004,92
-2 200 576	NETTO	-1 950 000	-422 000	-2 372 000	-1 501 311,85	63,29
				myyntivoitot	-482 370,95	

Tp 2021 Investoinnit, yht. 1,762 milj. €+ yhtiöittäminen

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. TULOSLASKELMA, euroa

	<u>1.1.-31.12.2021</u>	<u>1.1.-31.12.2020</u>
Toimintatuotot	Ulkoiset tilit	Ulkoiset tilit
Myyntituotot	1 399 396,63	1 445 153,23
Maksutuotot	139 850,35	140 900,53
Tuet ja avustukset	414 919,98	144 689,20
Vuokratuotot	1 307 989,54	1 256 576,38
Muut toimintatuotot	<u>513 774,29</u>	<u>52 484,84</u>
Toimintatuotot yht.	3 775 930,79	3 039 804,18
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-6 982 612,01	-6 493 823,66
Palkat ja palkkiot	-5 512 093,14	-5 151 660,46
Henkilöstösivukulut	-1 470 518,87	-1 342 163,20
Eläkekulut	-1 244 569,27	-1 180 803,52
Muut henkilöstösivukulut	-225 949,60	-161 359,62
Palvelujen ostot	-13 853 857,96	-13 216 574,51
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 461 366,09	-1 289 992,04
Avustukset	-386 329,53	-392 864,77
Vuokratulot	-108 503,61	-97 973,85
Muut toimintakulut	<u>-94 933,26</u>	<u>-46 254,60</u>
Toimintakulut yht.	-22 887 602,46	-21 537 483,43
Toimintakate	-19 111 671,67	-18 497 679,25
Verotulot	8 517 418,71	7 887 309,18
Valtionosuudet	12 906 119,00	13 120 297,00
Rahoitustulot ja -menot		
Korkotuotot	665 867,04	577 835,23
Muut rahoitustuotot	17 775,63	19 202,58
Korkokulut	-96 776,52	-95 551,66
Muut rahoituskulut	<u>-53 254,41</u>	<u>-252 961,90</u>
	21 957 149,45	21 256 130,43
Vuosikate	2 845 477,78	2 758 451,18
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 678 312,03	-1 897 022,32
Arvonalentumiset	0,00	-75 931,64
Tilikauden tulos	1 167 165,75	785 497,22
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	77 946,24	6 253,08
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	50 000,00	50 000,00
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 295 111,99	841 750,30

4.2. RAHOITUSLASKELMA, euroa

Toiminnan rahavirta	<u>1.1.-31.12.2021</u>	<u>1.1.-31.12.2020</u>
Vuosikate	2 845 477,48	2 758 451,18
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-482 370,95</u>	<u>-14 966,33</u>
	2 363 106,53	2 743 484,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 283 377,28	-2 618 166,26
Rahoitusosuudet investointimenoihin	228 448,31	56 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.	<u>3 553 617,12</u>	<u>376 556,99</u>
	-1 501 311,85	-2 185 609,27
Toiminnan ja investointien rahavirta	861 794,68	557 875,58
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-211 398,33	-36 660,59
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-38 957,65</u>	<u>-3 000 000,00</u>
	-250 355,98	163 339,41
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muu	-2 106,16	-1 215,42
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-156 450,26	257 127,20
Korottomien velkojen muutos	<u>-161 455,85</u>	<u>-177 195,10</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-320 012,27	78 716,68
Rahoituksen rahavirta	<u>-570 368,25</u>	<u>242 056,09</u>
Rahavarojen muutos	<u>291 426,43</u>	<u>799 931,67</u>
Rahavarat 31.12.	7 561 339,09	7 269 912,66
Rahavarat 01.01.	<u>-7 269 912,66</u>	<u>-6 469 980,99</u>
Rahavarojen muutos	291 426,43	799 931,67

4.3. PERHON KUNNAN TASE 31.12.2021

VASTAAVAA

A. PYSYVÄT VASTAAVAT	TP 2021	TP 2020
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	62 555,10	68 606,39
2. Muut pitkävaikutteiset menot	103 429,41	98 320,77
	165 984,51	166 927,16
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 296 941,52	1 296 941,52
2. Rakennukset	14 465 352,02	15 154 150,75
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 719 489,35	6 006 698,32
4. Koneet ja kalusto	555 899,79	580 289,13
5. Muut aineelliset hyödykkeet	20 518,91	20 518,91
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset h:	1 806,00	1 999 658,52
	22 060 007,59	25 058 257,15
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	5 404 634,73	2 090 771,75
2. Muut saamiset	45 046,67	54 346,67
	5 449 681,40	2 145 118,42
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 675 673,50	27 370 302,73
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot		
2. Muut toimeksiantojen varat	17 788,29	17 009,17
	17 788,29	17 009,17
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	9 142,27	9 142,27
	9 142,27	9 142,27
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Lainasaamiset	526 824,58	544 674,58
2. Muut saamiset	348 245,57	425 578,91
	875 070,15	970 253,49
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	415 687,90	368 066,68
2. Lainasaamiset	20 850,00	30 100,00
3. Muut saamiset	172 875,71	181 745,71
4. Siirtosaamiset	1 052 555,65	797 311,57
	1 661 969,26	1 377 223,96
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	2 325 421,88	2 303 000,82
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrument	215 874,53	215 711,93
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 541 107,54	3 474 630,65
	6 082 403,95	5 993 343,40
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 478 935,14	1 276 569,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 107 520,77	9 626 532,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 800 982,56	37 013 844,28

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA	TP 2021	TP 2020
I Peruspääoma	9 239 255,80	9 239 255,80
III Muut omat rahastot	2 709 171,69	2 759 171,69
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	3 997 299,88	3 155 549,58
V Tilikauden ylijäämä	1 295 111,69	841 750,30
	17 240 839,06	15 995 727,37
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	82 149,96	160 096,20
	82 149,96	160 096,20
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	250 000,00	250 000,00
	250 000,00	250 000,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Muut toimeksiantojen pääomat	90 015,81	91 342,85
	90 015,81	91 342,85
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt	17 097 328,00	17 488 350,00
2. Lainat julkisyhteisöiltä		211 398,33
3. Muut velat	3 647,88	26 274,33
	17 100 975,88	17 726 022,66
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	1 000 000,00	1 000 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt	390 982,00	10 511,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		28 406,65
4. Saadut ennakot	53 605,00	312 780,00
5. Ostovelat	683 134,76	602 426,57
6. Muut velat	127 042,13	102 105,13
7. Siirtovelat	782 237,96	734 425,85
	3 037 001,85	2 790 655,20
VIERAS PÄÄOMA	20 137 977,73	20 516 677,86
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 800 982,56	37 013 844,28

4.4. PERHON KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.4.1. PERHON KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA, euroa

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toimintatuotot	15 628 403,33	14 580 853,14
Toimintakulut	-35 972 499,95	-33 757 005,31
Osuus osakuusyht. voitosta (tappiosta)	707,22	2 556,15
Toiminakate	-20 343 389,40	-19 173 596,02
Verotulot	8 510 167,34	7 879 857,20
Valtionosuudet	14 225 332,02	14 410 849,20
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	651 836,02	579 039,90
Muut rahoitustuotot	41 135,61	24 886,71
Korkokulut	-112 426,78	-113 876,71
Muut rahoituskulut	-42 700,80	-255 156,18
Vuosikate	2 929 954,01	3 352 004,10
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 136 548,43	-2 332 824,53
Arvonalentumsiet		-75 931,64
Tilikauden tulos	793 405,58	943 247,93
Tilinpäätössirrot	57 608,59	20 405,46
Tilikauden verot	-709,60	-23,07
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuudet	-4 001,84	-4 043,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	846 302,73	959 586,40

4.4.2. PERHON KUNTAKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA, euroa

	<u>Tp 2021</u>	<u>Tp 2020</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 929 954,02	3 352 004,10
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	14 349,97	-73 035,34
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 742 065,49	-3 243 104,27
Rahoitusosuudet inv.menoihin	80 002,89	62 221,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	3 578 205,64	380 449,58
Toiminnan ja investointien rahavirta	860 447,03	478 535,97
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		
Antolainauksen vähennykset	11 926,22	11 109,78
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	590 140,00	3 657 100,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-828 626,73	-883 590,41
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-120 712,65	-3 059 858,16
Oman pääoman muutokset	-23 545,81	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muut.	-140 541,32	7 777,85
Vaihto-omaisuuden muutos	15 407,80	-100 365,64
Saamisten muutokset	537 494,96	965 295,12
Korottomien velkojen muutokset	65 270,14	-228 437,06
Rahoituksen rahavirta	106 812,61	369 031,48
Rahavarojen muutos	967 259,64	847 567,45
Rahavarat 31.12.	9 097 515,91	8 130 256,26
Rahavarat 1.1.	8 130 256,26	7 282 688,81
	967 259,65	847 567,45

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Suluissa oleva numero viittaa yleisohjeessa olevaan liitetietonumerointiin.)

5.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT (1)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tiliyksikönsä mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 29.10.2012, § 51.

tili	Kuntajaoston suositus	Voimassaolevat poistoalat 1.1.2013 alkaen:	
		poisto- menetelmä	poisto- menetelmä
2020- Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasa	5-20 v	tasa
1005 Tietoliikenneohjelmistot	tasa	2-5 v	tasa
Muut pitkävaikutteiset menot			
Konserniliikearvo	tasa	2-5 v	tasa
Liikearvo	tasa	2-5 v	tasa
1010 Muut	tasa	2-5 v	tasa
Aineelliset hyödykkeet			
1100 Maa- ja vesialueet	ei poistoa		ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja			
1110 laitosrakennukset	tasa	20-50 v	tasa
1111 Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasa	20-30 v	tasa
1147 Kaukolämpölaite 2011			tasa
Viemäri-laite (Jätevesipuhdistamo)			20 v
1143 2018			tasa
			25 v
1112 Talousrakennukset	tasa	10-20 v	tasa
1113 Vapaa-ajan rakennukset	tasa	20-30 v	tasa
1120 Asuinrakennukset	tasa	30-50 v	tasa
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
1131 Kadut, tiet, torit ja puistot	menoj.	15-20 %	menoj.
Sillat, laiturit ja uimalat	menoj.	10-25 %	menoj.
Muut maa- ja			
1136 vesirakenteet	menoj.	10-20 %	menoj.
1141 Vesijohtoverkostot	menoj.	7-10 %	menoj.
1144 Viemäriverkostot	menoj.	7-10 %	menoj.

1148	Kaukolämpöverkosto Sähköjohdot, muuntoasemat	menoj.	10-15 %	menoj.	10-15 %
		menoj.	15-20 %	menoj.	15-20 %
1150	Ulkovalaistuslaitteet	menoj.	15-20 %	menoj.	15-20 %
	Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menoj.	20-22 %	menoj.	20-22 %
	Maakaasuverkko	menoj.	12-15 %	menoj.	15%
	Muut putki- ja kaapeliverkot	menoj.	15-20 %	menoj.	15-20 %
1151	Sähkö-, vesi- yms. laitosten lai- toskoneet ja laitteet	menoj.	15-20 %	menoj.	15-20 %
	Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menoj.	15-20 %	menoj.	15-20 %
	Liikenteen ohjauslaitteet	menoj.	20-25 %	menoj.	20-25 %
1152	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menoj.	20-25 %	menoj.	20-25 %
	Koneet ja kalusto				
	Rautaiset alukset	menoj.	15-20 %	menoj.	15-20 %
	Puiset alukset ja muut uivat työk.	menoj.	20-27 %	menoj.	20-27 %
1160	Muut kuljetusvälineet	menoj.	25-30 %	menoj.	25-30 %
	Muut liikkuvat työkoneet	menoj.	25-30 %	menoj.	25-30 %
	Muut raskaat koneet	menoj.	20-25 %	menoj.	20-25 %
	Muut kevyet koneet	menoj.	25-30 %	menoj.	25-30 %
	Sairaala-, terveydenh. ym. laitt.	menoj.	20-30 %	menoj.	20-30 %
1170	Tieto- ja toimistokoneet	tasa	3-5 v	tasa	3-5 v
1179	Muut laitteet ja kalusteet	tasa	3-5 v	tasa	3-5 v
	Muut aineelliset hyödykkeet				
	Luonnonvarat	käytön mukaan		käytön mukaan	
1184	Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
1195	Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
1200-	Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
	Investointiraja (pienhankintaraja)		10 000 €		10 000 €

Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennuksen vaan kaluston poistoaikaa. Hankkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 22.11.2016 uuden yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelmanmukaisista poistoista. Kunnan poistosuunnitelman poistoajat ovat uuden suosituksen poistoajojen ja –menetelmien mukaisia.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuun vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Palvelutuotannosta poistuneiden kiinteistöjen osalta (päiväkoti Satulinna, Oksakosken koulu ja Kokkonevan koulu) on tilinpäätöksessä 2021 tehty lisäpoistot, yhteensä 231.854,83 euroa ja Oksakosken koulun jäljellä oleva investointivaraus 71.693,16 euroa on purettu.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenuun tai sitä alempaan arvoon, jos markkina-arvo 31.12.2021 on hankinta-arvoa alempi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

5.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt, joissa kunnalla on määräämisvalta. Perhon kunta on laatinut täydellisen konsernitilinpäätöksen tulos- ja rahoituslaskelmineen tilinpäätökseen 2015. Konsernitilinpäätös on laadittu samoilla periaatteilla kuin aikaisempina vuosina.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Asuinrakennusten siirtyessä Kiinteistö Oy Perhon Kartanolle ja teollisuustilojen siirtyessä Perhon Kehitysyritys Oy:lle syntyi myyntivoittoja, jotka on eliminoitu tilinpäätöksessä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan. Veroperusteisia varauksia ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksessa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiön käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi, ja aikaisemille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Kiinteistö Oy Perhon Kartano noudattaa poistosuunnitelmaa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Perhon kunta siirsi Kiinteistö Oy Perhon Kartanolle ja Perhon Kehitysyhtiö Oy:lle apportiomaisuutena asuin- ja teollisuuskiinteistöjä 31.12.2021.
Konsernitaseet ovat vertailukelpoisia.

5.3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. TOIMINTATUOTOT KUNNAN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA, ulkoiset (6)

	Konserni		Kunta	
	Tp 2021	Tp 2020	Tp 2021	Tp 2020
Yleishallinto	184 499,07	229 356,31	184 499,07	229 356,31
Sivistys- ja hyvinvointilautakunnat	519 284,35	312 630,55	519 284,35	312 630,55
Tekninen toimi (ei liikel.)	2 376 276,33	1 830 091,85	2 376 276,33	1 830 091,85
Liikelaitokset	655 893,61	639 654,19	655 893,61	639 654,19
Ympäristötoimi	39 977,43	28 071,28	39 977,43	28 071,28
Perhon Kehitysyhtiö Oy	30 000,00	30 000,00		
Kiint. Oy Perhon Kartano	90 468,19	83 473,38		
As Oy Perhonjokiranta	16 365,66	15 102,67		
Perhon Opiskelija-asunnot Oy	36 665,40	31 462,37		
As Oy Rivihiekka	21 350,76	18 691,08		
K-P:n erik.sair.hoito- ja peruspalv. ky	12 238 208,32	11 511 039,20		
K-P:n koulutusyhtymä	339 024,93	311 359,48		
K-P:n liitto	55 299,44	54 316,71		
- eliminoinnit	-974 910,16	-514 395,93		
Yhteensä	15 628 403,33	14 580 853,14	3 775 930,79	3 039 804,18

3. VEROTULOT ERITELTYNÄ KUNNAN TULOVEROON, OSUUTEEN YHTEISÖVERON TUOTOSTA, KIINTEISTÖVEROON JA MUIHIN VEROTULOIHIN (7)

Verotuloerittely	Konserni		Kunta	
	Tp 2021	Tp 2020	Tp 2021	Tp 2020
Kunnan tulovero	6 638 502,51	6 413 898,53	6 638 502,51	6 413 898,53
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 060 517,67	720 617,61	1 060 517,67	720 617,61
Kiinteistövero	818 398,23	752 793,04	818 398,23	752 793,04
- kiinteistöverot tyttärltä	-7 251,07	-7 451,98		
Yhteensä	8 510 167,34	7 879 857,20	8 517 418,41	7 887 309,18

4. VALTIONOSUUDET ERITELTYINÄ (8)

Valtionosuuksien erittely	Konserni		Kunta	
	Tp 2021	Tp 2020	Tp 2021	Tp 2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 197 162,00	11 340 641,00	11 197 162,00	11 340 641,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasaus</i>	<i>3 575 100,00</i>	<i>3 543 012,00</i>	<i>3 575 100,00</i>	<i>3 543 012,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	133 249,00	230 400,00	133 249,00	230 400,00
Verotulomenetysten korvaus	1 575 708,00	1 510 416,00	1 575 708,00	1 510 416,00
Verotulojen maksun lykkäysmen. kompensatio		38 840,00		38 840,00
Yksikköhintarahoitus, Koulutusyhtymä	1 319 213,02	1 290 552,20		
Yhteensä	14 225 332,02	14 410 849,20	12 906 119,00	13 120 297,00

5. PALVELUJEN OSTOT ERITELTYINÄ (9)

Palvelujen ostojen erittely	Tp 2021	Tp 2020
Asiakaspalvelujen ostot	11 196 397,77	10 927 450,95
Muiden palvelujen ostot	2 657 460,19	2 289 123,56
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	13 853 857,96	13 216 574,51

6. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kunnanvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 29.10.2012, § 51. Erittely liitetieto 1.

7. SELVITYS PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSISTA (12)

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	tp 2021	tp 2020	tp 2021	tp 2020
<i>Kaatopaikan maisemointi (tp 2003) 1.1.</i>	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00
<i>K-P:n erikoisshp Kiuru, osuus 3,26 %</i>				
- Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	118 079,42	165 208,42		
- Lisäykset tilikaudella	45 379,95	0,00		
- Vähennykset tilikaudella		-47 129,00		
	163 459,37	118 079,42		
<i>K-P:n koulutusyhtymä, osuus 4,37 %</i>				
- Velkavastuiden kasvaminen (Ketek) 1.1.		7 434,24		
- Lisäykset tilikaudella				
- Vähennykset tilikaudella		-7 434,24		
Pakolliset varaukset 31.12.	413 459,37	360 645,18	250 000,00	250 000,00

8. SELVITYS OLENNAISISTA MUIHIN TOIMINTATUOTTOIHIN SISÄLTyvISTÄ PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntIVOITOISTA JA OLENNAISISTA MUIHIN TOIMINTAKULUIHIN SISÄLTyvISTÄ PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntITAPPIOISTA (13)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

Myyntivoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	tp 2021	tp 2020	tp 2021	tp 2020
<i>Muut toimintatuotot</i>				
<i>Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot</i>			12 000,00	
<i>Muut luovutusvoitot</i>	487 166,63	18 152,63	470 370,95	14 966,33
Luovutusvoitot yhteensä	487 166,63	18 152,63	482 370,95	14 966,33
<i>Muut toimintakulut</i>				
<i>Maa- ja vesialueiden luovutustappio</i>	4 802,35			
Luovutustappiot yhteensä	4 802,35			

5.4. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

9. TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI (19)

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	1.1.2021	Lisäys	Rahoitus-osuudet	Vähennys/ my.voitto	Myynnit	Siirrot	Lisäpoisto/ arvonalennus	Poisto	31.12.2021
Tietokoneohjelmistot	68 606,39	12 861,71						-18 913,00	62 555,10
Muut pitkävaikutteiset menot	98 320,77	34 029,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-28 920,85	103 429,41
Maa- ja vesialueet	1 296 941,52	0,00		12 000,00	-12 000,00		0,00		1 296 941,52
Rakennukset	15 154 150,75	1 364 453,78	0,00	452 751,12	-3 511 591,31	1 955 577,47	-231 854,80	-718 134,99	14 465 352,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 006 698,32	212 790,18	-17 049,98	0,00	0,00	0,00	0,00	-482 949,17	5 719 489,35
Koneet ja kalusto	580 289,13	176 255,86	0,00	17 619,83	-20 725,81	0,00	0,00	-197 539,22	555 899,79
Muut aineelliset hyödykkeet/Arvo- ja t	20 518,91								20 518,91
Keskeneräiset hankinnat	1 999 658,52	-42 275,05	0,00	0,00	0,00	-1 955 577,47	0,00	0,00	1 806,00
	25 225 184,31	1 758 115,97	-17 049,98	482 370,95	-3 544 317,12	0,00	-231 854,80	-1 446 457,23	22 225 992,10
Osakeet ja osuudet	2 090 771,75	3 525 261,31	-211 398,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 404 634,73
Muut saamiset/ Liittymismaksut	54 346,67				-9 300,00				45 046,67
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 370 302,73	5 283 377,28	-228 448,31	482 370,95	-3 553 617,12	0,00	-231 854,80	-1 446 457,23	27 675 673,50

Erityy olennaisista lisäpoistoista ja arvonalennuksista:

- Lisäpoisto Oksakosken koulusta 155.274,48 €, Korkkonevan koulusta 68.056,27 € ja päiväkotia Satulinnasta 8.524,05 €, yhteensä 231.854,80 €.

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	1.1.2021	Lisäys	Vähenn.	Poisto	31.12.2021
Kuntayhtymäosuudet					
K-P:n erikoissair.hoito- ja peruspalvelu ky	189 944,66				189 944,66
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä	323 989,72				323 989,72
Keski-Pohjanmaan liitto	14 470,94				14 470,94
	528 405,32				528 405,32
Tytäryhteisöosakkeet ja os.					
Asunto Oy Rivihiekka	247 328,08				247 328,08
Kiinteistö Oy Perhon Kartano	5 045,64	2 553 887,67			2 558 933,31
Perhon Kehitysytio Oy	243 872,49	755 605,31			999 477,80
Perhon Opiskelija-Asunnot Oy	100 000,00				100 000,00
As Oy Perhonjokidranta	399 177,85				399 177,85
	995 424,06	3 309 492,98		0,00	4 304 917,04
Osakkuusyhteisöosakkeet ja os.					
Asunto Oy Perhon Kaijala	38 100,49				38 100,49
Millespakka Oy	20 182,55				20 182,55
	58 283,04			0,00	58 283,04
					Markkina-
Muut osakkeet ja osuudet					
Metsäliitto	82 264,04	4 370,00		86 634,04	
Metsä Board	1 536,00			1 536,00	
Suomenselän Lentokenttä Oy	6 727,52			6 727,52	
Reisjärven Sopeutusvalmennus Oy	168,19			168,19	
Perhon Ravirata Oy	3 700,14			3 700,14	
Nikulan Ravirata Oy	84,09			84,09	
Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa	16,81			16,81	
Kuntarahoitus Oy	28 897,40			28 897,40	
Kuntien Palvelukeskus	2 986,00			2 986,00	
Matkase Oy	672,75			672,75	
Jyvä-Omaisuu Oy	341,00			341,00	
KaseNet Oy	342 477,00			342 477,00	
Kosek Oy (Kokkolan seudun Kehitys Oy)	28 788,39			28 788,39	
Työplus Oy	10 000,00			10 000,00	
	508 659,33	4 370,00	0,00	513 029,33	
Osakkeet ja osuudet yhteensä	2 090 771,75	3 313 862,98	0,00	513 029,33	5 404 634,73

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

10. OMISTUKSINA MUISSA YHTEISÖISSÄ ILMOITETTAVAT OSUUS OMASTA JA VIERAASTA PÄÄOMASTA SEKÄ VOITOSTA TAI TAPPIOSTA VIIMEISESTÄ TILINPÄÄTÖKSESTÄ (20-22)

TYTÄRYHTEISÖT	Kunnan omistus-osuus 2020	Kunnan omistus-osuus 2021	Kuntakonsernin osuus (€)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik. voitosta/tappiost
Nimi ja kotipaikka					
Perhon Kehitysyhtiö Oy, Perho	100 %	100 %	908 619,69	263,30	10 886,44
Perhon Opiskelija-Asunnot Oy	100 %	100 %	102 528,10	252 955,91	3 878,75
Kiinteistö Oy Perhon Kartano	100 %	100 %	2 758 535,07	574 758,65	19 770,06
As Oy Rivihiekka, Perho	65,94 %	65,94 %	250 934,53	1 815,93	
As Oy Perhonjokiranta	60 %	60 %	475 665,80	1 721,35	
KUNTAYHTYMÄT					
Nimi ja kotipaikka					
K-P:n erikoissh ja peruspalv. ky, Kla	3,26 %	3,26 %	431 979,26	3 879 635,07	24 386,35
K-P:n koulutusyhtymä, Kokkola	4,37 %	4,37 %	1 328 839,20	1 186 480,28	10 129,00
K-P:n liitto, Kokkola	3,28 %	3,34 %	47 520,49	20 614,63	11 438,07
YHDISTELEMÄTTÖMÄT OSAKKUUSYHTEISÖT					
As Oy Perhon Kaijala, Perho	20,72 %	20,72 %			
Millespakka Oy	11 %	9,6 %			
KaseNet Oy					
Kosek Oy (Kokkolan seudun Kehitys Oy)					
Työplus Oy					

11. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ (23)

Saamiset tytäryhteisöiltä	v. 2021		v. 2020	
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Myyntisaamiset				
Asunto Oy Rivihiekka		955,14		912,34
Kiinteistö Oy Perhon Kartano		4 356,26		3 823,87
Perhon Kehitysyhtiö Oy		0,00		120,60
Perhon Opiskelija-Asunnot Oy		8 496,69		8 422,61
As Oy Perhonjokiranta		1 359,55		1 248,38
Lainasaamiset				
Asunto Oy Rivihiekka				
Kiinteistö Oy Perhon Kartano	257 953,63	7 250,00	265 203,63	10 250,00
Perhon Kehitysyhtiö Oy				
Perhon Opiskelija-Asunnot Oy	230 000,00	10 000,00	240 000,00	16 250,00
As Oy Perhonjokiranta				
Siirtosaamiset				
Asunto Oy Rivihiekka				
Kiinteistö Oy Perhon Kartano				
Perhon Kehitysyhtiö Oy				
Perhon Opiskelija-Asunnot Oy				
As Oy Perhonjokiranta				

Saamiset kuntayhtymiltä	v. 2020		v. 2020	
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Myyntisaamiset				
K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite		56 176,34		20 903,92
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä		1 360,48		1 433,27
Keski-Pohjanmaan liitto				
Lainasaamiset				
K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite				
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä				
Keski-Pohjanmaan liitto				
Siirtosaamiset				
K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite		862 373,65		583 497,18
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä				
Keski-Pohjanmaan liitto				
SAAMISET YHTEENSÄ	487 953,63	952 328,11	505 203,63	646 862,17

12. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT (24)

Lyhytaikaiset siirtosaamiset:

	KONSERNI		KUNTA	
	v. 2021	v. 2020	v. 2021	v. 2020
Kokkolan kaupunki, palotoimi	33 111,70	64 016,27	33 111,70	64 016,27
Lestijärven kunta, KaseKa	4 794,88	5 183,76	4 794,88	5 183,76
Kela, Työterveyshuolto	30 000,00	28 000,00	30 000,00	28 000,00
Ely, palkkatuet 10-12/2020	7 823,93	19 522,64	7 823,93	19 522,64
Metsäliitto Osuuskunta	55 944,71	0,00	55 944,71	
Valtionavustus Covid-19 kustannuksiin	46 002,00	0,00	46 002,00	
Kokkolan kaupunki, Ympäristöterv.hu	0,00	3 681,31	0,00	3 681,31
Kosek	0,00	6 479,67	0,00	6 479,67
Vetelin kunta, Kansalaisopisto	0,00	10 548,00	0,00	10 548,00
Kokkolan kaupunki, avustus säiliöaut.	0,00	56 000,00	0,00	56 000,00
Muut	12 504,78	20 382,73	12 504,78	20 382,73
K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite	1 133 477,80	672 775,64	862 373,65	583 497,19
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä	-2 886,36	3 410,59		
Keski-Pohjanmaan liitto	3 585,31	1 135,39		
kiinteistö Oy Perhon Kartano	22 085,50			
- eliminoinnit	-50 198,89	-19 022,01		
	1 296 245,36	872 113,99	1 052 555,65	797 311,57

RAHOITUSARVOPAPERIT

Tase-erittäin jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus

EVLI	Kirjanpitoarvo		Markkina-arvo	
OSAKESIJOITUKSET	31.12.2021	Hankintahinta	31.12.2021	Arvonmuutos
Evli Eurooppa A	94 860,81	94 860,81	99 580,22	0,00
iShares MSCI EM ESG	148 143,17	152 177,07	148 143,17	-4 033,90
iShares MSCI Europe ESG	72 538,90	72 538,90	79 481,46	0,00
iShares MSCI USA ESG	467 609,73	467 609,73	528 936,54	0,00
Evli Osakefaktori Eurooppa B	61 594,60	61 594,60	67 643,93	0,00
Evli Pohjois-Amerikka A	99 510,49	99 510,49	110 432,61	0,00
Evli Osakefaktori Maailma B	200 000,00	200 000,00	260 252,47	0,00
Evli Osakefaktori USA A	91 130,46	91 130,46	105 244,16	0,00
Evli Suomi Select A	448 988,75	448 988,75	525 603,41	0,00
Evli Suomi Pienyhtiöt B	451 125,76	451 125,76	487 427,33	0,00
iShares Core MSCI Japan IMI	64 605,81	64 605,81	66 809,19	0,00
db x-trackers Euro Stoxx 50 UC	52 406,60	52 700,19	52 406,60	-293,59
JPM Emerging Markets Opportunitis	72 906,79	74 667,71	72 906,79	-1 760,92
Osakesijoitukset yhteensä	2 325 421,87	2 331 510,28	2 604 867,88	-6 088,41
	tili 1831			
KORKOPAPERIT				
Evli Likvidi B	809 811,64	809 933,07	809 811,64	-121,43
Lyhyet korkosijoitukset yhteensä	809 811,64	809 933,07	809 811,64	-121,43
BGF European High Yield Bond Fund	300 000,02	300 000,02	308 921,09	0,00
Evli Green Corporate Bond B	100 000,00	100 000,00	100 157,00	0,00
Evli High Yield Yrityslaina B	491 050,71	491 050,71	508 202,04	0,00
Evli Investment grade Yrityslaina B	455 500,58	458 077,13	455 500,58	-2 576,55
Evli Kehittyvät Markk. Yrityslaina A	69 778,67	70 000,00	69 778,67	-221,33
Evli Kehittyvät Markk. Yrityslaina B	76 196,77	76 196,77	76 978,50	0,00
Evli Lyhyt Yrityslaina B	419 980,00	419 980,00	420 414,54	0,00
Evli Pohjoismaat Yrityslaina B	203 815,41	203 815,41	205 971,76	0,00
Evli Valtionobligaatio B	202 701,60	203 996,60	202 701,60	-1 295,00
iShares Euro Investment Grade Corp	108 568,25	110 000,00	108 568,25	-1 431,75
iShares Euro Gov-Inflation	204 882,23	204 882,23	206 208,79	0,00
iShares Emer.Mark Cov.Bond	98 821,66	100 000,00	98 821,66	-1 178,34
Pitkät korkosijoitukset yhteensä	2 731 295,90	2 737 998,87	2 762 224,48	-6 702,97
Korkopaperit yhteensä	3 541 107,54	3 547 931,94	3 572 036,12	-6 824,40
	tili 1872			
Kassavarat 31.12.2021	4 612,01	4 612,01	4 612,01	
	tili 1862			

5.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. TASE-ERÄKOHTAINEN ERITTELY OMAN PÄÄOMAN ERIEN LISÄYKSISTÄ JA VÄHENNYKSISTÄ SEKÄ SIIRROISTA NÄIDEN ERIEN VÄLILLÄ TILIKAUDEN AIKANA (25)

	KONSERNI		KUNTA	
	v.2021	v.2020	v.2021	v.2020
Peruspääoma 1.1.	9 239 255,80	9 239 255,80	9 239 255,80	9 239 255,80
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	9 239 255,80	9 239 255,80	9 239 255,80	9 239 255,80
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä 1.1.	85 212,89	85 212,89	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Osuus ky:ien opo:n lis. 31.12.	85 212,89	85 212,89	0,00	0,00
Muut omat rahastot	2 874 210,55	2 910 938,76	2 759 171,69	2 809 171,69
Siirrot rahastoon tk:lla			0,00	0,00
Siirrot rahastosta tk:lla	-57 608,58	-36 728,21	-50 000,00	-50 000,00
Muut omat rahastot 31.12.	2 816 601,97	2 874 210,55	2 709 171,69	2 759 171,69
Edellisten tilikausien ylij. 1.1.	5 089 041,55	4 048 165,54	3 997 299,88	3 155 549,58
Siirto rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Muutokset	-10 299,60	81 289,61	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylij. 31.12.	5 078 741,95	4 129 455,15	3 997 299,88	3 155 549,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	846 302,73	959 586,40	1 295 111,69	841 750,30
Oma pääoma yhteensä	18 066 115,34	17 287 720,79	17 240 839,06	15 995 727,37

14. ERITTELY POISTOEROSTA (26)

	v.2021	v.2020
Oksakosken koulun inv. liittyvä poisto	160 096,20	166 349,28
- poistoerokirjaus	-77 946,24	-6 253,08
Poistoero yhteensä	82 149,96	160 096,20

15. TASE-ERIEEN MUKAAN ERITTELY TIETO SELLAISISTA PITKÄAIKAISEEN VIERAASEEN PÄÄOMAAN KUULUVISTA VELOISTA, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA (27)

	v.2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä	8 474 577,00	4 775 094,01
Yhteensä	8 474 577,00	4 775 094,01

16. ERITTELY OLENNAISISTA PAKOLLISIIN VARAUSSIIN MERKITYISTÄ ERISTÄ, JOS SE ON TARPEEN TASE-ERIEEN SELVENTÄMISEKSI (32)

Pakollisissa varauksissa on v. 2003 tilinpäätöksessä tehdyt varaukset Kk:n kaatopaikan maisemointi, khall 15.2.2004, 250.000 €. Hankkeeseen on haettu avustusta Ely-keskukselta 7.4.2009 jonka jälkeen on myönnetty ympäristölupa. Uudistettu hakemus 12.6.2012, johon on saatu hylkäävä päätös. Perhon Osuuspankkiin on tehty 210.000 euron vakuustalletus Ely:n lupamääräysten mukaisesti.

17. ERIKSEEN VELOISTA SAMAN KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖILLE, ERIKSEEN KUNTAYHTYMILLE, JOISSA KUNTA ON JÄSENEÄ JA ERIKSEEN OSAKKUUS- SEKÄ MUILLE OMISTUSYHTEISÖILLE (30)

	v. 2021		v. 2020	
	<i>pitkäaikaiset</i>	<i>lyhytaikaiset</i>	<i>pitkäaikaiset</i>	<i>lyhytaikaiset</i>
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat		22 085,50		
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
- K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite				471,25
- Kpedu		3 407,81		1 247,94
Muut velat				
Siirtovelat				
- K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite				
Yhteensä		3 407,81		1 719,19

18. MAKSUVALMIUDEN KANNALTA MERKITTÄVÄ SHEKKILIMIITTI, MIKÄLI LUOTOLLISESTA SHEKKITILISTÄ TASEESEEN ON MERKITYY TILINPÄÄTÖSHETKEN SHEKKIVELAN MÄÄRÄ (31)

Shekkilimiitti	2021	2020
Luotollisen shekkitilin limiitti 31.12.	500 000,00	500 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000,00	500 000,00

19. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT (33)

	KONSERNI		KUNTA	
	v. 2021	v. 2020	v. 2021	v. 2020
Palkkojen ja sivukulujen jaks.	596 198,80	677 563,91	596 198,80	677 563,91
Korkojaksotus	16 046,52	18 629,49	16 046,52	18 629,49
Henkilöstösivukulut ym.	36 945,91	17 344,45	36 945,91	17 344,45
Valtionosuuspalautus Oph	89 723,00	0,00	89 723,00	0,00
Kokkolan kaupunki, Ymäristöth	15 024,00		15 024,00	
Muut siirtovelat	28 299,73	20 888,00	28 299,73	20 888,00
K-P:n sosiaali- ja terveystalv.ky Soite	1 285 883,20	1 099 927,80		
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	82 383,31	75 247,49		
Keski-Pohjanmaan liitto	5 396,43	4 110,68		
- eliminoinnit	0,00	-19 022,01		
	2 155 900,90	1 894 689,81	782 237,96	734 425,85

5.5. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT (38)**20. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ**

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä				
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	327 202,88	278 322,97	98 883,41	57 292,27
- myöhemmin maksettavat	604 773,05	589 615,26	81 753,21	40 299,45
Yhteensä	931 975,93	867 938,23	180 636,62	97 591,72

21. MUUT KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET (40)

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
- Alkuperäinen pääoma	30 980 313,94	30 785 076,48	211 398,33	0,00
- Jäljellä oleva pääoma	18 613 909,87	21 180 878,25	211 398,33	0,00
- kunnan osuus jäljelläolevasta	861 789,97	746 307,53	211 398,33	0,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2021	2020
	19 132 014,00	18 404 237,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	12 533,00	11 468,00

22. MUUT KUNTA KOSKEVAT TALOUDELLISET VASTUUT, JOITA EI OLE MERKITY TASEESEEN (47)

	Konserni	Kunta
Alv:n palautusvastuu	2.868.819,80	2.172.843,09

5.6. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

23. HEKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12. TEHTÄVÄALUEITTAIN (42)

Toimintayksikkö	v. 2021	v. 2020
Keskushallinto	2	2
Toimisto- ja talouspalvelut	9	9
Siivous- ja ravitsemispalvelut	35	27
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	107	103
Tekninen- ja ympäristötoimi	12	11
Yhteensä	165	152

24. TILIKAUDEN PALKAT, PALKKIOT, ELÄKEKULUT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT MUKAAN LUKIEN INVESTOINTEIHIN SISÄLTYVÄT (43)

Henkilöstökulut	2021	2020
Palkat ja palkkiot	5 687 149,29	5 196 135,02
+ pv.rahakorvaukset	-103 288,98	-80 312,49
+ perhevapaakorvaukset	-6 083,64	-4 616,20
- jaksotukset	-65 683,53	40 454,13
Eläkekulut	1 259 441,37	1 172 915,43
- jaksotukset	-14 872,10	7 888,15
Muut henkilöstökulut	226 759,08	151 647,63
- jaksotukset	-809,48	9 711,99
Henkilöstökulut tuloslaskeman mukaan	6 982 612,01	6 493 823,66
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	25 187,92	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	7 007 799,93	6 493 823,66

25. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA PUOLUEILLE TAI PUOLUEYHDISTYKSELLE TILITETYT LUOTTAMISHENKILÖMAKSUT

	v. 2021	v. 2020
Keskusta Perhon yläpään po	3.348,25	2.652,50
Keskusta Perhon alapään po	892,50	763,50
Perhon sos.dem työväenyhdistys	744,00	696,00
Perussuomalaiset	243,00	199,00
Kokoomus	201,75	
	5.429,50	4.311,00

26. TILINTARKASTUSYHTEISÖLLE SUORITETUT PALKKIOT

	v. 2021	v. 2020
BDO Audiator OY:		
Tarkastuspalkkiot	11.982,35	10.781,25
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		1.385,10
BDO OY:		
Muut palkkiot	11.040,00	
	23.022,35	12.166,35

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 1.1. - 31.12.2021

Pääkirja atk-tuloste
 Päiväkirja atk-tuloste
 Reskontrat atk-tuloste

Talousarvion toteutuminen

Tase

Tase-erittelyt

Tositeaineisto säilytetään niistä erikseen annettujen sääntöjen mukaisesti:

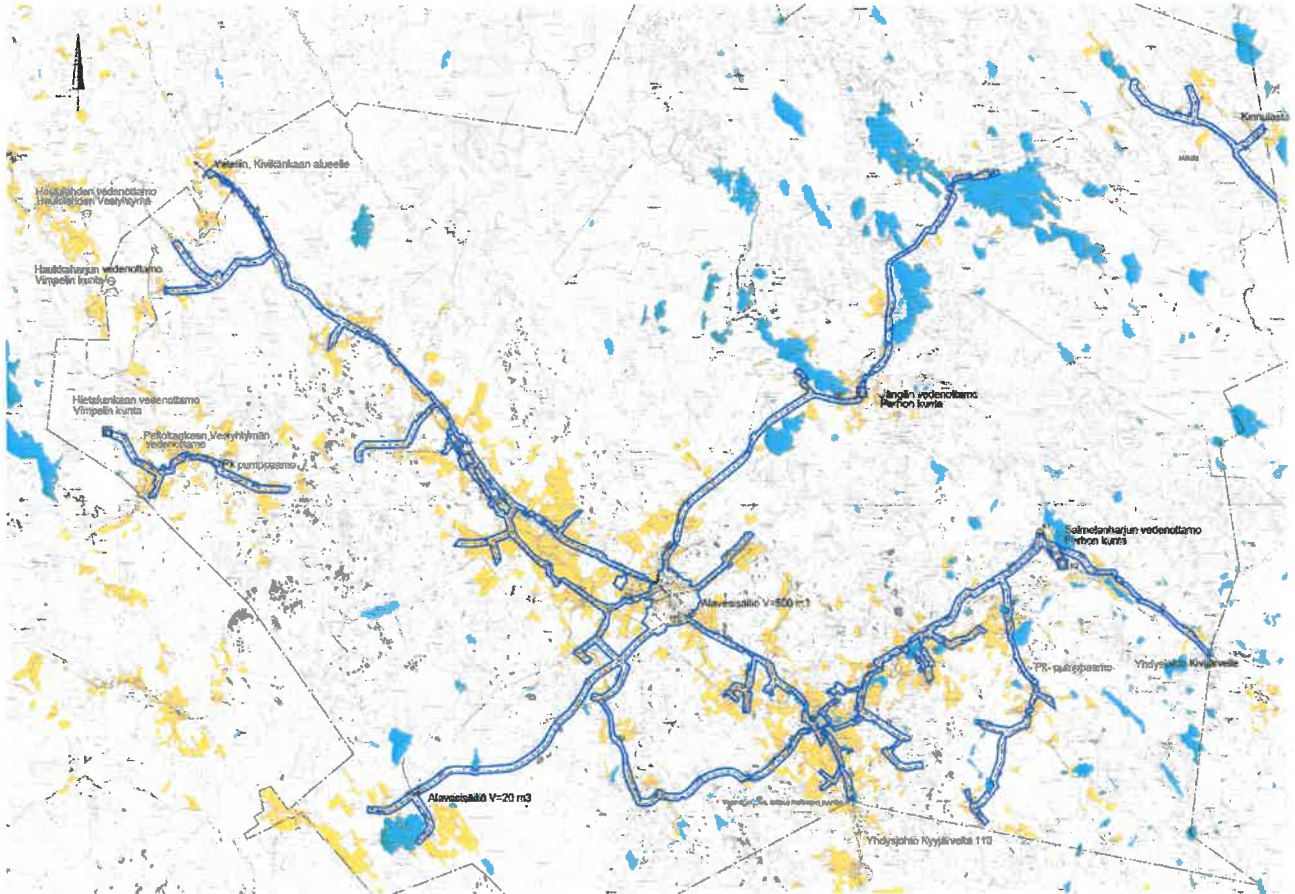
- Arkistolaki
- Kirjanpitolaki
- Henkilörekisteri
- Kauppa- ja teollisuusministeriön päätökset
- Erillislainsäädäntö sekä Ministeriöiden ja eräiden Keskusvirastojen määräykset

Tasekirja säilytetään pysyvästi. Kirjanpitokirjat ja tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tositteiden ym. kirjanpitoaineiston säilytysaika on vähintään 6 vuotta.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITENUMEROSARJOISTA

01	Avaavan taseen kirjaus ja oikaisut
10	Tiliotetositteet
19	Käyttöomaisuuden poistot
20	Ostolaskut
28	Ostolaskujen suoritukset
30	Myyntilaskut
35	Myyntireskontran suoritukset
60	Palkat
90	Muistiotositteet

6. VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEYKSIKÖN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Kuva: Perhon vesilaitoksen toiminta-alue

Kuva: Perhon viemärlaitoksen toiminta-alue

Yleistä

Vesihuoltolakia koskevat muutokset (22.8.2014/681) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Lain mukaan kunnan tulee kirjanpidossa eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään vesihuoltolaitokselle

asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista vesihuoltolaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Perhon kunnan laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos on muutettu vuoden 2015 alusta kirjanpidollisesti eriytetyksi taseyksiköksi. Avaava tase perustuu edellisen vuoden tasearvoihin. Kunnanvaltuusto on päättänyt (22.2.2016, § 11), että vesihuoltolaitoksen peruspääoma on 1.693.130,27 euroa ja sille kunta perii korvausta vuosittain 1 %, ja että avaavassa taseessa muodostuvalle lainalle kunta perii laskennallista 1 prosentin korkoa.

Vesilaitosta ja viemärlaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä vesihuoltolaitos. Lakimuutoksen (1.9.2014) mukaan huleveden viemärointi on eriytettävä muista toiminnoista. Perhon kunnan alueella ei ole ollut varsinaista hulevesiviemärointiä. Hulevesiä on hallittu sivuojilla ja rummuilla ja näiden osalta toiminnot kuuluvat kunnanteiden ja katujen kunnossapitoon.

Vuosien 2018–2020 aikana hulevesijärjestelmään on tullut laajenuksena hulevesi rumpujen ja sivuojien putkitusta ja niiden tarvitsemia hulevesikaivoja. Näistä on muodostunut kaksi hulevesirunkolinjaa, jotka kulkevat asemakaava-alueen poikki Perhojokeen. Talousarvion 2021 laadinnassa hulevesijärjestelmä päätettiin eriyttää omaksi kustannuspaikakseen ja määriteltiin hulevesimaksu, joka perittiin ensimmäisen kerran asemakaava-alueen kiinteistöjen omistajilta syksyn 2021 aikana.

Toimintakertomusvuoden olennaisimmat tapahtumat

Tunnusluvut	yks.	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021
Vesiliittymien määrä	kpl	1 074	1 079	1 089	1 091	1 093	1 096
Vesijohtojen pituus	km	230	230	230	231	232	232
Putkirikkoja korjattu	kpl		1	2	5	1	3
Verkostoa saneerattu	km		0	0	0	0	0
Pohjavedenotto määrät							
- Salmelanharju 1 & 2	m ³		138 578	134 915	149 650	140 471	132 885
- Jänkä	m ³		50805	54 091	54 569	53 307	55 948
Verkostoon pumpattu veden määrä yhteensä	m ³		200 933	189 006	204 219	193 778	194 025
Lasketun veden määrä	m ³	200 427	194 040	201 315	197 173	181 044	188 833
Laskuttamattoman veden osuus	%		3,4 %	*	3,5 %	7,0 %	2,7 %
Energian kulutus (sähkö)	MWh			50	119	142	
Talousveden valvonta näytteitä	kpl				18	7	
STM:n raja-arvot täyttävien näytteiden määrä	kpl				17	7	
Vesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,05/0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Perusmaksu (alv 0%)	€/v	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00
Viemäri liittymien määrä	kpl	650	578	584	587	587	587
Viemärijohtojen pituus	km	60	60	60	61	61	61
Verkostoa saneerattu	km		0	0	0	0	0
Tukoksien määrä	kpl		30	15	3	2	1
Puhdistamolle johdettu jätevesi	m ³		167 649	136 266	167 465	164 850	152 797
Vastaanotettu liete	m ³				253	387	572
Ohitettu jätevesi määrä	m ³		1 500	17 028	6	0	0
Kompostoitu kuivattua lietettä	m ³			854	450	368	364
Lasketun jätevesi	m ³	80 656	79 248	76 684	75 234	73 931	71 019
Laskutettu liete	m ³				253	368	
Jätevesiverkoston vuotovedet	%		53 %	44 %	55 %	55 %	
Energien kulutus (sähkö)	MWh			111	166	165	145
Käytetyt kemikaalit	kg			21 883	82 902	58 447	53 488
Ymp.luvan raja-arvoja	kpl	7	7	7	7	7	
Saavutetut raja-arvot		3	4	4	6	7	
Jätevesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,80/2,10	2,10	2,10/3,10	3,10	3,10	3,10
Perusmaksu (alv 0%)	€/v	60,00	60,00	60,00/66,00	66,00	66,00	66,00
Hulevesiviemäriin pituus	km					1,5	1,5
Henkilöstö	htv	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

* v.2018 verkostoon pumpattu vedenottamolta verkostoon ohi mittarin vettä noin kuukauden ajan

Talousvesi

Talousvettä pumpattiin molemmilta pohjavedenottamoilta yhteensä 188.833 m³. Kinnulan vesihuoltolaitokselta ostettiin talousvettä Mökälän verkkoon.

Talousveden mittarilukemien ilmoittamiseen ja laskutukseen käytetään Kulutusweb palvelua, jonka tarkoituksena on lisätä laskutuksen automatisointia. Etäluettavia mittareita ei vielä ole lisätty järjestelmään.

Salmelanharjun vanhalta raakavesikaivolta on jouduttu kesäisin rankkasateiden aikana lopettamaan vedenotto veden sameuden vuoksi, tätä haittaa torjumaan vedenottamolle rakennettiin vuonna 2020 suoja kaivon päälle. Suojan rakentamisen jälkeen vanhan kaivon vedessä on ollut pintaveteen ja ulosteisiin viittäviä bakteereita ja siten kaivo ei olla voitu käyttää.

Jätevedenpuhdistamo

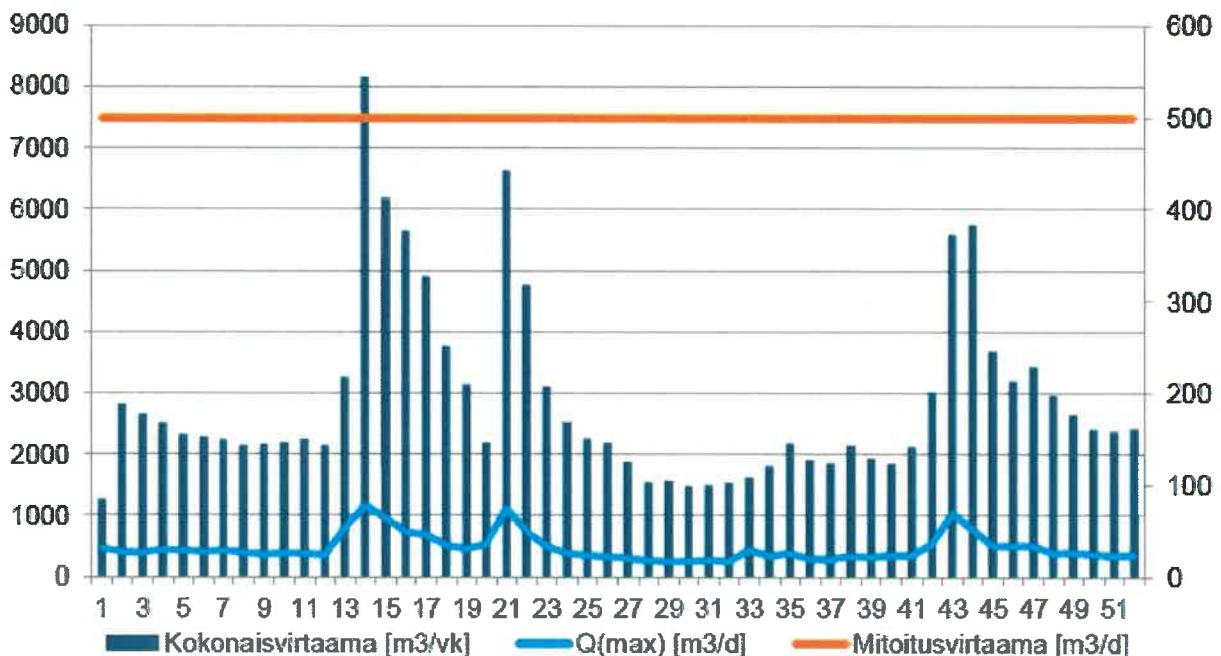
Puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2021 yhteensä 152.797 m³, joka on noin 7,3 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Umpisäiliö- ja sakokaivolietteitä vastaanotettiin 2021 puhdistamolle yhteensä 572 m³, joka on 48% enemmän kuin edeltävänä vuonna.

Jätevedenpuhdistamo on toiminut lupaehtojen mukaisesti.

Lupaehdot	BOD ₇ -ATU (1/2 a)		Kok. P (1/2 a)		COD _{cr} (1/2 a)		Kiintoaine (1/2 a)
	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	%
Lupaehdot	12	92	0,5	92	125	75	90
I-vuosipuolisko 2021	6,0	97	0,17	98	31	93	98
II-vuosipuolisko 2021	4,2	99	0,24	98	21	97	96
Vuosikeskiarvo 2021	4,9	98	0,21	98	25	96	96
Vuosikeskiarvo 2020	3,4	99	0,32	98	26	97	96
Vuosikeskiarvo 2019	4,3	97,7	0,48	92,8	29,2	93,2	88,1

Uuden jätevedenpuhdistamon toiminta on lupaehtojen mukaista, mutta edelleen puhdistamolle tulee merkittäviä määriä hulevesiä. Tämä on merkki verkoston huonosta kunnosta. Alla olevassa kaaviossa näkyy viikko virtaamat ja miten suurimmat virtaamat tapahtuvat kevät tulvien ja syksyn sateiden aikana.

Maksimivuotovesikertoimen n_{max} osalta voidaan arvioida Perhon viemäriverkoston olevan huonossa kunnossa, sillä kertoimen laskennallinen arvo sijoittuu >3,0 (Siintoharju, 2016).

Verkostot

Talousvettä laskutettiin vuonna 2021 yhteensä 188.833 m³. Laskutettua kuutiomäärää kun verrataan pumpattuun vesimäärään, on laskuttamattoman veden ns. vuotoveden osuus 2,7 %. Tästä valtaosa muodostuu pelastuslaitoksen vedenotosta paloposteista ja verkoston huuhteluun kuluneesta vedestä.

Talousvesiverkostosta korjattiin viisi runkojohdon putkirikkoa kokkonevan alueella. Yhtä tiedossa olevaa putkirikkoa ei vielä ole korjattu johtuen haasteellisesta sijainnista.

Jätevettä laskutettiin 71.019 m³ vuoden 2021 aikana. Tätä kun verrataan puhdistamolle tulevaan jätevesimäärään, on viemäriverkoston vuotovesien osuus 55%. Vuotovesien muodostumisalue näyttäisi olevan kirkonkylän pumppaamolle virtaavat viettoviemärit, mutta viettoviemäreiden osalta selvitys ei valmistunut vuoden 2020 aikana. Viettoviemäriverkostoa on puhdistettu ja kuvattu kirkonkylän alueelta 90 % kattavuudella ja tukoksia kirkonkylän alueella ei ole esiintynyt vuoden 2021 aikana. Oksakoskella oli useampia tukoksia johtuen viemärikaivon routimisesta. Möttösen alueella jouduttiin ajamaan imuautolla viikonverran yhden pumppaamon jätevesiä, johtuen kaivuutyössä tapahtuneesta viemäriin rikkoutumisesta.

Hallinto ja henkilöstö

Perhon vesihuoltolaitoksen henkilöstössä ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2021 aikana. Henkilöstöön kuuluu yksi laitosmies kokoaikaisesti ja toinen, jonka työpanoksesta 50% on vesihuoltolaitokselle. Toimistopalvelut tuottaa kunnan teknisen toimen toimistosihteri ja laitoksesta hallinnollisesti vastaa kunnan tekninen johtaja. Vesilaitokselle laadittiin WSP-riskienarvionti vuoden 2019 aikana. Riskienarvioinnin perusteella tunnistetut toimenpiteet on aloitettu vuoden 2019 aikana ja jatkuivat vuodelle 2021.

Talouden toteutuminen

Vesi- ja viemärlaitoksen vedenkulutus ja siitä saatavat tuotot ovat pienentyneet vuodesta 2019 alkaen.

Kunnanvaltuuston asettamat vesihuoltolaitosta koskevat strategiset tavoitteet

Strateginen tavoite	Keinot / Toimenpide	Mittarit / Toteutuma
Tavoite 1: Vahva kuntatalous	Keino: Liikelaitosten tiedottamiskanavien kehittäminen	Mittari: Vesihuoltolaitoksen tekstiviesti palvelu käytössä. Toteuma: Massatekstiviesti palvelu ei ehtinyt käyttöön 2020 johtuen valituksesta markkinaoikeuteen yhteishankinnassa. Palvelu saatiin käyttöön helmikuussa 2021.
Tavoite 2: Strateginen painopiste: Palveluiden kehittäminen Kehittämistavoite: Peruspalveluiden turvaaminen	Keino: Vesi- ja viemäriverkoston korjausten suunnittelu ja kunnostus	Mittari: Vähentyneet häiriöt veden jakelussa ja viemäriverkostossa Toteuma: Viemäriverkoston tukosten määrä on vähentynyt ja veden jakelussa ei ollut häiriöitä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen tavoite	Riskitekijät	Toimenpide / Toteutuma
Palveluiden kehittäminen	Laadukkaan veden saanti Poikkeukselliset sääolosuhteet, sateiset talvet ja kuivat kesät	WSP -suunnitelma laadittu vesilaitokselle 2019 ja päivitetty 2020. Salmelanharjun vedenottamon suojauksia parannettu.
	Vuodot verkostoissa, vanhimman verkoston ikä yli 40 v.	Vesijohtoverkostosta korjattu yksi merkittävää vuotokohta. Salmelanharjun vedenottamon automatiikka uusittu ja liitetty etävalvontaan. Verkoston korjaussuunnitelmaa ei vielä laadittu. Suunnitelman pohjaksi on täydennetty verkoston kartta-aineistoa.

Investoinnit

Vesimittareita vaihdettu yksittäisiä rikkoutuneita. Laajamittaisen mittareiden vaihtourakka on budjetoitu alkavaksi 2022. Tuolloin on tarkoitus aloittaa siirtyminen etäluettaviin mittareihin.

Tuloslaskelma**VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA, Tp 2021**

	Kunnan tuloslaskelma tot. vertailussa	Vesilaitoksen tuloslaskelmaosa	Viemärlaitoksen tuloslaskelmaosa	Vesi- ja viemärlaitos yhteensä
Toimintatuotot yht.	7 232 257,29	236 151,77	276 557,47	512 709,24
Toimintakulut yht.	-26 556 365,47	-130 747,19	-146 994,92	-277 742,11
Toimintakate	-19 324 108,18	105 404,58	129 562,55	234 967,13
Verotulot	8 517 418,41	0,00	0,00	0,00
Valtionosuudet	12 906 119,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustulot ja -menot				0,00
Korkotuotot	665 867,04	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	17 775,63	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	-115 263,55	14 054,90	-32 541,93	-18 487,03
Muut rahoituskulut	-34 767,38	-3 627,16	-13 304,14	-16 931,30
	21 957 149,15	10 427,74	-45 846,07	-35 418,33
Vuosikate	2 633 040,97	115 832,32	83 716,48	199 548,80
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 448 387,70	-39 896,93	-189 355,82	-229 252,75
Tilikauden tulos	1 184 653,27	75 935,39	-105 639,34	-29 703,95
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	6 253,08			
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	50 000,00			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 240 906,35	75 935,39	-105 639,34	-29 703,95

Toiminnan tulot toteutuivat 98,4 %: sti veden jäteveden 81,5 %:sti käyttömaksujen osalta. Uusia liittymiä ei ollut. Toimintakulut ylittivät budjetoidun johtuen pääosin sähkömenojen kasvusta.

Viemärlaitoksen tulos on ollut pitkään alijäämäinen ja se on joutunut lainaamaan. Kunnanvaltuusto päätti 18.6.2018 §35 korottaa maltillisesti jäteveden kulutusmaksua 1,00 €/m³ ja perusmaksua 6,00 €/vuosi/liittymä, lisäksi suunnitelmassa on korottaa jäteveden kulutusmaksua vuonna 2025 lisää arviolta 1,13 €/m³. Vuonna 2018 on laskennallisesti arvioitu, että viemärlaitos kattaisi omatoimintansa vuoden 2025 korotuksen jälkeen ja olisi maksanut lainansa kunnalle vuoteen 2041 mennessä. Korotustarve olisi ollut vuonna 2018 laskennallisesti kulutusmaksuun 1,88 €/m³ ja perusmaksuun 6,00 €/vuosi/liittymä. Laskennassa käytetty oletuksena, että jätevesien määrä kasvaa maltillisesti vuosittain. Toteumat ovat kuitenkin olleet laskusuuntaisia korotuksesta lähtien ja trendi on jatkunut vuosina 2019 ja 2020. Tästä johtuen, on vuoden 2025 korotus tarve arvioitua suurempi.

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA 2021

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>	<u>Tp 2020 *)</u>
LIKEVAIHTO	235 735,45	273 943,64	509 679,09	512 278,28
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot	416,32	2 613,83	3 030,15	5 636,15
Materiaalit ja tavarat				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-32 664,14	-63 586,11	-96 250,25	-80 959,91
Varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-40 756,90	-49 709,78	-90 466,68	-94 198,12
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-39 078,07	-27 999,58	-67 077,65	-78 412,55
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	-8 605,87	-4 486,28	-13 092,15	-15 127,95
Muut henkilösivukulut	-1 606,95	-1 163,17	-2 770,12	-2 514,84
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-39 896,93	-189 355,82	-229 252,75	-236 214,35
Liiketoiminnan muut kulut	-8 035,26	-50,00	-8 085,26	-165,84
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (alijäämä)	65 507,65	-59 793,27	5 714,38	10 320,87
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Korkokulut	14 054,90	-32 541,93	-18 487,03	-19 955,76
Korvaus peruspääomasta	-3 627,16	-13 304,14	-16 931,30	-16 931,30
Muut rahoituskulut				
YLIJÄÄMÄ (alijäämä) ennen satunn. eriä	75 935,39	-105 639,34	-29 703,95	-26 566,19
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
YLIJÄÄMÄ (alijäämä) ennen varauksia				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (alijäämä)	75 935,39	-105 639,34	-29 703,95	-26 566,19

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Sijoitetun pääoman tuotto, %, tp 2021	4,6	-98,2	-3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %, tp 2020	4,5	57,2	-3,0

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo sattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvoista.

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	17,3	-4,5	-1,7
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %, tp 2020	16,3	-4,2	-1,6

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto-%

ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainankorko, koska sijoitetun pääoman tuotto-% laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Voitto, %	32,2	-38,6	-5,8
Voitto, %, tp 2020	33,1	-35,0	-5,2

Tunnusluku kertoo kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT 2021

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Omavaraisuusaste, %	398,7	6,0	53,2
Omavaraisuusaste, %, tp 2020	364,9	6,0	53,2

Omavaraisuusaste mittaa laitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	-633,7	1 165,0	333,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %, tp 2020	-621,5	1 131,5	364,8

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet laitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	1,631	-1 229,000	0,402
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €, tp 2020	1,555	-1,123	0,432

Luku osoittaa, paljonko laitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Lainakanta 31.12, milj. €	-1,509	3,170	1,661
Lainakanta 31.12, milj. €, tp 2020	-1,451	3,254	1,848

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Rahoituslaskelma

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA, tp 2021

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Toiminnan rahavirta			
Liikeylijäämä (-alijäämä)	65 507,65	-59 793,27	5 714,38
Poistot ja arvonalentumiset	39 896,93	189 355,82	229 252,75
Rahoitustuotot ja -kulut	10 427,74	-45 846,07	-35 418,33
Satunnaiset erät			
Tuloverot			
Tulorahoituksen korjauserät			
	115 832,32	83 716,48	199 548,80
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 571,16	-14 444,13	-21 015,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
Toiminnan ja investointien rahavirta	109 261,16	69 272,35	178 533,51
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta			0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-104 031,58	-83 879,63	-187 911,21
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille			
Lyhytaikaisten lainojen vähennys kunnalta			
Lyhytaikaisten lainojen vähennys muilta			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos kunnalta			
Saamisten muutos muilta	-7 876,42	402,18	-7 474,24
Korottomien velkojen muutos kunnalta			
Korottomien velkojen muutos muilta	2 646,84	14 205,10	16 851,94
Rahoituksen rahavirta	-109 261,16	-69 272,35	-178 533,51

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT, tp 2021

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Investointien tulorahoitus, %	1 604,0	897,0	1 118,1
<i>Investointien tulorahoitus, %, tp 2020</i>	<i>389,1</i>	<i>2 801,1</i>	<i>770,1</i>

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella (omaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä).

	<u>Vesilaitos</u>	<u>Viemärlaitos</u>	<u>Vesihuolto yht.</u>
Lainanhoitokate	11,1	0,2	1,0
<i>Lainanhoitokate, tp 2020</i>	<i>11,9</i>	<i>0,3</i>	<i>0,9</i>

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluku on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisää lainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Tase

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASE 31.12.2021

VASTAAVAA	TILINAVAUUS				TILINPÄÄTÖS		
	Kunta 1.1.2021	Vesilaitos	Viemärlaitos	Vesihuolto yht.	Vesilaitos	Viemärlaitos	Vesihuolto yht.
A. PYSYVÄT VASTAAVAT							
I Aineettomat hyödykkeet							
1. Aineettomat oikeudet	68 606,39			0,00			0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	98 320,77		27 528,57	27 528,57		20 500,05	20 500,05
	166 927,16			0,00			0,00
II Aineelliset hyödykkeet							
1. Maa- ja vesialueet	1 296 941,52	5 022,10		5 022,10	5 022,10		5 022,10
2. Rakennukset	15 154 150,75	64 708,90		64 708,90	54 375,34		54 375,34
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 006 698,32	372 485,71	2 088 693,99	2 461 179,70	352 944,46	1 995 471,39	2 348 415,85
			1 267 425,26			1 178 561,30	
4. Koneet ja kalusto	580 269,13	13 803,91	0,00	13 803,91	10 352,95	14 203,39	24 556,34
5. Muut aineelliset hyödykkeet	20 518,91			0,00			0,00
6. Ennakkomaksut ja keskenkäynteiset h	1 999 658,52		0,00	0,00		0,00	0,00
	25 058 257,15	456 020,82	3 383 647,82	3 839 668,44	422 694,85	3 208 736,13	3 631 430,98
III Sijoitukset							
1. Osakkeet ja osuudet	2 090 771,75			0,00			0,00
SISÄINEN PERUSPÄÄOMASIIJOITUS				0,00			0,00
2. Liittymismaksut	54 346,67						
	2 145 118,42						
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 370 302,73	456 020,82	3 383 647,82	3 839 668,44	422 694,85	3 208 736,13	3 631 430,98
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT							
1. Valtion toimeksiannot							
2. Muut toimeksiantojen varat	17 009,17						
	17 009,17						
C VAIHTUVAT VASTAAVAT							
I Vaihto-omaisuus							
1. Aineet ja tarvikkeet	9 142,27	0,00			0,00		
	9 142,27						
II Saamiset							
Pitkäaikaiset saamiset							
1. Lainasaamiset	544 674,58						
2. Muut saamiset	425 578,91						
ANTOLAINA VESI- JA VIEMÄRILAITOKSELLE							
	970 253,49	0,00	0,00		0,00	0,00	
Lyhytaikaiset saamiset							
1. Myyntisaamiset	368 066,68	60 681,04	84 625,94	154 206,98	77 457,46	84 223,76	161 681,22
2. Lainasaamiset	30 100,00			0,00			0,00
3. Muut saamiset	181 745,71			0,00			0,00
4. Siirtosaamiset	797 311,57			0,00			0,00
	1 377 223,96	60 681,04	84 625,94	154 206,98	77 457,46	84 223,76	161 681,22
III Rahoitusarvopaperit							
1. Osakkeet ja osuudet	2 303 000,82			0,00			0,00
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrument	215 711,93			0,00			0,00
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 474 630,65			0,00			0,00
	5 993 343,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 276 569,26						
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 626 532,38	60 681,04	84 625,94	154 206,98	77 457,46	84 223,76	161 681,22
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 013 844,28	525 601,66	3 468 273,76	3 993 875,42	500 152,31	3 292 959,89	3 793 112,20
VASTATTAVAA							
A OMA PÄÄOMA							
I Peruspääoma	9 239 255,80	362 716,25	1 330 414,02	1 693 130,27	362 716,25	1 330 414,02	1 693 130,27
II Muut omat rahastot	2 759 171,69						
III Edellisten tilikauden ylijäämä	3 997 299,88	1 555 435,52	-1 123 259,71	432 175,81	1 555 435,52	-1 123 259,71	432 175,81
IV Tilikauden ylijäämä	0,00			0,00	75 935,39	-105 639,34	-29 703,95
V Tilikauden ylijäämä	15 995 727,37	1 918 151,77	207 154,31	2 125 306,08	1 994 087,16	101 514,97	2 095 602,13
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET							
1. Poistot	160 096,20	0,00	0,00		0,00	0,00	
	160 096,20	0,00	0,00		0,00	0,00	
C PAKOLLISET VARAUKSET							
2. Muut pakolliset varaukset	250 000,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
	250 000,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT							
1. Valtion toimeksiannot							
2. Muut toimeksiantojen pääomat	91 342,85	0,00	0,00		0,00	0,00	
	91 342,85	0,00	0,00		0,00	0,00	
E VIERAS PÄÄOMA							
I Pitkäaikainen							
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt	17 488 310,00			0,00			0,00
2. Lainat julkisyhteistöltä	211 398,33			0,00			0,00
3. Muut velat	26 274,33			0,00			0,00
LAINA KUNNALT	0,00	-1 405 490,30	3 254 193,04	1 848 702,74	-1 509 521,85	3 170 313,41	1 660 791,53
	17 725 982,66	-1 405 490,30	3 254 193,04	1 848 702,74	-1 509 521,85	3 170 313,41	1 660 791,53
II Lyhytaikainen							
1. Joukkovelkakirjalainat	1 000 000,00			0,00			0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt	10 551,00			0,00			0,00
3. Lainat julkisyhteistöltä	28 406,65			0,00			0,00
4. Saadut ennakot	312 780,00						
5. Ostovelat	602 426,57	4 475,87	1 176,43	5 652,30	8 953,57	16 360,14	25 313,71
6. Muut velat	102 105,13			0,00			0,00
7. Siirtovelat	734 425,85	8 464,32	5 749,99	14 214,30	6 633,46	4 771,37	11 404,83
	2 790 695,20	12 940,19	6 926,41	19 866,60	15 587,03	21 131,51	36 718,54
VIERAS PÄÄOMA	20 518 677,86	-1 392 550,11	3 261 119,45	1 868 569,34	-1 493 934,85	3 191 444,92	1 697 510,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 013 844,28	525 601,66	3 468 273,76	3 993 875,42	500 152,31	3 292 959,89	3 793 112,20

Hulevesi

Kunnanvaltuuston 10.6.2002 § 30 mukaisesti. Hulevesiä ei Perhon kunnassa johdeta viemäriverkostoon ja hulevesiverkoston investointikustannukset sisältyvät kaavateiden rakentamiskustannuksiin vuoden 2020 aikana.

Sadevesiviemärointi on kunnan taseessa kiinteät rakenteet ja laitteet/kaavatiet.

Sadevesiviemärointi on alkujaan ollut katujen kuivatukseen tarkoitettu eikä se liittynyt vesihuoltoon.

Vuosien 2018–2020 aikana hulevesiviemärointi on kuitenkin laajentunut, siihen on liitetty myös joitakin kiinteistöjä suoraan ja siten se muodostaa nykyään hulevesiverkon kirkonkylän alueella.

Hulevesiverkoston kunnossapito sopii paremmin vesihuoltolaitoksen resursseilla hoidettavaksi.

Tästä syystä talousarvion 2021 valmistelussa on päätetty eriyttää hulevesiverkosto kaavateistä ja alkaa perimään asemakaava-alueen kiinteistöiltä hulevesimaksua, jonka suuruudeksi valtuusto on vahvistanut 25,00 €/kiinteistö/vuosi. Kiinteistöjä asemakaava-alueella on noin 200 kpl.

Huleveden kustannukset on aiemmin katettu verovaroin ja jatkossa nyt määritettävällä erillisellä hulevesimaksulla (julkisoikeudellinen maksu). Hulevesimaksu on arvonlisäveroton maankäyttö- ja rakennus lain 103 n §:n sekä ALV 6 §:n perusteella. Kunnan hulevesimaksun ei tarvitse olla täyskatteinen. Kunnan hulevesijärjestelmällä tarkoitetaan kaikkia niitä rakenteita ja ratkaisuja, joilla hulevesiä johdetaan ja käsitellään (esim. ojat, hulevesialtaat ja hulevesiviemärit). Hulevesiviemäriin pituus on noin 1,5 km.

Hulevesijärjestelmän vaikutusalue on se alue, jolla sijaitsevia kiinteistöjä kunnan hulevesijärjestelmä palvelee. Vaikutusalueeseen kuulumisen ei edellytä konkreettista liittymistä järjestelmään. Vaikutusalue kattaa Perhon kunnan asema kaava-alueen, sekä ne kaava-alueiden reuna vyöhykkeet, jotka hyötyvät kunnan hulevesijärjestelmästä. Hulevesimaksuja laskutettiin vuonna 2021 yhteensä 5.549,75 €.

Tulossa myöhemmin:

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET
TILINTARKASTUSMERKINTÄ
TILINTARKASTUSKERTOMUS 2021

Perhon kunta, kunnanhallitus

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Perhossa 28.3.2022

Matti Louhula
puheenjohtaja

Tapio Peltokangas
I varapuheenjohtaja

Sirpa Itäniemi
II varapuheenjohtaja

Mirja Sironen
jäsen

Pauli Jylhä
varajäsen

Helena Poranen
varajäsen

Lauri Laajala
kunnanjohtaja

Terhi Kultalehti
talous- ja hallintojohtaja

TILINTARKASTAJAN MERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kokkolassa 29.5.2022

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Asko Vanhatupa
JHTT

